

ПОЛИТИКИН

ЗАБАВНИК

2
ДИНАРА

ГОДИНА
XXXIII
БРОЈ
1083
29. IX 1972.

ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ

ОБРАЧУН
У ТОМБСТОНУ

Ripley

Веровати или не!

ЈОХАНЕСА БУКТОРФА

КОЈИ ЈЕ
40 ГОДИНА
БИО ПРОФЕСОР
ХЕБРЕЈСКОГ
ЈЕЗИКА НА
УНИВЕРЗИТЕТУ
У БАЗЕЛУ
(ШВАЈЦАРСКА)
НАСЛЕДИЛИ
СУ НА ТОМ
ПОЛОЖАЈУ
СИН, УНУК И
ПРАУНУК.
КАТЕДРУ
ХЕБРЕЈСКОГ
ДРЖАЛА ЈЕ
ПОРОДИЦА
БУКТОРФ
142
ГОДИНЕ.

ГРАНВИЈ,

ГРАДИК У ФРАНЦУСКОЈ,
ПРОДАЛА ЈЕ 1439. ПОРОДИЦА
Д'АРГУЖ ЕНГЛЕЗУ ТОМАСУ СКЕЈЛЗУ
ЗА ЈЕДАН РУЖИЧАСТ ШЕШИР
ГОДИШЊЕ
А ДАО ЈЕ САМО 3 ШЕШИРА ЈЕР
СУ 1442. ГОДИНЕ ФРАНЦУЗИ
ПО НОВО ЗАУЗЕЛИ ГРАД И
СКЕЈЛЗ ЈЕ МОРАО ДА
БЕЖИ.

"УМРЛА" БЕБА ЖИВЕЛА 95 ГОДИНА

СЕР ХЕНРИ КЕПЕЛ (1809-1904)
ИМАО ЈЕ СВЕГА 3 НЕДЕЉЕ КАД
ГА ЈЕ ЛЕКАР ПРОГЛАСИО МРТВИМ.
"МРТВУ" БЕБУ СТАВИЛИ СУ У
ЛИМЕНУ КАДИЦУ И ПОКРИЛИ
ПЛАТНОМ ДА БИ ЈЕ САХРАНИЛИ
У ВРТУ РОДИТЕЉСКЕ КУКЕ.
КУВАРИЦА ЈЕ ПОДИГЛА ПЛАТНО
ДА БИ ПОСЛЕДЊИ ПУТ ПОГЛЕ-
ДАЛА ДЕТЕ И ПРИМЕТИЛА ДА
ЈЕ ОНО ПОМЕРИЛО ГЛАВИЦУ.
КАСНИЈЕ ЈЕ ХЕНРИ СТУПИО У
МОРНАРИЦУ У КОЈОЈ ЈЕ СЛУЖИО
57 ГОДИНА И ДОСТИГАО
РАНГ АДМИРАЛА.

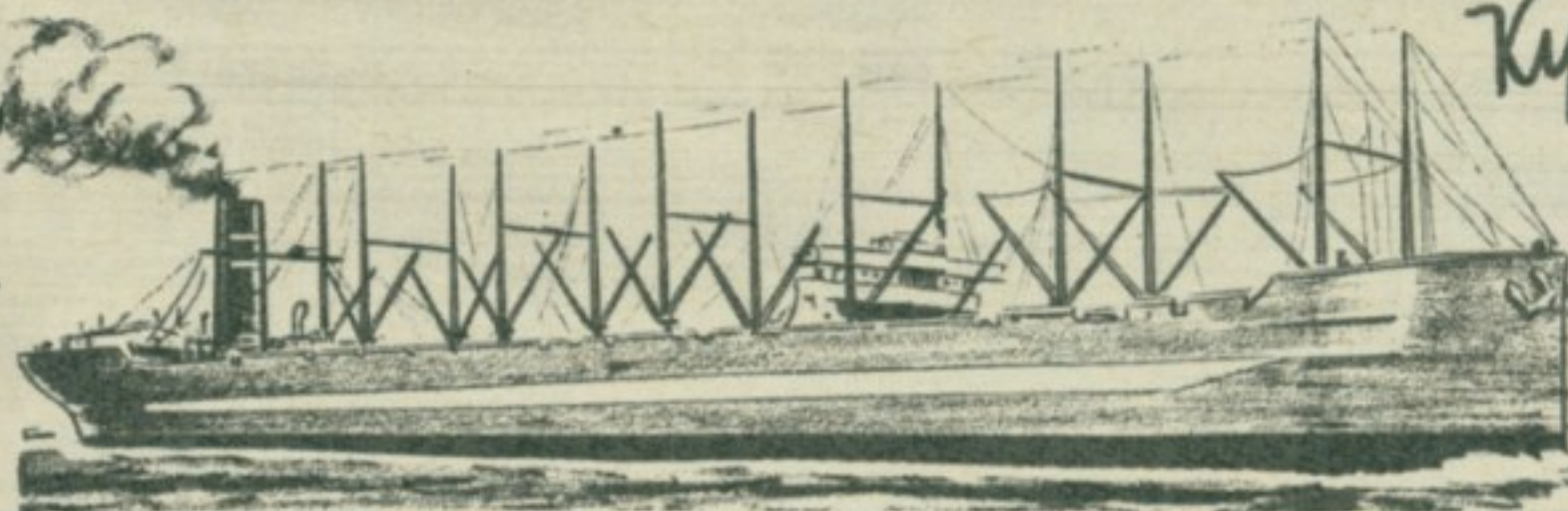
ЖЕНКА КОМАРЦА

СНЕГЕ ОКО
300 ЈАЧА
А ЗАТИМ ИХ "ЗАЦЕМЕНТИРА"
У ОБЛИКУ МАЛОГ СПЛАВА
КОЈИ СЕ ОДЛИЧНО
ДРЖИ НА ВОДИ.

ЕНГЛЕСКИ
БРОД

"ГРЕНЦБЕРГ"

САГРАЂЕН 1903.
ЗА ПРЕНОШЕЊЕ
ГВОЗДЕНЕ
РУДЕ ИМАО ЈЕ
14 КАТАРКИ.

Кукувијас

СА ЈА-
МАЈКЕ
ГУТА
МИ-
ШЕВЕ,
ПТИЦЕ
И РУШТЕ-
РОВЕ -
ЦЕЛЕ!

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

● стари кинески цареви нису
пили ништа друго до кумис, на-
питак справљан од кобињег мле-
ка. На двору је због тога увек
држано најмање 10000 кобила.
Људи који су их музли обавез-
но су носили маску преко уста и
носа да се млеко не би окужило.

● и северни јелени мењају ро-
гове сваке године. Нови рогови
израстају им брзином од једног

сантиметра на дан. Понекад се
догађа да северни јелен поједе
своје отпале рогове да би задо-
вољио потребу организма за
калцијумом.

● званично се за првог човека
који је препливао канал Ламанш
сматра енглески капетан Веб. Он
је тај подвиг извео 1875. године.
Међутим, старе хронике помињу
неког Салатија, италијанског вој-
ника у Наполеоновој војсци, који
је био заробљен за време битке
на Ватерлоу и послан у Енгле-
ску. Једне олујне ноћи Салати
је побегао, скочио у море и су-
традан, потпуно исцрпљен, до-
пливао до француске обале код
Булоња.

● "три минута смеха потпуно
замене петнаест минута јутар-
ње гимнастике. Смејте се!" са-
ветује преко телевизије норвеж-
ски лекар Карл Ројал. Он, као и

многи други стручњаци, сматра
да смех активира рад плућа и
појачава размену материјала у
организму. Доктор Ројал приме-
њује овај рецепт у болници у
којој ради и својим пацијентима
редовно приказује брижљиво
одабране комичне филмове.

● за старе Египћане лето је по-
чињало крајем јула. Његов по-

четак означавало је рађање зве-
зде Сиријус пред саму зору.

● у америчкој савезној држави
Илиноису још је на снази про-
пис према коме кондуктери у
трамвајима не могу наплаћивати
возне карте ако на глави немају
прописану службену капу.

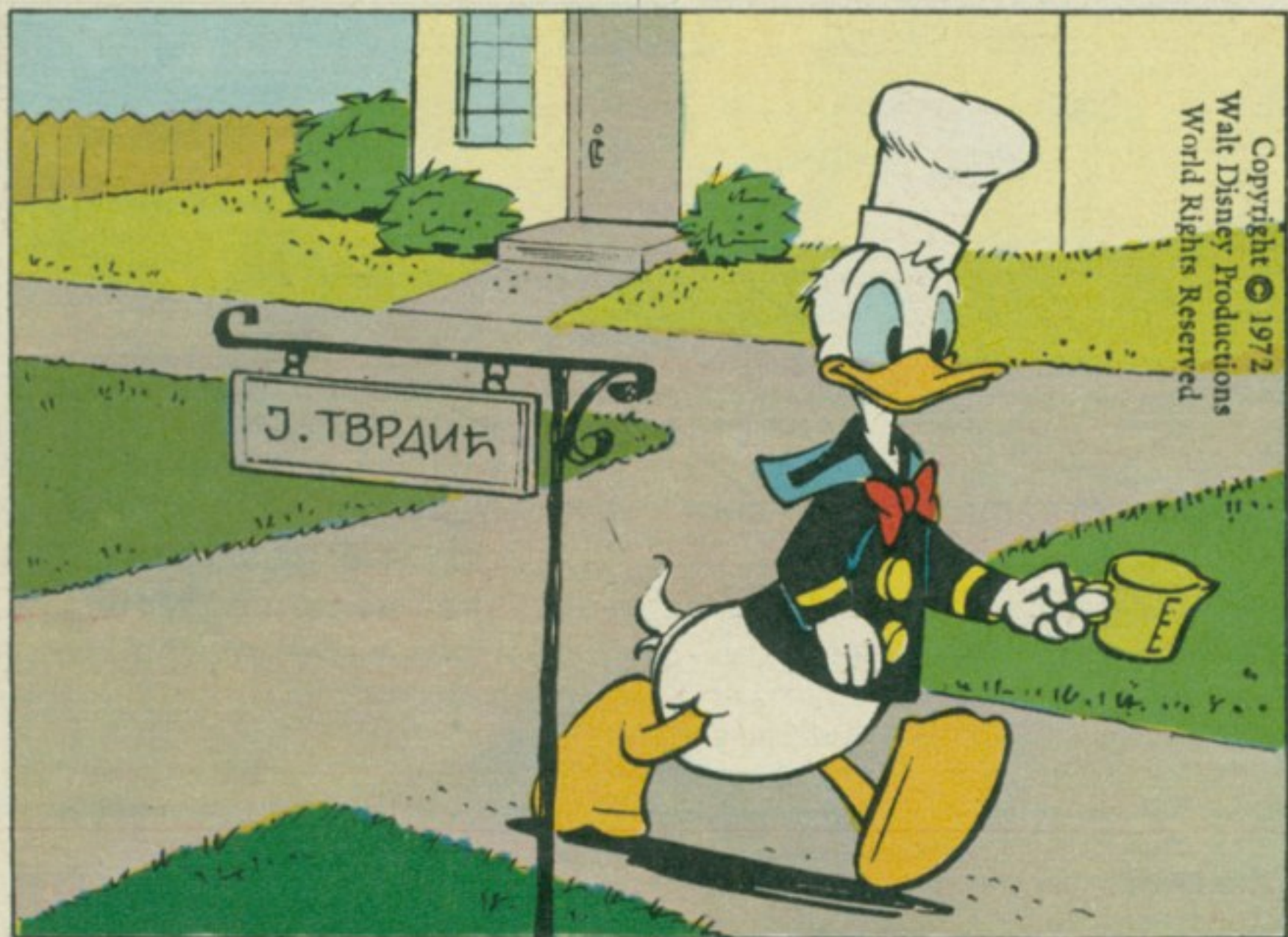
● у једном пољском граду ус-
коро ће почети изградња велике
стамбене зграде ваљкастог об-
лика. Занимљиво је да зграда не-

ће имати спратове у свакидаш-
њем смислу речи, већ ће станови
бити распоређени по спирали.

WALT
DISNEY

ПАЈА
ПАТАК

Тих јунских дана 1940. после бомбардовања Денкерка, сви су били уверени да ће Хитлер напасти Велику Британију. Сами Енглези нису се због тога нарочито узбуђивали, што је показала и Черчилова инспекција источне обале. У околини Довера где се очекивало искрцавање главних немачких група, нашао је само три топа, а у грофовијама Кент и Сасекс, које су се због близине француске обале сматрале најугроженијим — сто километара дуг појас бодљикаве жице и исто толико минско поље. Све остало било је незаштићено.

Премијер се тешио да бар са јужном обалом неће имати муке. Из цеви које су тамо биле постављене на морском дну требало је да у случају инвазије покуља нафта, која ће се на површини запалити и тако створити непробојан ватрени зид између обале и непријатеља.

На жалост, и ту га је чекало изненађење: тек по завршетку радова неко се сетио да се нафта приликом буре везује с водом у незапаљиву емулзију. Према томе, заштита јужне обале зависила је највише — од ветра!

ЧУВАЈТЕ СЕ КАЛУЂЕРИЦА!

Ни Домовинска стража (британска цивилна заштита) није у почетку уливала више поверења. Већина ње-

Коњичко одељење Домовинске страже на вежби

них припадника била је без униформе и наоружана ловачким пушкама, старим сабљама и штаповима за голф. Свима је било јасно да то није бог зна шта. Зато је у службеном упутству добровољаца писало: „Оружје које имате може се знатно побољшати пакетићем бибер-а којим ћете непријатељу одузети вид!“

Овако наоружану војску није било тешко заплашити и Немци су то обилато користили. Најпре су протурили вест да су немачки падобранци приликом напада на Холандију били прерушени у калуђерице. Ово је међу Енглезима изазвало озбиљну забринутост. „Сваког падобранца“, наредио је одмах Генералштаб Домовинској стражи, „који се непрописно одевен спусти на нашу територију, треба на лицу места стрељати!“

Немачка радио-станица на енглеском језику ширила је и друге невероватне приче. „За случај бомбардовања“, саветовала је, „треба припремити лудачке кошуље, јер приликом ваздушног напада многи изгубе разум“. Према другој информацији, немачки падобранци снабдевени су специјалним пилулама за маглу, помоћу којих се могу тако маскирати да са земље изгледају као мали облак! А пошто, располажу и падобранима којима се може управљати, у стању су да тако непримећени остану у ваздуху и по десет часова. Ово је на Острву обогатило традиционалне разговоре о времену. — Пре овог проклетог рата — говорило се — бар лети није било облачно!

Још један збуњујући потез направили су Немци у ноћи 13. августа, када су над

средњом Еглеском и Шкотском избацили на стотине различитих предмета: гуме, чамца, радио-апарата, мапа и спискова утицајних Енглеза и Јевреја који се крију на Острву (међу њима је било и име Сигмунда Фројда, који је, међутим, умро још 1939.), као и упутстава непостојећим немачким агентима за случај инвазије. Све ово требало је да створи утисак како је Енглеска пуна шпијуна.

У ствари, Немцима у то време и нису били потребни шпијуни, јер у већ дуже времена успевали да дешифрију енглеске радиограме и тако буду у току са распоредом и кретањем јединица британске војске и Домовинске страже. Тек када су Енглези изненада променили шифре, покушали су да овај недостатак информа-

Приликом евакуације Музеја воштаних фигура неко се сетио и — Хитлера

ција што пре надокнаде агентима. Журба им се убрзо осветила.

ЗБОГ ЖЕЋИ У СМРТ

У ноћи 2. септембра приспео је чамцем на обалу грофовије Кент извесни Карл Мајер. После дугог пешачења, стигао је у девет ујутро у градић Лид, закуцао на врата једне гостионице и затражио боцу јабуковаче. То га је коштало живота. Нико му није рекао да се енглеске гостионице не отварају пре десет, а да у сваком случају пре тог вре-

„И овако бисмо се борили...“

Журба им се осветила: хапшење немачких агената

БИБЕРА

— За случај бомбардовања — саветовала је немачка радио-станица британској Домовинској стражи—треба припремити лу дачке кошуље!

мена не смеју да продају алкохол!

Пред јутро 30. септембра искрцала су се у Мари Ферту, у североисточној Шкотској, још три шпијуна: Немац Тео Дрике, Швајцар Вернер Велти и Вера Ерик-сон, који једног руског емигранта. Нису имали појма где су. Узалуд су лутали од раскрснице до раскрснице, тражећи путоказе које је Домовинска стража све покладала. На крају је Вера отишла на железничку станицу.

— Где смо? — упитала је шефа.

— У Абердину — одговорио је овај са осмехом, а затим је потрчао на телефон...

Група је убрзо ухваћена. Дрике и Велти су обешени, а Вера је спасла живот захваљујући томе што је пристала да ради за Интелигенс сервис.

У исто време, ухваћен је у возу који је ишао из Шкотске за Лондон још један агент; када му је кон-

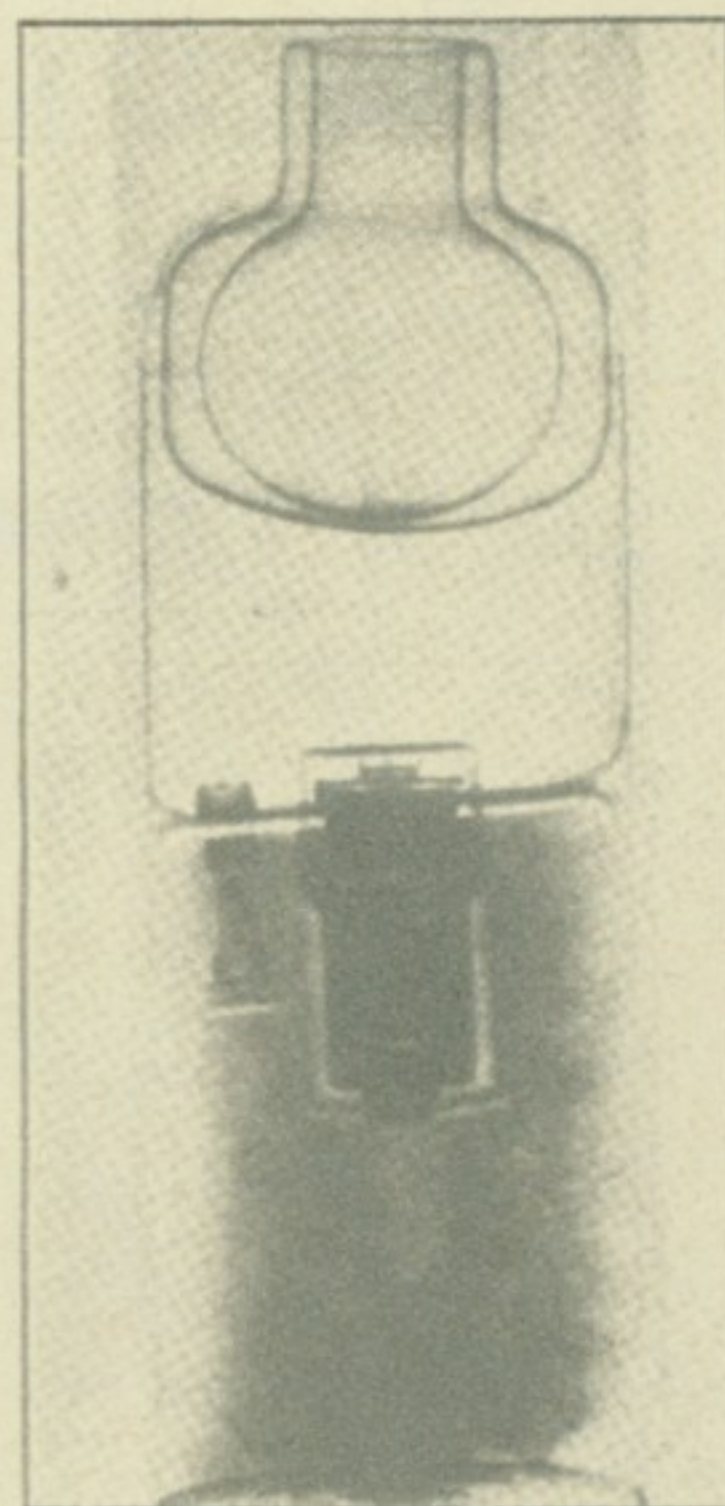
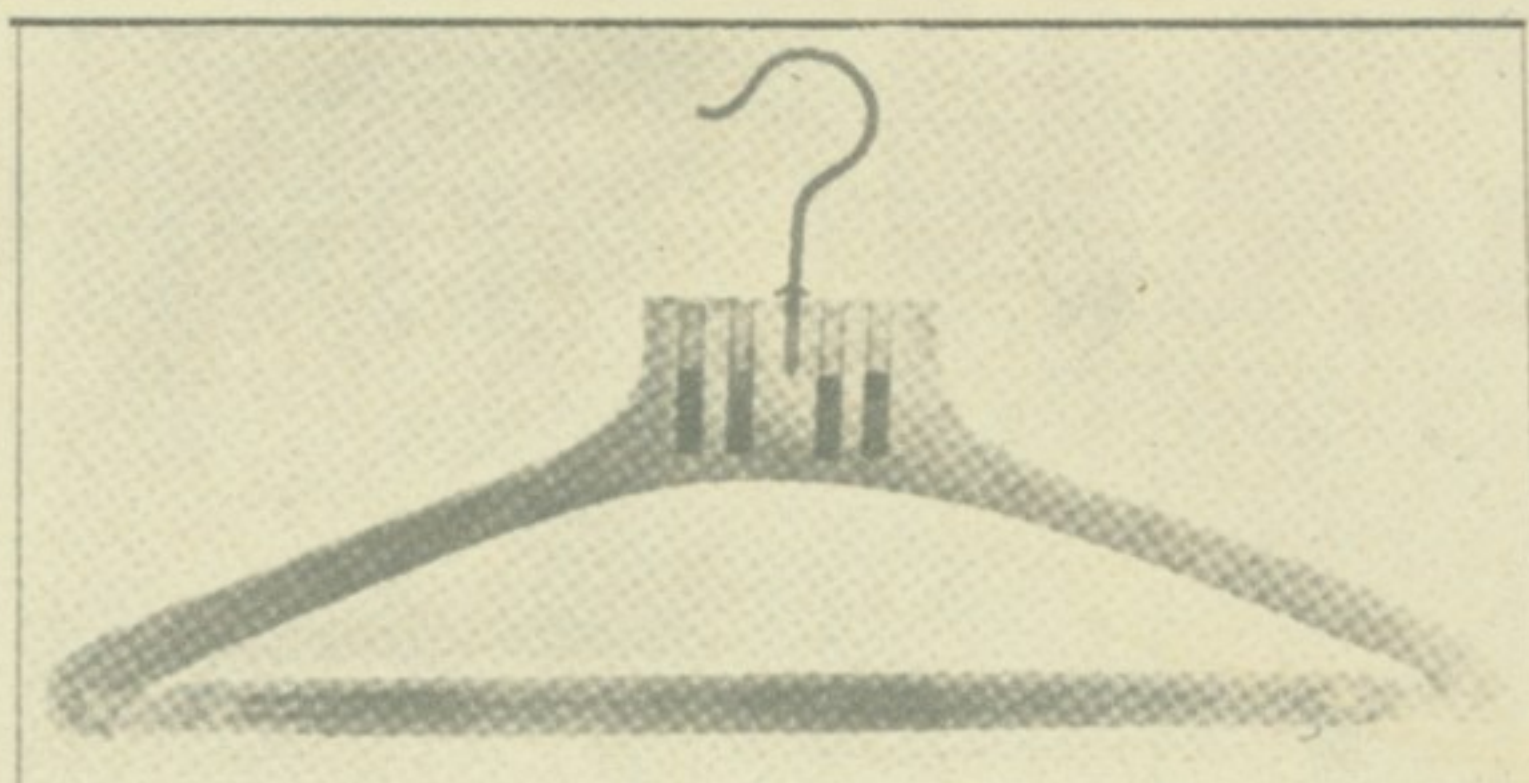
дуктер, наплаћујући карту, рекао „десет и шест“, он је уместо 10 шилинга и 6 пенија дао 10 фунти и 6 шилинга!

ЗГОДАН НЕСПОРАЗУМ

Испитивањем ових шпијуна, Енглези су сазнали да су Немци готово спремни за инвазију. У то време, Домовинска стража је већ била постигла видан напредак: пијаци, којима су из почетка обучавани доверски лучки радници, и штапови за голф замењени су пушкама, па и почеком јачим оружјем. На све стране изграђена су лака склоништа, а по равницама погодним за атериране разбацана су бурад, балвани, олупине аутомобила и разне друге препреке. Ово је крајем августа навело ваздухопловног генерала Курта Студенга да храбро извести команду како је „инвазија немогућа већ и због неупотребљивости терена“.

Конечно, захваљујући једном неспоразуму. Домовинска стража је доспела у стање потпуне приправности.

Наиме, 7. септембра у 8 увече, док је у Лондону још беснео пожар од тек завршеног ваздушног напада, Генералштаб је објавио лозинку „Кромвел“, која је значила да инвазију треба очекивати у наредна 24 часа. Ово је изазвало праву пометњу. Готово нико није знао шта лозинка значи. Једни су мислили да је инвазија одложена, а други да је то некакав знак за реорганизацију трупа. Ипак, највећи део је извес закључак како су се Немци већ искрцали и са одушевљењем кренули у акцију. Црквена звона, којима се према једном ранијем наређењу смело звонити само на узбуну, огласила су се широм земље.

У обуци герилца највећа пажња посвећена је прављењу експлозивних тела као што је ова вешалица (горе) на коју није нимапо препоручљиво ставити одело; термос (горе, десно) изгледа сасвим безазлено, што се не може рећи и за његов рентгенски снимак (доле, десно); на доњем цртежу приказани су депови и начин склапања „тембирне оловке“

По улицама су никле барикаде, телефонске централе одбијале су приватне позиве, а у једном делу источне Енглеске чак су се рушили мостови. Шкотска Домовинска стража показала је највећу спремност: читавих пет дана остала је под земљом!

Међутим, мало је ко знао да у Енглеској за све то време ради и једна сасвим

озбиљна герилска организација.

НАЈЗАД СПРЕМНИ

— Јула 1940. јавио сам се Домовинским снагама — прича извесни Џејмс Робертс — а августа сам добио наређење да пођем у Хајзорт, у грофовију Вилтшајр, на течај за специјалне јединице. На тамошњој пошти преузео ме је један цивилни аутомобил са ознаком Генералштаба Домовинских снага. Возили смо се путем неких десет миља, а онда смо скренули у један велики парк са романтичним летњиковцем. Био је то Колсхил Хаус, центар за обуку руководилаца гериле...

— Највећи део времена проводили смо учећи како да употребљавамо пенкала са експлозивним пуњењем, да справљамо Молотов-коктели и друге паклене смичалице којима су у овом

рату обилазили обе стране — наставља Робертс. — По завршеној обуци, свакоме од нас била је додељена по једна герилска патрола. Сами смо бирали штабове; најчешће су то били бункери које смо градили по шумама. Ниједно склониште није било слично другом, али је већина била довољно пространа да десет људи може удобно да се смести. Била су снабдевана свим што је потребно, а нека су чак имала текућу воду и тоалет...

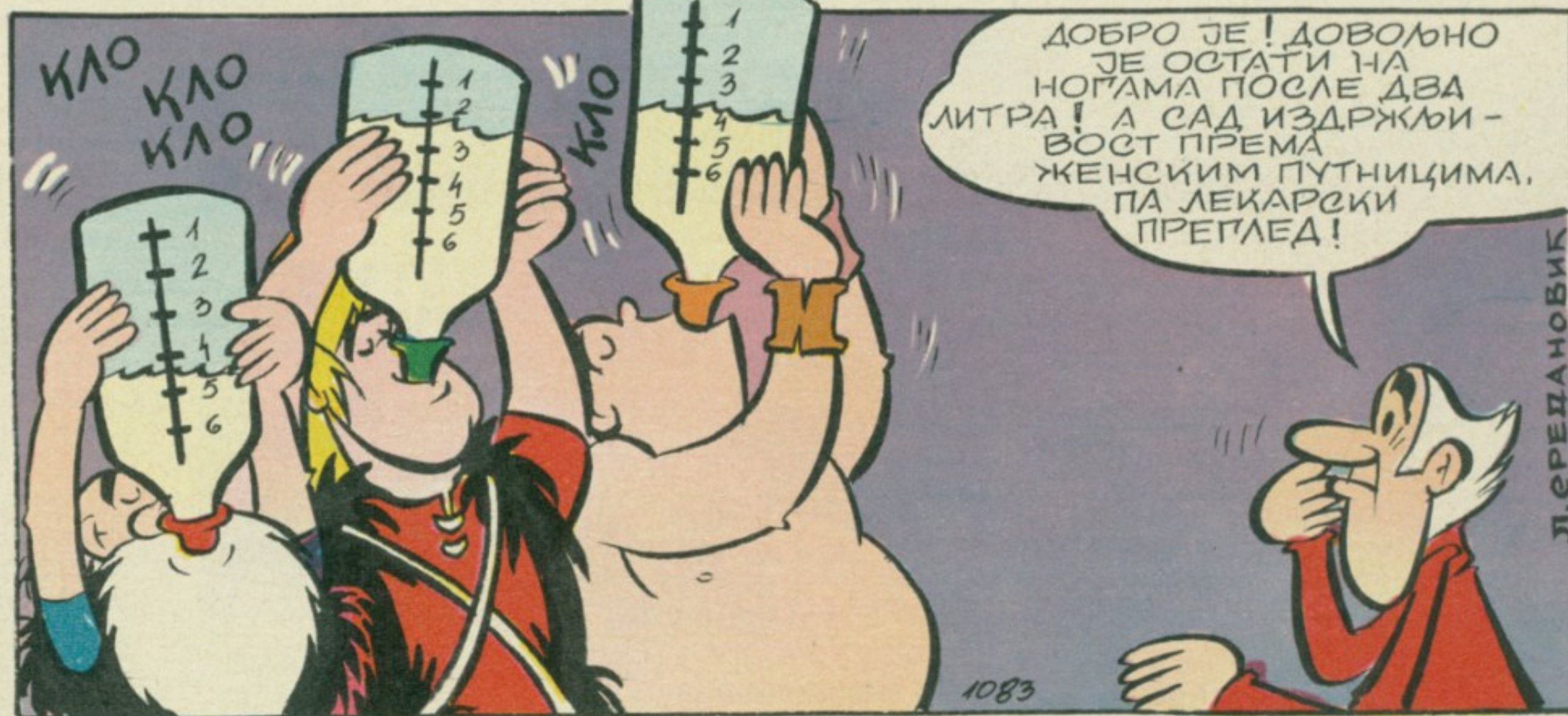
— Захваљујући овим упориштима, имали смо шансу да бар неколико месеци будемо Немцима озбиљна препрека...

Чинило се да је британска цивилна заштита најзад, по први пут од оних јунаких дана када се наоружавала бибером и штаповима за голф, спремна да се супротстави непријатељу. Управо тада стигла је запањујућа вест: Хитлер је одустао од инвазије Енглеске и кренуо на Совјетски Савез!

Све је спремно за дочек падобранаца...

ДИКАН MONTECARLOS И ПРВИ РЕЛИ

У Томбстону је било њако њешко забесџи ред да њо јоџово нико није ни јокушабао

Једнога дана 1877. године улетео је у канцеларију ше-рифа у Таксону човек у прањавом оделу и представио се као Едмунд Шифлин. — Долазим са ре-ке Сан Педро — рекао је узбуђено. — Ово сам нашао код двојице мртвих копача! — И он положи на сто огро-ман грумен злата, заједно са мапом из које се видело да је ископан у близини Таксо-на.

— У реду — рекао је ше-риф — издаћу вам дозволу за копање. Само, упозора-вам вас да је крај пун не-пријатељски расположених Индијанаца и да налазиште лако може да вам постане гроб!

— У том случају, назови-

од „највредијих“ градова у историји Дивљег запада.

Изникао из гомиле шатора под Змајевим планинама, град је од самог почетка замишљен другачије од оста-лих. Уместо једне главне у-лице, имао је три: Фремон-Стрит, Таф Нат Стрит и А-лен Стрит. Ова последња би-ла је најшира, а водила је од позоришта „Птичји ка-вез“ до коњушнице зване О.К. Корал. Изгледала је ве-ома отмено: са обе стране низали су се једносратни салуни и трговине, а надвиси-вало их је неколико двоспра-тних и тросратних хотела. Под дрвеним колонадама ко-је су штитиле тротоаре од сунца, даноноћно је врвело од света. Копачи, каубоји, милионери и деца, даме из

жене махагонијем и укра-шене блиставим огледалима и уљаним сликама. Пиће се није тражило ударцем песни-це, нити су чаше летеле низ тезгу. Поручивали су се нај-финији коктели; миксер који није савршено владао својим занатом могао је једмах да се покупи и оде у Чикаго или Сан Франциско где су муштерије биле мање про-бирљиве.

Позориште „Птичји кавез“ било је сваке вечери испу-њено до последњег места. Гледаоци су седели у ложа-ма или на дрвеним клупама у партеру и испијајући вис-ки, кроз густ облак дима посматрали уметнике који су под светлошћу петролеј-ки изводили своје вештине. Упадљиво нашминкане девој-

љег запада. Једни крај дру-гих, стајали су салуни и шко-ле, коцкарнице и цркве. Цр-вене лампе на јавним кућа-ма и свеће на олтарима упо-редо су гореле, а за барс-ким тезгама коцкари и пљач-каши поштанских кола седе-ли су раме уз раме са тргов-цима, лекарима и представ-ницима власти.

ЉУБАЗНОСТ ЈЕ ЗАКОН

Шарено друштво могло се видети на увек прометном Ален Стриту. Федерални мар-шал Вајат Ерп, чија је глава увек штрчала изнад осталих, свакодневно је њоме шетао

Едмунд Шифлин

ОТЕРАЈИ ШЕРИФА!

те га Томбстон (надгробни споменик)! — безбрижно је одвратио Шифлин.

ПАРИСКА МОДА

Две године касније, ово и-ме је с поносом носио један

полусвета и кћери из најуг-леднијих породица са див-љењем су посматрали изло-ге у којима су се појављива-ли чак и париски модели ха-љина и то само са две неде-ље закашњења.

У Томбстону се и пило от-мено. Салуни „Кристал Пал-ас“, „Алхамбра“ и „Оријен-тал“, далеко од обичних кр-чми, имали су зидове обло-

ке у припијеним костимиз певале су дирљиве баладе о мајци, домовини и љубави, а чим би завршиле тачку, хитале су у ложе где су им богати гости поручивали пи-ће.

Кад би се представа завр-шила, клупе су склањане у страну и играло се до зоре. Па ипак, крај све отменос-ти, био је то прави град Див

откочених колтова и будног погледа. Уз њега су била и његова браћа Вирџил, Мор-ган и Џејмс, као и нераздвој-ни пријатељ Док Холидеј.

Браћа Клентон и Мек Ло-вери, ранчери и ловокрадице из околине, љубазно су поз-дрављали Ерпове када би пролазили поред њих, а ови су им на исти начин узвра-ћали. Овакво опхођење ме-

ђу противницима било је у Томбстону закон јер иначе погово нико ни са ким не би говорио!

Било је ту још „имена“: Џони Ринго, разбојник мра-чне прошлости који, мада је непрекидно пио, погово ни-кад није промашивао циљ; Били Граундз, Звинг Хант и Били Клеборн пили су виски у „Оријенталу“, а служио их је Френк Лесли, бармен који је и сам био лак на ре-волверу. Виђао се ту и при-јатељ Клентонових Френк Стилвел, који је у животу оп-љачкао толико поштанских кола да су га кочијаши пре-познавали по гласу ма како се вешто прерушио...

РАТ НОВИНАРА

Вести из салуна, са град-ских улица и околних ранче-ва појављивале су се у чети-ри дневна листа. Били су то „Томбстонски грумен“, „Епи-таф“, „Тумач“ и „Вечерње о-говарање“. Ед Шифлин, ко-ме Томбстон има да захвали за тако добро нађено име, кумовао је и „Епитафу“. Он се једног пролећног дана 1880. случајно нашао у по-штанским колима са Џоном О. Кламом који се спремао да покрене лист. Током раз-говора Клам је упитао сапут-нике како би га назвали.

— „Епитаф“! — одговорио је спремно Шифлин. — Како би се друкчије звао лист ко-ји излази у Томбстону?

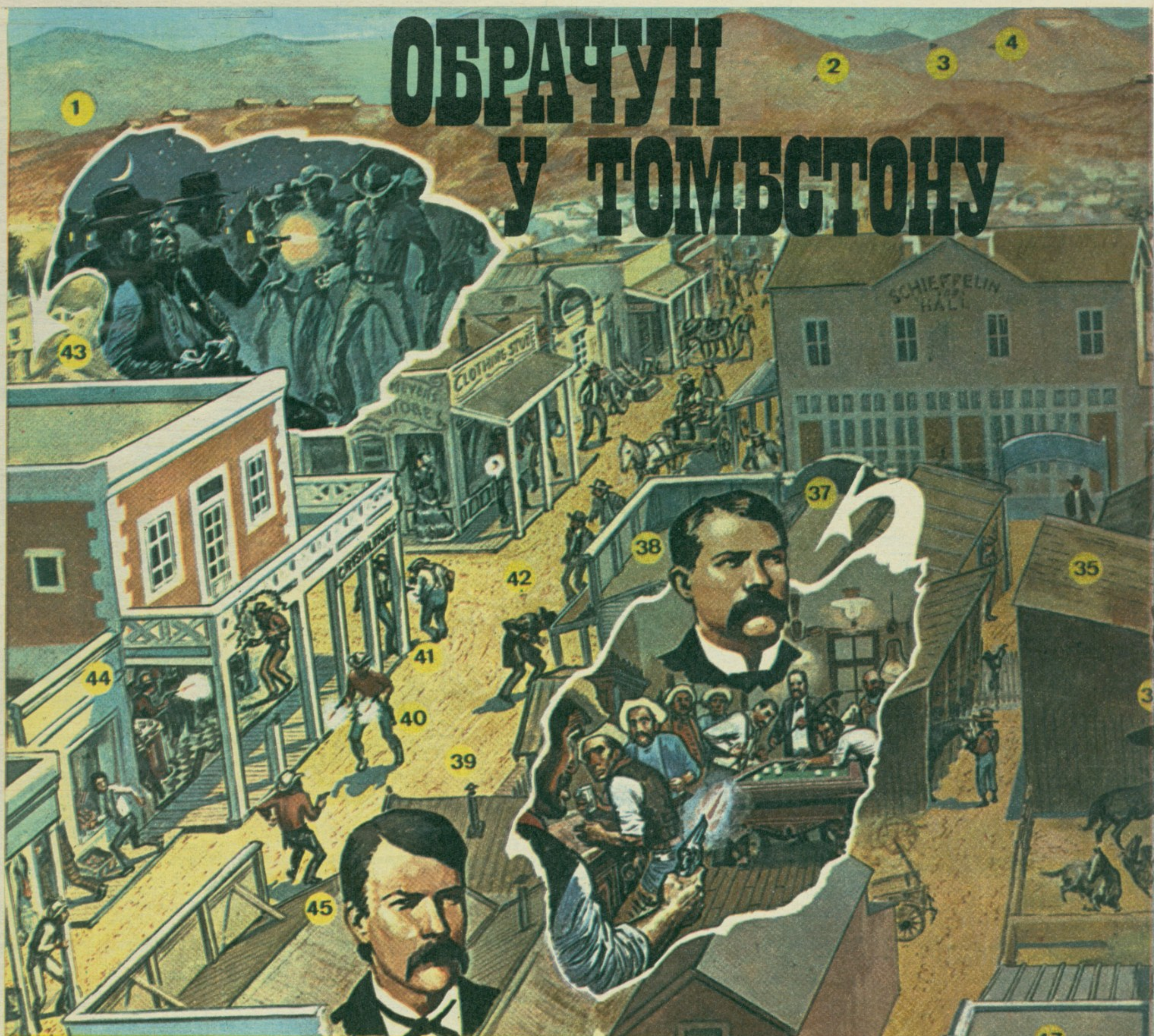
— Али, епитафи су обично

Чак и смртни непријатељи топили су се од љубазности кад се виде на отменом Ален Стриту

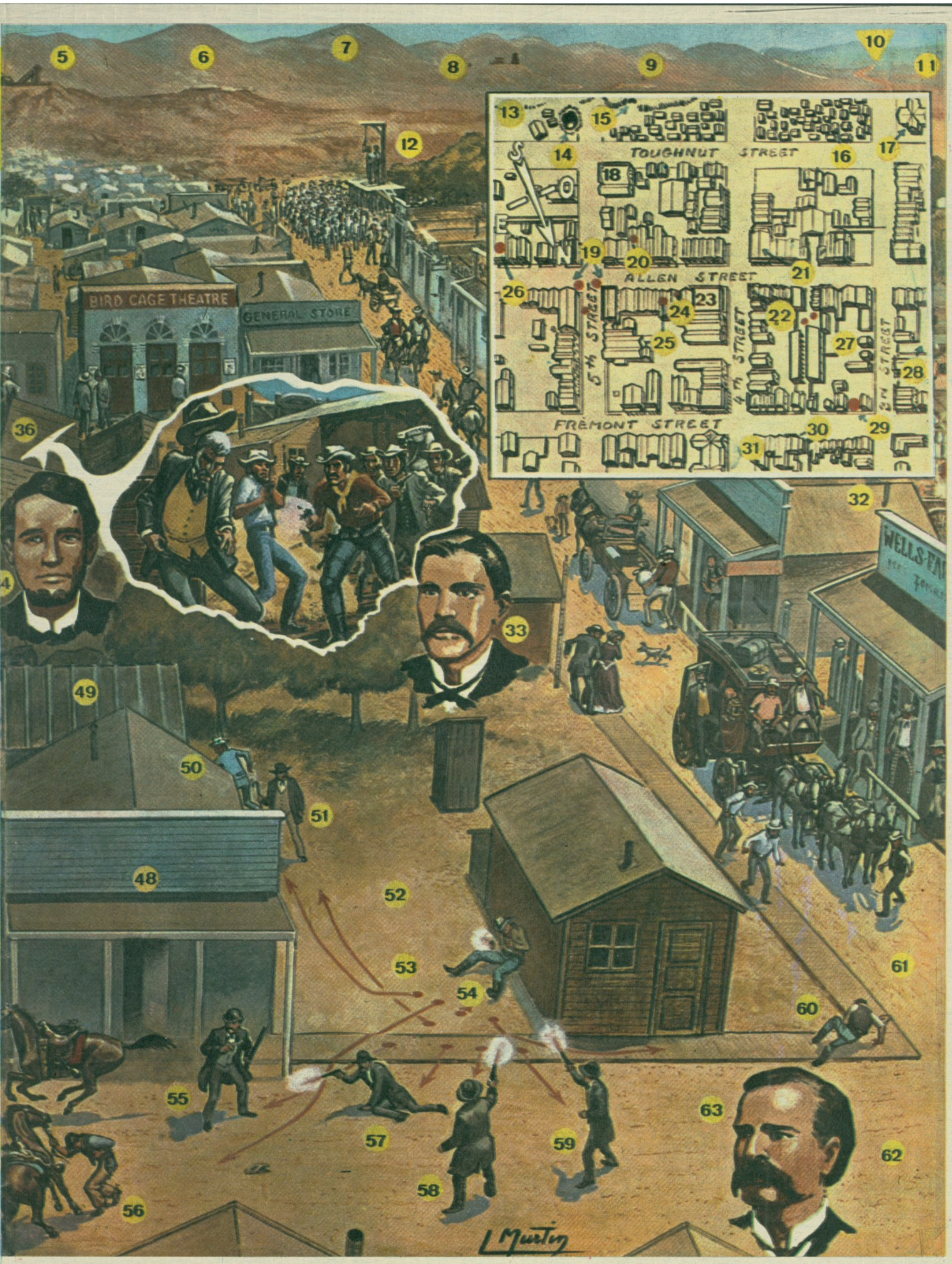
Наставак на 10. страни 7

ОБРАЧУН У ТОМБСТОНУ

1, 2, 3) Рудници „Емпајер“, „Таф Нат“ и „Конгеншин“, 4) резервоар воде, 5, 6, 7, 8, 9) рудници „Вест Сајд“, „Трибјут“, „Промптер“, „Грегон“ и „Лаки Кас“, 10) пут за Чарлстон (14 км), 11) рудник „Држава Мејн“, 12) губилиште, на чијем је месту касније подигнута судска зграда, 13) мапа центра Томбстона, 14) овде је 1907. једна коњска запрега пропала кроз трошно тле и нашла се у старом, напуштеном руднику. Рупа још увек постоји, 15) улаз у рудник „Гуд Инаф“, 16) рударске колибе, 17) суд подигнут 1882. године, 18) рударски хотел-ресторан „Рас Хаус“ госпођице Нели Кешмен, 19) слева на десно: салуни „Оријентал“ и „Кристал Палас“, 20) Воганова кулпана, где се Вајат Ерп супротставио гомили која је хтела да линчује једног убицу, 21) „Ален Блок“, једна од првих томбстонских банака, 22) Келанов ресторан, 23) Афордс салун, 24) хотел „Кос мополитен“, у коме је Френк Лесли убио Мајка Кајлинга, 25) билијарска сала Боба Хеча у којој је 20. марта 1882. убијен Морган Ерп, 26) позориште „Птичји кавез“, 27) шта је О. К. Корала у којима су убијени судија Барнет и доктор Џ. Вилис, 28) Кинеска четврт, 29) поприште тзв. „обрачуна код О. К. Корала“, 30) зграда листа „Томбстонски епиф“, преко пута задњег улаза у О. К. Корал, 31) „Шифлин Хол“, центар за културу

и одржавање јавних скупова, 32) Кинеска четврт, 33) Док Холидеј, 34) Џон Бихен, 35) штале О. К. Корала, 36) судија Барнет је грешком убијен због злочина који није почињено, 37) убиство Моргана Ерпа у салуну Боба Хеча, 38) Морган Ерп, 39) Четврта и Пета улица приказане су као једна ради бољег прегледа, 40) Френк Лесли на изазов убија Клеборна, 41) Џони Ринго убија окорелог пијанца Хенкока, јер му је овај замерио што додаје женама у пролазу, 42) револвераш из заседе под настрешницом рањава Вирцила Ерпа, 43) Керли Бил убија шерифа Вајата, 44) пријатељ Вајата Ерпа, Лук Шорт на изазов убија Чарлија Стоуна, 45) Вирцил Ерп, 46) задњи улаз у О. К. Корал, 47) Бауерова месарница, 48) кућа фотографа Флаја, 49) Флајев студио, 50) Ајк Клентон, једини преживели члан банде, 51) шериф Џон Бихен се удаљава са места обрачуна, 52) поприште обрачуна код О. К. Корала; овај брисани простор није припадао Коралу, али се духовита игра речи (О. К. у овим приликама значи да нико није убијен) наметала код крвавог обрачуна, 53) распоред учесника пред почетак обрачуна, 54) Били Клентон, 55) Док Холидеј, 56) Френк Мек Ловери, 57) Морган Ерп, 58) Вајат Ерп, 59) Вирцил Ерп, 60) Том Мек Ловери, 61) Трећа улица, 62) Фремонт Стрит, 63) Вајат Ерп.

Градско гробље на Бутхилу примало је сваког дана нове становнике

поштанска кола, док је у из-
лозима Ален Стрита и да-
ље гостовала цивилизација.
Градско гробље на Бутхилу
приметно је расло, али је и
град растао заједно с њим:
1881. године, када је отворе-
на Трансконтинентална пру-
га, био је са својих 15.000
становника највећи у Ари-
зони.

ЧУВАР ПРОШЛОСТИ

Данас је у Томбстону вео-
ма тихо. У трговачкој чет-
врти више нема метежа, али
је иначе онаква каква је не-
кад била: једносратне згра-
де са дрвеним крововима ко-
је је познавао Вајат Ерп, још
су на броју. Салун „Оријен-
тал“ у коме је Док Холи-
деј држао банку када се иг-
рао „фаро“, а Френк Лесли
вешто мешао пиће и умири-
вао госте револвером, прет-
ворен је драгстор. Позори-
ште „Птичји кавез“ служи
као складиште намештаја —
ложе у којима су некада пе-
вачице повећавале промет
алкохола гледају на полом-
љене столове и зарђале кре-

губитком од пет милиона до-
лара. Понеде се још увек
може наћи мало сребра, али
тек толико да би се подми-
рили животни трошкови.

Сви чувени људи из ране
историје Томбстона су по-
мрли. Шериф Бихен је по-
стао директор затвора у Ју-
ми, а касније и специјални
агент у Министарству фи-
нансија. За време шпанског
грађанског рата обрео се на
Куби, а нашао се чак и у
Кини за време боксерског у-
станка! Умро је 1912. у Хјус-
тону.

Ајка Клентона убио је
1887. у Бонита Крику тамо-
шњи заменик шерифа када
је, приликом хапшења, по-
кушао да му побегне.

„Томбстонски епитаф“ и
данас излази, само са много
мање читуља. Штампан на
савременим машинама, са
својим крупним заглављем,
он личи на какав велеград-
ски лист, али је са његових
страница нестало узбудљи-
вих вести.

Томбстон данас нема ниче-
га чиме би се поносио — о-
сим своје прошлости. Зато
његови житељи углавном но-

ОТЕРАЈИ ШЕРИФА!

Плоча на гробу погину-
лих код О. К. Корала

само гомила лажи! — погле-
дао га је сумњичаво Клам.
— Па, нису ли новине то
исто? — упитао је Шифлин
са осмехом.

„Епитаф“ је био у сталном
непријатељству са „Томбс-
тонским груменом“ који су
подржавали Клентонова бан-
да и покрајински шериф Би-
хен. На насловним странама
оба листа свакога дана су се
појављивали лични, заједљи-
ви уводници. Овај рат се на-
рочито распламсао када је
Вајат због неког изпреда у-
хапсио Клентонове. „Гру-
мен“ је жучно напао марша-
ла, тврдећи да је прекора-
чио своја овлашћења и уме-
шао се у Бихенову надлеж-
ност. На то је „Епитаф“ су-
традан одвратио: „Грумен“
је искривио чињенице. То се
могло и очекивати од листа
који је одувек подржавао
мрачне типове!“

— ИЛИ ВИ,
ИЛИ МИ!

ји ће допринети да Томбс-
тон на велика врата уђе у и-
сторију Запада: обрачун код
О.К. Корала.

Полемика је одмах изаз-
вала поделу јавности, али су
ускоро грађани листом при-
шли ономе кога су се пла-
шили — Ајку Клентону. Раз-
бојник је тријумфовао. Где
год би срео Ерпове, зади-
ривао би их и исмевао. А-
ли, то му није било довољ-
но. — Или ви, или ми — ре-
као је једнога дана Моргану.
— Поручи своме брату да
желим обрачун!

Мислећи да ће, кад смакне
Клентона, задобити подршку
града, Вајат је пристао. Та-
ко се на чистини код О.К. Ко-
рала у зору 26. октобра 1881.
нашло неколико каубоја. Уз
Вајата су била и његова
три брата и Док Холидеј, а
уз Ајку — Били Клентон, бра-
ћа Том и Френк Мек Лове-
ри, Стилвел и Клеборн.

За свега један минут испа-
љено је преко тридесет хи-
таца. Када је поново насту-
пила тишина, Били Клентон
и браћа Мек Ловери били су
мртви, а Ајк тешко рањен.
На Ерповој страни рањени
су Вирцил и Морган.

Победа Ерпових била је
несумњива, али се ускоро по-
казала бескорисном. Град је
поново пришао уз Ајку, који
се постепено опорављао од
ране. Једне олујне вечери
1882. непознати револвераш
је из заседе тешко ранио
Вирцила Ерпа, а неколико
месеци касније убијен је
Морган у салуну Боба Хеча.
После овога, Вајат је схва-

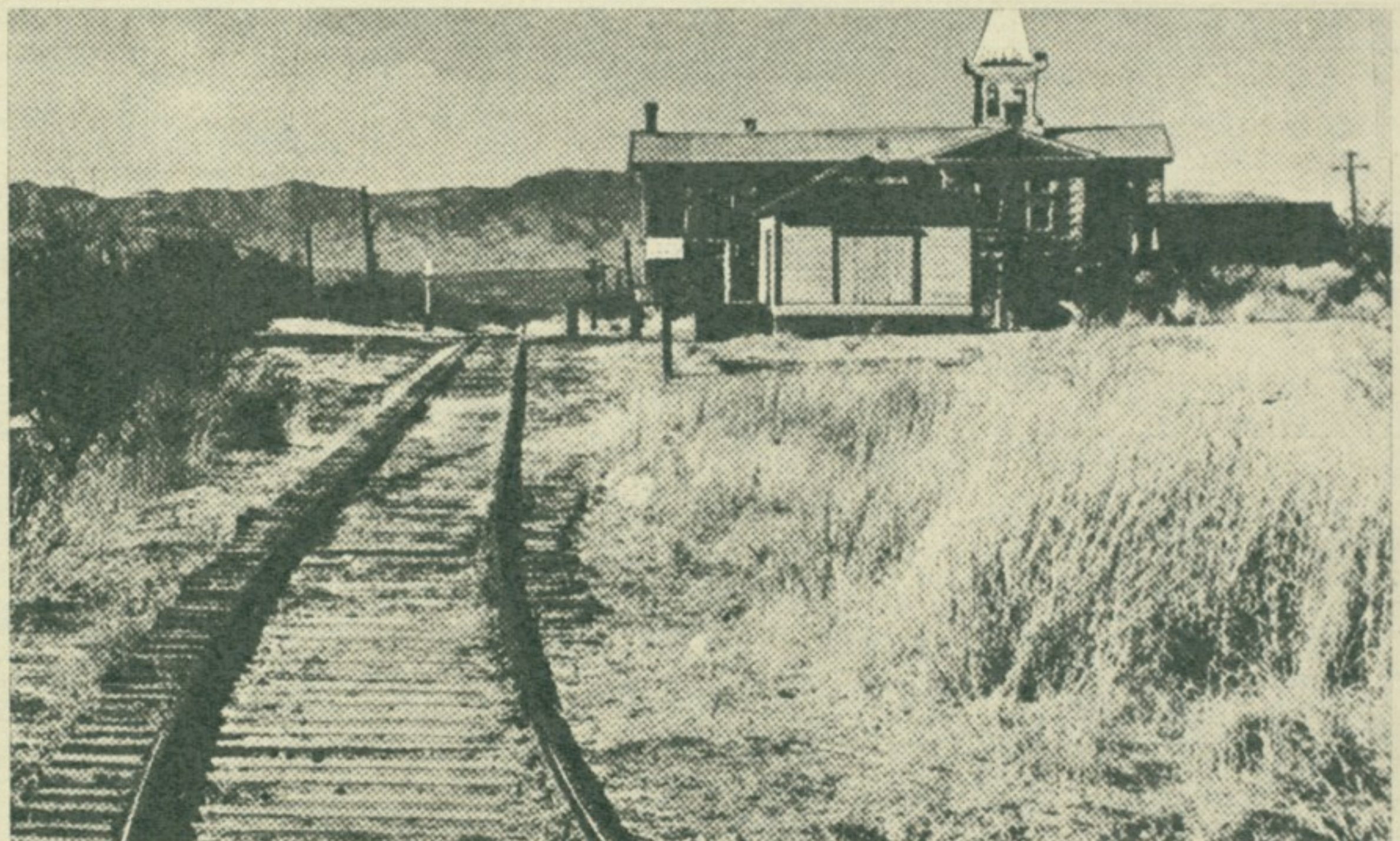
тио да у Томбстону за ње-
га више нема места. Утова-
рио је Морганов ковчег у
воз за Калифорнију и заје-
дно са Вирцилом и Доком
Холидејем нестало заувек.

Тако је тешко било успос-
тавити ред у Томбстону да
после Вајата то више нико ни
је ни покушавао. Бандити су
ујакхивали у град љубазно се
јављајући представницима
власти, а ови су им се
клањали до земље. За
најмање поводе праштали
су револвери, пљачкана су

вете. Чистина на којој су Ер-
пови и Клентонове приреди-
ли своје чувено пушкарање,
покривена је хрпом смећа и
лимених конзерви. Њу тек
понекад разгрну — филмске
екипе...

Пуста су и брдашца с на-
лазиштима драгоценог мета-
ла. Последњи покушај њихо-
ве експлоатације направио
је 1901. године Е. Гејц, ује-
динивши све рудокопе под
називом „Томбстон Консоли-
дејтид Мајнз“. Већ 1911. ово
друштво је банкротирало са

ме тргују. Широки друмом
који повезује две обале кон-
тинента пројуре поред овог
аветинског градића стотине
аутомобила дневно. Неки во-
зачи се и зауставе да би по-
пили кафу у „Оријенталу“ и
прошетали Ален Стритом,
покушавајући да замисле жи-
вот који је некада у њему
владао. А када падне мрак
и иза Змајевих планина про-
вири месец, а из пустиње се
зачује удаљени урлик које-
та, то и није тако тешко до-
чарати.

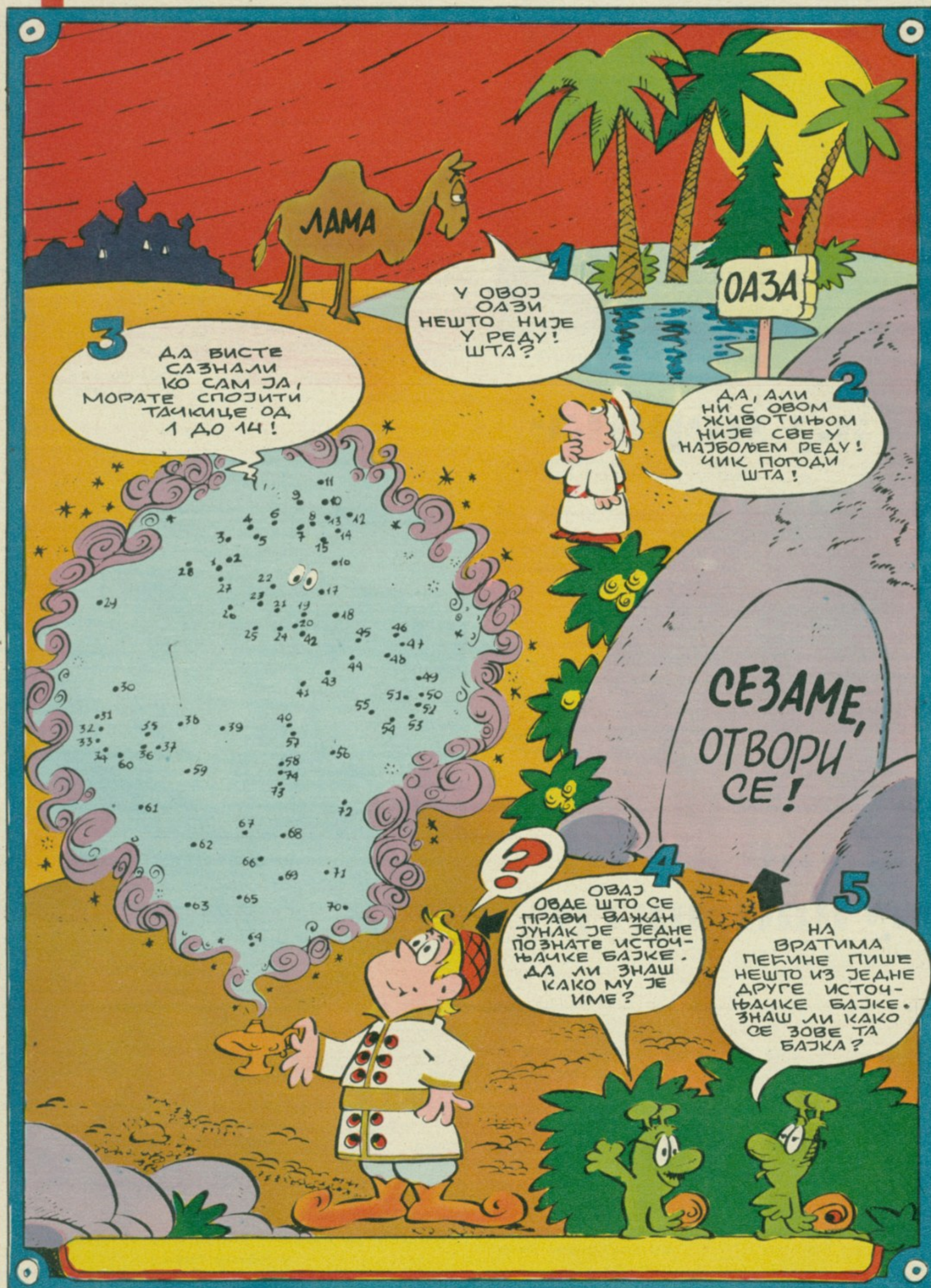

На овој железничкој станици виђен је последњи пут Вајат Ерп пре него што
је напустио Томбстон

СЕЗАМЕ, ОТВОРИ СЕ!

НИ ОВАЈ ПЕТАК НИЈЕ ИЗУЗЕТАК!
И ОВОГ ПУТА НОВЕ НАГРАДЕ!

Већ неколико недеља Политикин забавник у сваком свом броју доноси неки квиз, конкурс или игру. Извлачење је одмах, чим стигну ваши одговори, па можете учествовати сваке недеље и добити више награда!

СУПЕР КВИЗ СУПЕР ШИЗ!

Награде су шииз

СУПЕР КВИЗ организују заједно ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК И ФОНДАЦИЈА СПОМЕНИЦА СОЛИДАРНОСТИ. Награде су разноврсне и изузетне: фото-снајпер с великим телеобјективом, стерео-грамофон, фото-апарат, репортерски магнетофон, права хармоника, доглед, фротирска хаљина, плетене капе и качкети, сатови, колекције познатих спортских аутомобила, књиге, колекције луткица-привезака.

Фондација споменица солидарности стара се о незбринутим деци и старим немоћним особама. Она је подигла и опремила дом за децу без родитеља у Ваљеву, дом за девојчице у Алексинцу, дом старих у Тутину. Новцем добијеним од продаје својих маркица Фондација помаже школовање незбринуте деце.

Учествују сви

У СУПЕР КВИЗУ могу да учествују сви читаоци Политикиног забавника. Дописницу на којој сте с једне стране написали одговоре и решења и залепили купон, а с друге стране своју тачну адресу пошаљите Политикином забавнику, 11001 Београд, поштански фах 124, најдаље до 9. октобра 1972. године.

НАГРАДЕ:

Међу читаоцима који тачно одговоре на све задатке извући ће се на срећу добитници награда.

ПРВА НАГРАДА: ПРАВИ ЧАМАЦ ЗА ДВОЈЕ ОД ПЛАСТИКЕ КОЈИ НЕ МОЖЕ ДА ПОТОНЕ СА ДРВЕНИМ ВЕСЛИМА, ДУПЛИМ ДНОМ И ЗИДОВИМА.

ДРУГА НАГРАДА: Пет читалаца добиће по КОЛЕКЦИЈУ ЛУТКИЦА-ПРИВЕЗАКА.

ТРЕЋА НАГРАДА: Пет читалаца добиће по ЈЕДНУ ЛЕПУ КЊИГУ.

ВЕЛИКИ СТРАХ

У бунару

(Хонорар: 100 н. д.)

— Ставите своје неваљале прсте на жар! — наредипо нам је чудовиште

Дошле су жумерике

(Хонорар: 100 н. д.)

Кад сам била мала, у мом родном месту Великом Селу плашили су непослушну децу да ће доћи неке страшне жене жумерике и одвести их некуд. И мени и брату деда је претио жумерикама, али ми нисмо веровали у те приче.

Тог Божића седели смо у топлој соби тата, мама, деда, брат и ја. Владало је неко свечано расположење. Сви су били озбиљни осим мене и брата. Нама се смејало јер смо мислили да се тата, мама и деда плаше жумерика, па зато ћуте. Од једном тишину прекиде лупа на улазним вратима. Нас двоје се намах уозбиљисмо. Брат седе деди у крило а ја се привукох мами. После лупаве зачу се страхан глас:

— Отварајте или ћу вас све претворити у пепео!

Тата је устао и озбиљног лица упутио се ка вратима. Ја сам се укочила од страха. У собу је ушло чудовиште обучено у крпе са црном замршеном косом од које му се лице није видело. Жумерике! Оне заиста постоје и једна је ту да казни мене и брата. У руци је држала неки чекић којим је ударала по канти пуној жара. Почела је неким чудним гласом да виче:

— Ставите своје неваљале прсте овамо да их изгорим!

— Ја нећу, нећу! — почео је да плаче мој брат. Соба се проломила од мог вриска. Мама ми је окренула главу на другу страну.

Зачуо се смех и кад сам се окренула у соби је била и наша тетка Дана. Брат се сакрио под ћебе. После неколико тренутака почео је да извирује и, спазивши тетку коју смо обоје много волели, скочио јој у загрљај. Она нас је умиривала говорећи да је жумерика

отишла али да морамо да обећамо како ћемо бити добри ако не желимо да се она врати. Грдно преплашени заклели смо се да ћемо бити послушни.

После неколико дана тетка нам је признала да је она била жумерика и да нас је баш лепо уплашила. Дуго јој брат и ја нисмо могли то да опростимо.

Снежана Трајковић,
Пожаревац,
ва 50

Како сам бљувао ватру

(Хонорар: 60 н. д.)

Једног дана било нам је досадно, па ми је брат показао вештину. Ставио је бензин у уста, упалио шибицу и пљнуо. Букнуо је пламен. Мене је ово задивило, па сам га молио да ми допусти да пробам и ја да бљујем ватру. Опминао ме је, али на крају ми је допустио да покушам.

Узео сам бензин ставио у уста упалио шибицу и пљнуо на пламен. Капљице бензина су ми се залепиле

за лице. Букнуо је пламен а са пламеном и моје лице. Утрчао сам у кућу и прекрио лице крпом. Ватра се угасила али моје лице је било унакажено. Ватра је испекла кожу. Брзо су ме одвели лекару који ми је лечио лице машћу.

Овог непријатног догађаја сећаћу се увек док год у мени буде и трунке живота.

Предраг Ненадовић,
Сомбор, Станка Опсенице 12

Летовао сам са школом у Брусу. На једном из лету ожеднео сам и од војио се од групе да се напијем воде с пољског бунара.

Почео сам да вадим воду и таман кад сам се спремио да пуну кофу привучем себи, чекрк се откачио и канта је полетела ка дну. Како сам се чврсто држао за кофу, изгубио сам равнотежу и главачке се преврнуо у бунар.

У лету се ухватио за неку избочину. Била је то преда, вероватно остала ту још од градње. На жалост, била је трула, и крцкала је као да ће се сваког часа сломити. Срце ми је грувало у грудима а кроз свест ми пролетале хиљаде грозних мисли. Морам покушати да се извучем. Преда није била далеко од врха бунара и ја почех да се пењем уза зид који је био обрастао меком и глатком травом.

Кад сам се успентрао око метар и по и скоро дошао до циља цигла која ми је била једини ослонац испале из лежишта. Изгубио сам равнотежу и суновратио се у језиву таму бунара. Затворио сам очи и ништа нисам знао за себе, али ме хладна вода осветлила.

Одмах сам опицао главу која ме је мало болела. Срећом, ране није било али ме је тада ухватио нов страх: шта ако у бунару има угљен монооксида као што смо о томе учили у школи? Тада угледах једну жабу и од тога ми би лакше. Ако она није угинула, нећу ни ја.

Било је тешко одржавати се на води. Тражећи ослонац најзад сам напицао неку избочину. У том тренутку сам зачуо жагор горе. Покушао сам да вичем али се чуло само неко слабо крцкање.

Прошло је можда још 15 минута, већ сам био на измаку снаге. И даље сам покушавао да вичем али из мојих уста није излазио никакав звук. Да несрећа буде већа из укочених прстију исклизнула ми је цигла, моје последње упориште, и ја потонух у воду. Попио сам прве гутљајеве воде, кад одозго јасно чух речи мог васпитача:

— Воде сигурно није пио пошто нема ни кофе ни конопца! Прекинуо се!

Сад ће они отићи одавде заувек, помислих успаничено. Задњим атомима снаге продорно сам вичуо. Горе настаде велика гужва. Био сам спасен! Зарих прсте у шупљину између два камена и једва издржавајући да се не онесвестим док помоћ не стигне. Бацили су ми неки конопца који сам везао око појаса. Даље се ништа не сећах.

Пробудио сам се за два дана. Прво што сам помислио било је да је оно са бунаром само ружан сан али, кад сам видео сестру која се спрема да ми да инјекцију и много завоја на себи, схватио сам да је мој доживљај био грозна јава која се ипак срећно завршила.

Зоран Јовичић, Београд
Игманска, први прилаз 2

Цигла која је била једино моје упориште испале из лежишта, ја изгубих равнотежу и суновратио се у језиву тмину

Скамењен посматрао сам како голубар хода узаним испустом терасе на последњем спрату солитера

Прави страх

(Хонорар: 150 н.д.)

Станујем на последњем спрату једног солитера и на тераси ми често долете голубови. Више пута голубари су ме будили да их пустим у стан да ухвате неку одбеглу птицу. Једном сам се наљутовао и запретио им да ми више ни случајно не звоне, доста ми је те јурњаве по тераси, има ли то смисла и тако даље.

Прошло је од тада неколико дана, ја сам био миран, звоно се није јављало у невреме. А онда једне вечери, док сам гледао телевизију, пажњу ми привуче некакво кретање по тераси. Кад сам боље погледао у том правцу, нисам могао да поверујем својим очима: неко се са степеништа узвесао на спољну страну терасе. Сигурно голубар. Страх ми је стегао грло.

Одједном сам видео себе како се са друговима, негде 1947. на ужас одраслих, пенетрам по високом решеткастом торњу на Сај мишту. Мало чам је било што смо се неограђеним степеницама пели до врха него што се ту хватали за шипке и пуштали млатајући ногама изнад амбиса. Нисмо се плашили. Ни један од нас тада није ни помишљао да се може оклизнути и пасти.

Али сада, 23 године после тих наших опасних игара, кад сам угледао декака како се креће по узаном испусту са спољне стране терасе, мене је ухватио прави страх. Док сам ја панично размишљао шта да радим, мој гост се и даље полако помицао држећи се само за гвоздену ограду. У очекивању најгорег нисам смео ни да се померим. Може помислити да хоћу да га спречим!

После неколико тренутака, кад је цела операција била готова, устао сам и једва изашао на степениште. Упалио сам светлост и угледао дечака с голубом испод цемпера. Жмркао је на светлости.

— Други пут слободно звони, није важно колико има сати — рекао сам з он ме је само збуњено гледао.

Драгутин Линић,
Земун, Угриновачка 132

— Шта ви ту радите? — човек је запањено гледао у нас

Наказа

(Хонорар: 80 н.д.)

Каква врућина! Бришунчи зној са лица ишла сам стрмом улицом са два реда ониских кућа са стране. На десетак метара

испред мене отворише се врата и на улицу изађе дечак од неких девет или десет година. Ништа интересантно. Али кад сам га про-

лазићи поред њега, погледала, била сам запрепаштена и на оној врућини постаде ми хладно око срца. Образи, нос и усне били су му спљоштени као да га је неко немилице ударио поклопцем од шерпе. Усне неприродно широке. Намјесто очију два прореза. Коса на врху главе подсјећала је на мали пласт сијена. Онако ужаснута застала сам и забезекнуто зурила у њега.

А тада... он скиде женску најлон чарапу с главе и објасни ми:

— Тако ја плашим дјевојчице кад се смркне.

Кренула сам даље не вјерујући да то моје срце тако лупа. Кад заокренух иза угла стадох уз једну ограду да се мало повратим. Било ми је мука. „Баш ме је гадно препао, помислила сам, требало би му испрашити тур.“

Касније сам и ја пробала да ставим чарапу на главу, наравно кад никог није било код куће. Уплашила сам се сама себе у огледалу и брзо је стргла са лица.

Алма Циндић, Брчко,
Трг М. Тита 11/II

дивљу животињу! Не, то се не може десити.

Прошао је ваљда читав сат док нисмо зачули гласове и кораке. После неколико тренутака спољна врата се отворише. Мало светлости допре и у наш део кроз одшкринута врата.

— Опет ниси затворио врата од Маре! — чусмо женски глас.

— Ма заклео бих се да сам их затворио — одговориој мушкарац. Врата се отворише. На светлости прво што смо угледали била је огромна мечка која се сместила на слами у углу. Човек је био запањен:

— Шта ви радите овде?

— Чико, чико, — једва промуцасмо. — Спаси нас! — Он је још тренутах стајао зачуђено а затим поче да се смеје.

— Радо, дођи овамо да ви диш нешто.

Жена приђе али кад виде нашу престрављена лица уозбиљи се:

— Видиш да су јадни прецркли од страха! — Узе нас за руке и поведе према вратима. — Не бојте се, неће вам Мара ништа.

Идући кући клецавим ногама договорили смо се да ником ништа не причамо о овој нашој авантури.

Борђе Ђурић, Београд,
М. Тита 46

Образи, нос и усне били су му спљоштени као да га је неко немилице ударио поклопцем од шерпе

ЦРНА БРАДА И ИНДИЈАНЦИ

ЈА САМ ЈОВАНОВО ОЖО

МАДА НИСАМ СТВОРЕН
ЗА ДАНАШЊИ РАД НА
БЛИЗИНУ, ИПАК САМ ПРА
ВО ЧУДО ОД ИЗДРЖЉИ
ВОСТИ И ПОУЗДАНОСТИ

Н иједан други орган у Јовановом телу не може да се мери са мном у једном: нико на тако малом простору није постигао такво савршенство. Нисам веће од доптице за пинг понг, а имам десетине милиона електричних спојева и могу да изиђем на крај са 1,5 милионом истовремених порука. Ја скупљам 80 одсто целокупног знања које Јован прима. Он о мени мисли као о минијатурној теле визијској камери. То је увере да. Далеко сам осетљивије од највеће, најскупље ТВ камере која је икад направљена. Ја сам одговорно за једно од највећих чуда — вид.

Данас су тешки дани за мене. Нисам створено за ово. За Јованове праисторијске претке главни посао ока било је да гледа на даљину како би они могли да избегну опасности, да улове дивљач. Тек у последње време од мене се захтева да готомо све радим из близине.

Погледајте моју грађу и биће вам јасно зашто ми је тешко да се прилагодим данашњим захтевима. Прво, мој предњи прозор — јасна, као парница велика рожњача. У њој почиње процес вида преламанјем светлосних зракова на одређене начине. Затим, моја зеница — прилагодљива капија за светлост. На јаким сунцу скоро је затворена, у тамној ноћи широм отворена.

Само мозгу дајем ђредносћ

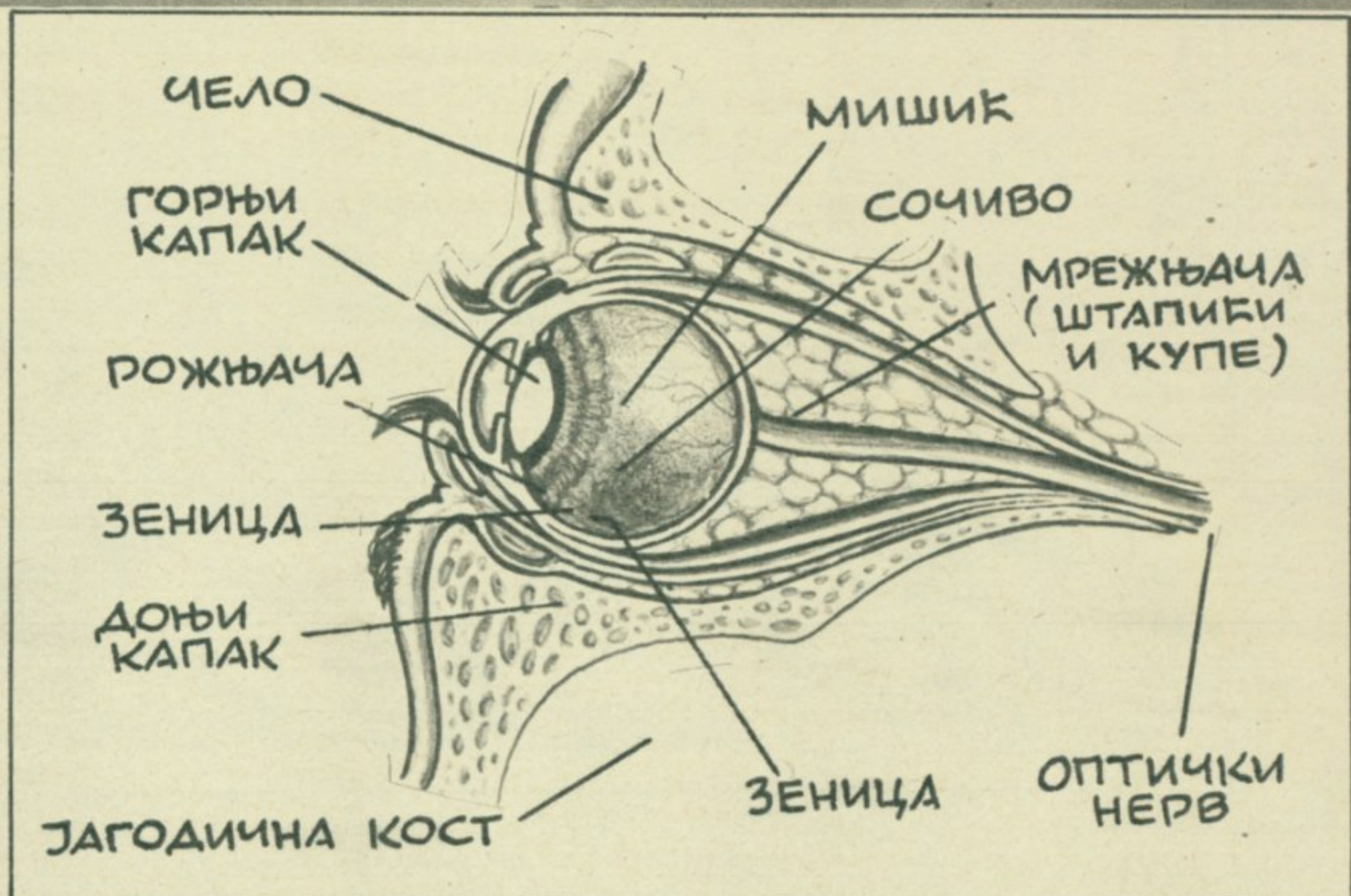
Али чудо почиње тек са мојим сочивом које има облик и величину овалне

пилуле. Моје сочиво је окружено кругом малих, изванредно снажних и невероватно вредних мишића. Када се они скупе, моје сочиво је подешено за гледање на близину; када се опусте, сочиво је подешено за вид на даљину. То је одлично одговарало Јовановом пећинском претку. Пошто се све што га је занимало налазило углавном 15 и више метара далеко, то су мишићи скоро стално били опуштени. А Јован сада све нешто гледа на близину — чита, пише, ради за писаћим столом. Зато су моји мишићи скоро стално напрегнати и то их умара.

Испред и иза мог сочива налазе се две коморе испуњене течношћу. Испред се налази течност слична води, а иза течност која личи на беланце. Обе течности морају бити апсолутно чисте да би светлост пролазила кроз њих.

Када Јован погледа неки предмет, светлост пролази кроз моје сочиво које га управља тачно на мрежњачу, неку врсту зидног тапета који покрива две трећине задњег дела моје унутрашњости. Изузев у Јовановом мозгу, не верујем да постоји

још неки део његовог тела који је толико сложен. Та моја мрежњача заузима мање од 2,5 кубна сантиметра а садржи 137 милиона пријемних ћелија осетљивих на светлост које су у облику штапића или купа.

Штапићи су разбацани свуда по мрежњачи. Довољно је да свитац пролети у ноћи па да одмах почиње чудотворан хемијски процес. Од светлости црвенкасти пигмент у мојим штапићима бледи. Процес бељења ствара електрицитет — неколико милионитих делова волта који не би могли да потресу ни комарца. То се преноси у мој видни нерв, величине сламке, а затим у Јованов мозак, и то брзином од преко 480 километара на сат. Мозак тумачи добијени сигнал и саопштава своју пресуду: свитац. Читава ова компликована електрохемијска активност одиграла се за 0,002 секунде!

Свака беба је далековуда

Моји штапићи изгледају компликовани, али купе их

жу бељењу и то за црвено, зелено и плаво. Као сликар који меша боје на палети, Јованов мозак спаја ове боје да би добио нове. Када у овом електрохемијском процесу нешто не би било у реду, Јован би био слеп за боје, што је уосталом случај код сваког осмог мушкарца. При слабој светлости смањује се активност мојих купа, штапићи преузимају посао и све постаје сиво.

Јован види помоћу мене, али у ствари, види у мозгу. Изузетно јак ударац по темени који би оштетио центар вида у мозгу могао би да ослепи Јована. Од слабијег удараца видео би „звезде“ — настао је хаотичан електрични поремећај.

Јован није рођен са оваквим очима какве данас има. Одмах по рођењу могао је да види само светлост и сенке. Првих неколико месеци био је далековид, као његови праисторијски преци. Да би разгледао звечку држао је је што даље може од лица. У прво време, ја бих отишао у једном, а мој партнер у другом правцу. То је бринуло Јованову мајку, бојала се да јој син не буде разрок. Непотребна брига. После неколико месеци мој партнер и ја смо одлично сарађивали. У шестој години Јованов вид је био изванредан, а врхунац је достигао у осмој години.

Када је био млад, Јован је често читао при слабој светлости. Мајка га је опомињала да „квари“ очи. Та брига је претерана. Млади виде боље на слабијој светлости од одраслих, а гледање у лошијим условима не наноси им никакву штету.

Каици као брисачи

Имам ја и друге необичне особине. Ма како сићушни, моји мишићи су међу најјачим у телу: просечно се покрену 10.000 пута на

дан. Јован би морао да препешачи око 80 километара да би мишићи на ногама толико вежбали!

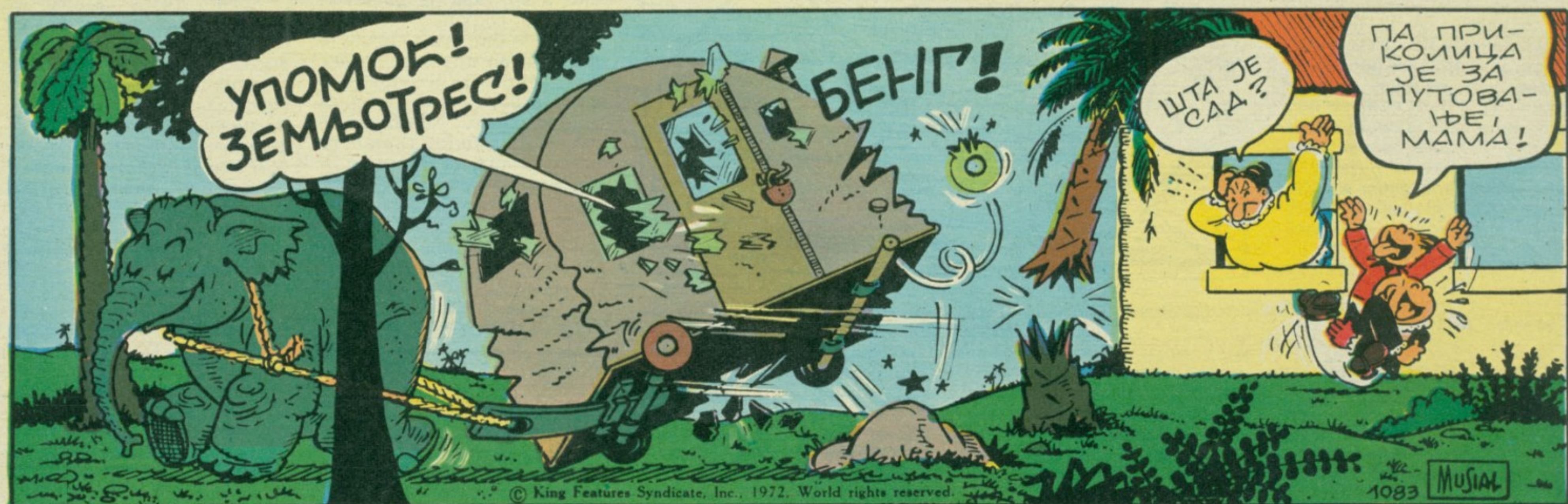
Моја опрема за чишћење просто је чудесна. Моје жлезде стално луже течност — сузе, које спирају прашину. А капци су као брисачи. Јован трепне три до шест пута у минути, а и чешће када сам уморно. То одржава рожњачу чистом и влажном. Сузе садрже и „убицу“ микроба и штите ме од заразних бактерија.

Покушавам да се одбраним од умора и одмарам се кад год могу. На пример, одмарам се када Јован трепће. А мој партнер и ја се смењујемо: једно време ја преузимам 90 одсто рада, а он се одмара. Затим он ради, а ја се одмарам.

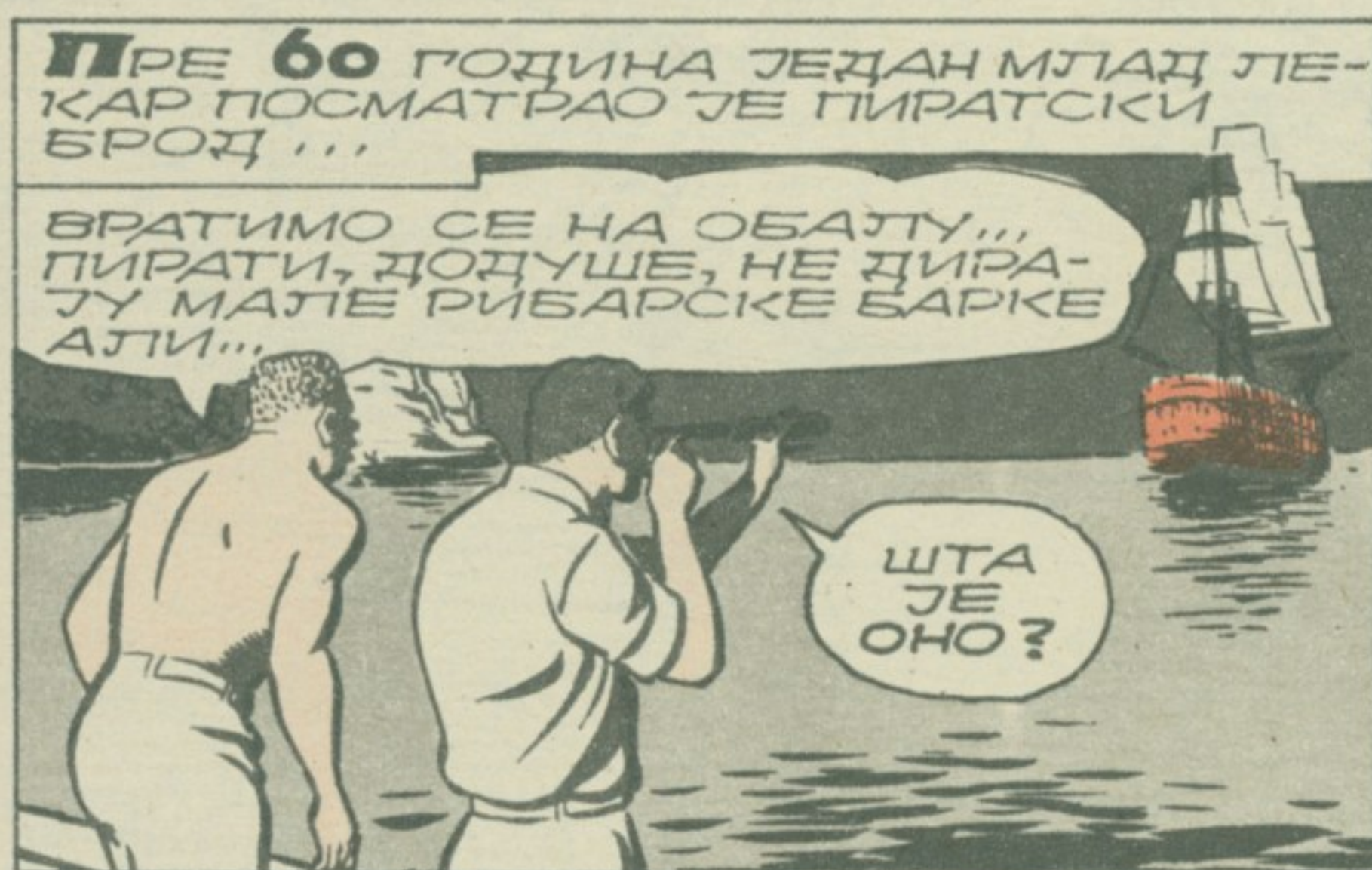
Природа ме је заштитила, јер се налазим између јагодичне кости и чела, који примају директне ударе. Па ипак и ја имам невоље. Мој апарат за усмеравање светлости често не ради са вршено. Наочаре исправљају 95 одсто ове невоље. Још једна тешкоћа је кад или сувише течности улази у око или сувише мало излази из њега. Тада се ствара притисак који омета приток крви од видног нерва. То је глауком. Постоје лекови, понекад се прибегава операцији.

Астигматизам је још једна од мојих честих бољки. У том случају моја рожњача није сферичне површине и поремећује вид. И то се исправља наочарима. И моја рожњача и моје сочиво, нормално провидна ткива, могу се замаглити и то води до слепила. Ако оболи рожњача, може се извршити трансплантација. А ако је сочиво замаглено, врши се операција и после тога се носе дебеле наочаре.

На срећу, Јован је избегао до сада све те невоље. Па ипак, и ја старим као и сви други Јованови органи. Процес старења ће се наставити, само Јован не треба да се брине. По свој прилици, обезбеђиваћу му вид све док живи...

ФАНТОМ: ЗНАК СРЕЋЕ

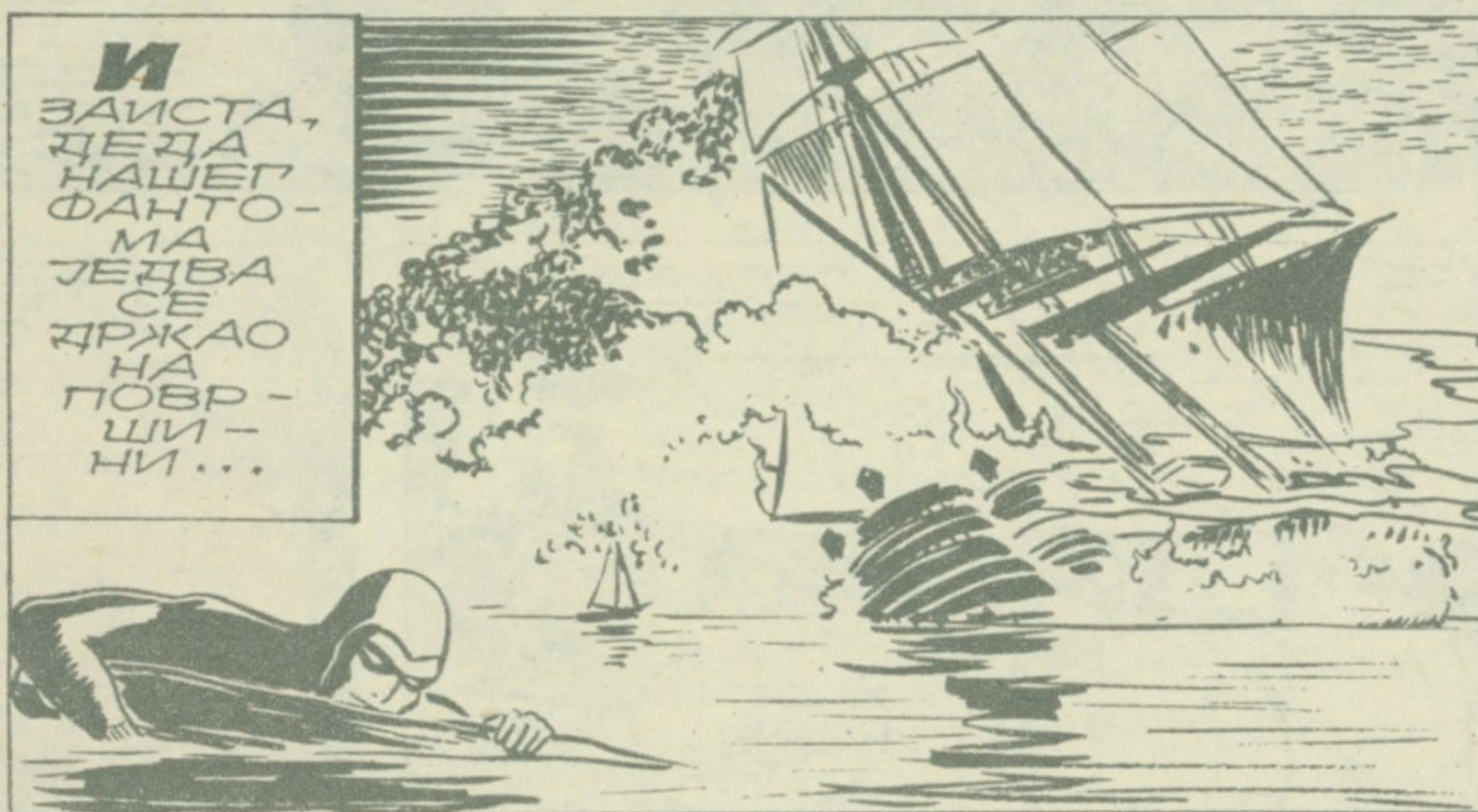
И ПИРАТИ
СУ
ПОСКАКАЛИ
У МОРЕ
НАПУШТАЈУ-
ЋИ БРОД
КОЈИ ЈЕ
ТОНУО ...

ТАЈ
ХРАБРИ
ЧОВЕК
ЈЕ ТЕШКО
РАЊЕН!

И
ЗАИСТА,
ДЕДА
НАШЕГ
ФАНТО-
МА
ЈЕДВА
СЕ
ДРЖАО
НА
ПОВР-
ШИ-
НИ...

ЊЕГОВА
КРВ
ПРИВУКЛА ЈЕ
АЈКУЛЕ ...

НИКАД НИСАМ
ВИДЕО ТОЛИКУ
ХРАБРОСТ! МОРА-
МО СПАСТИ ТОГ
ЧОВЕКА КОГАТИ
НАЗИВАШ ФАН-
ТОМОМ!

НЕ! БРОД
ТОНЕ...
ВРТЛОГ
ЋЕ НАС
ПОВУ-
ЋИ!

ДИМ ОД
ЕКСПЛО-
ЗИЈЕ ...
ОХ,
АЈКУ-
ЛЕ!

ПРЕУЗМИ
КРМУ И
ДРЖИ ЈЕ
ПРАВО!
НИСМО ДА
ЛЕКО ОД
ФАНТО-
МА!

САМО ЈОШ МАЛО!
ПРОКЛЕТЕ
АЈКУЛЕ ...

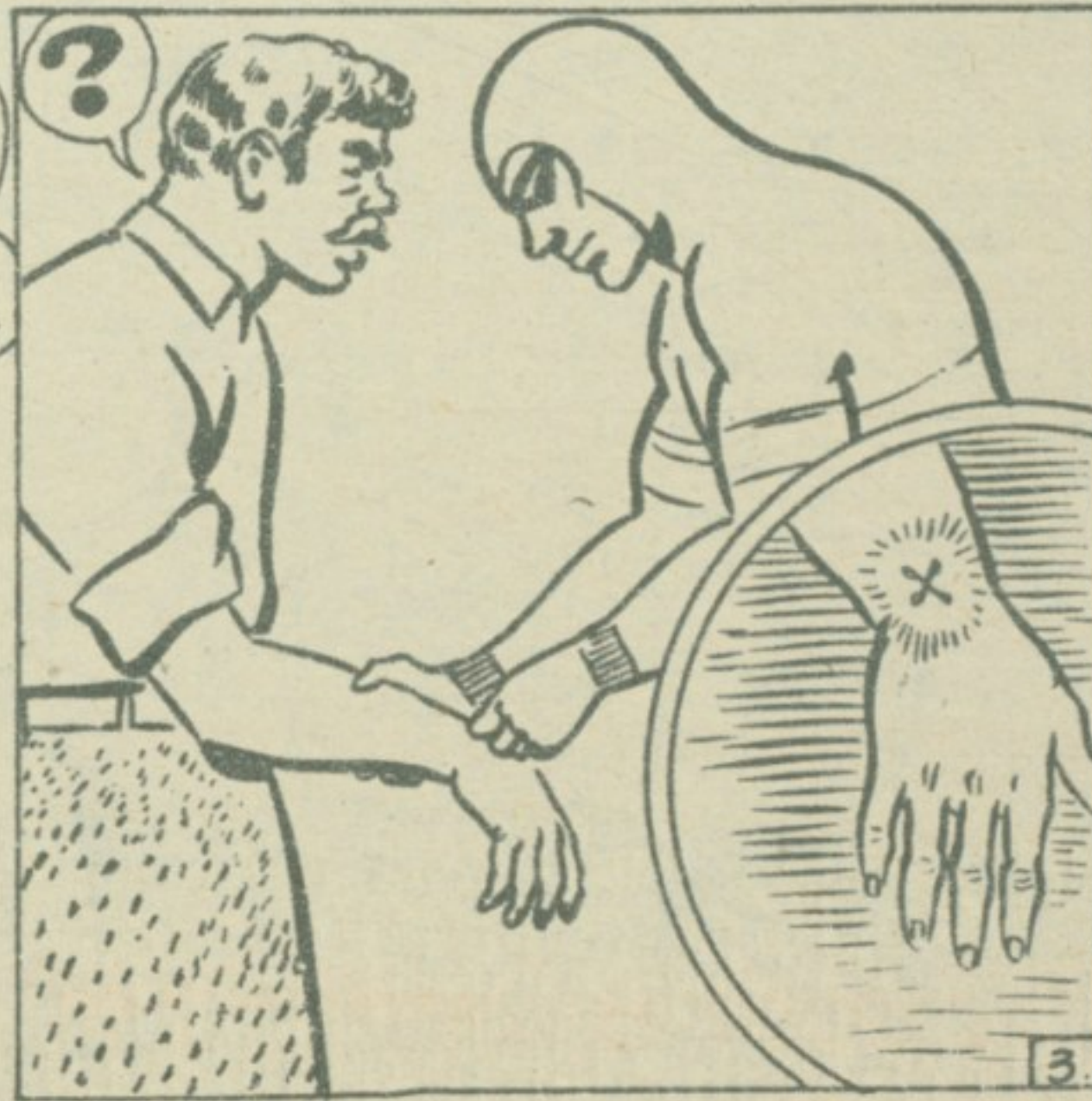
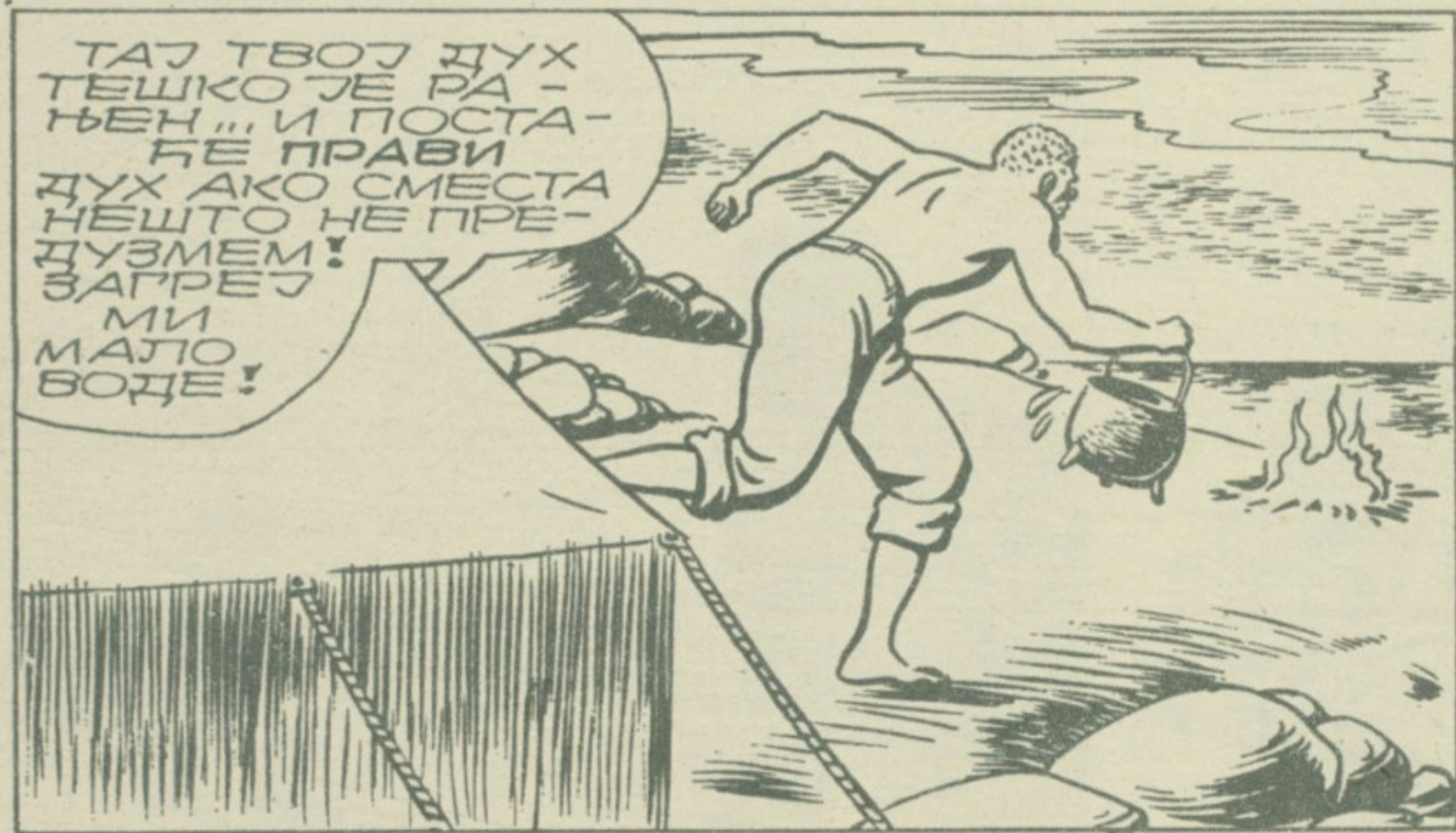
ХУ... АЈА ЈЕ
ТЕЖАК! ПОМОЗИ
МИ ДА ГА
ИЗВУЧЕ-
МО!

САМО ДА
НАС НЕ
ЗАХВАТИ
ВРТЛОГ!

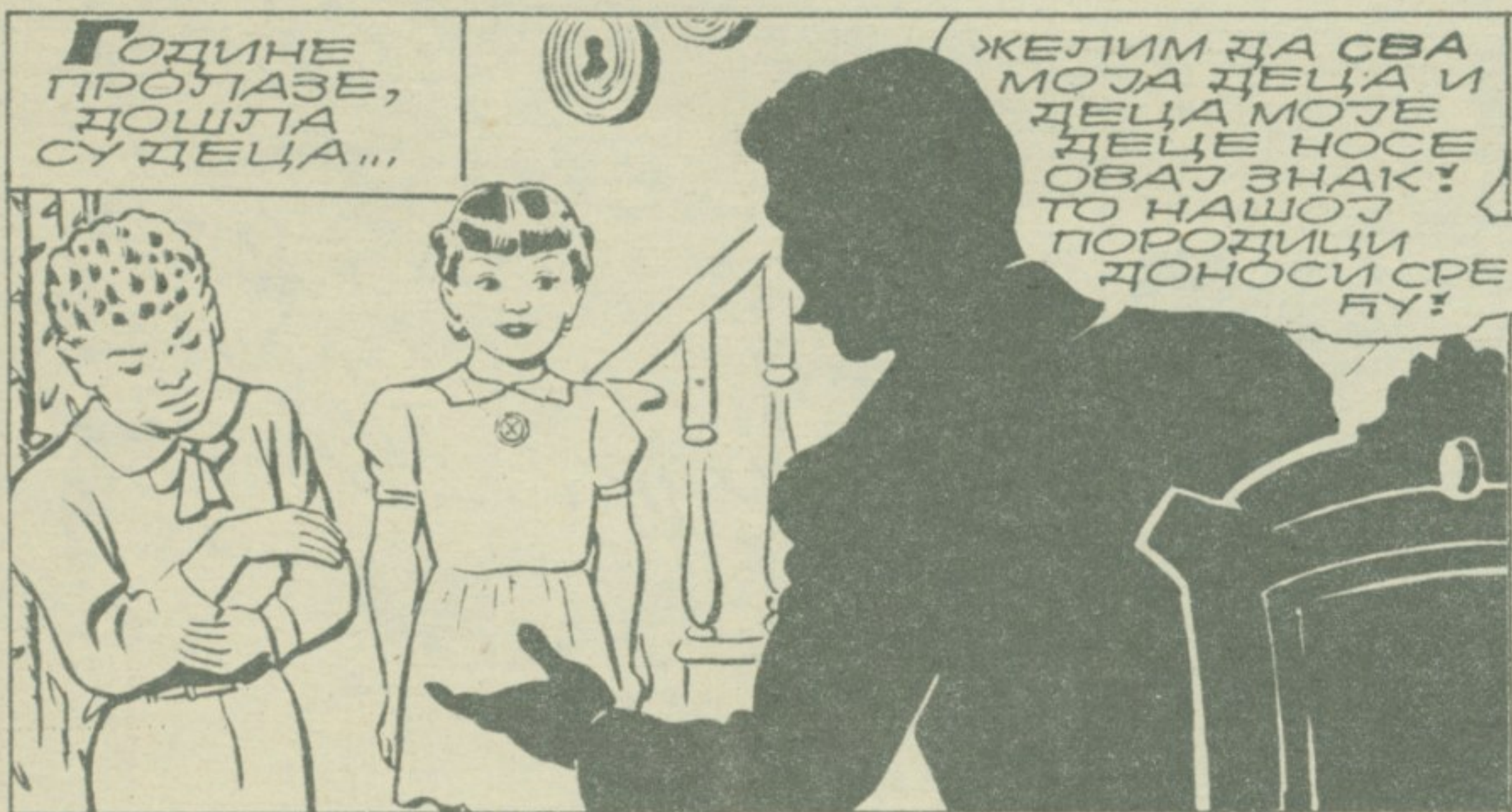

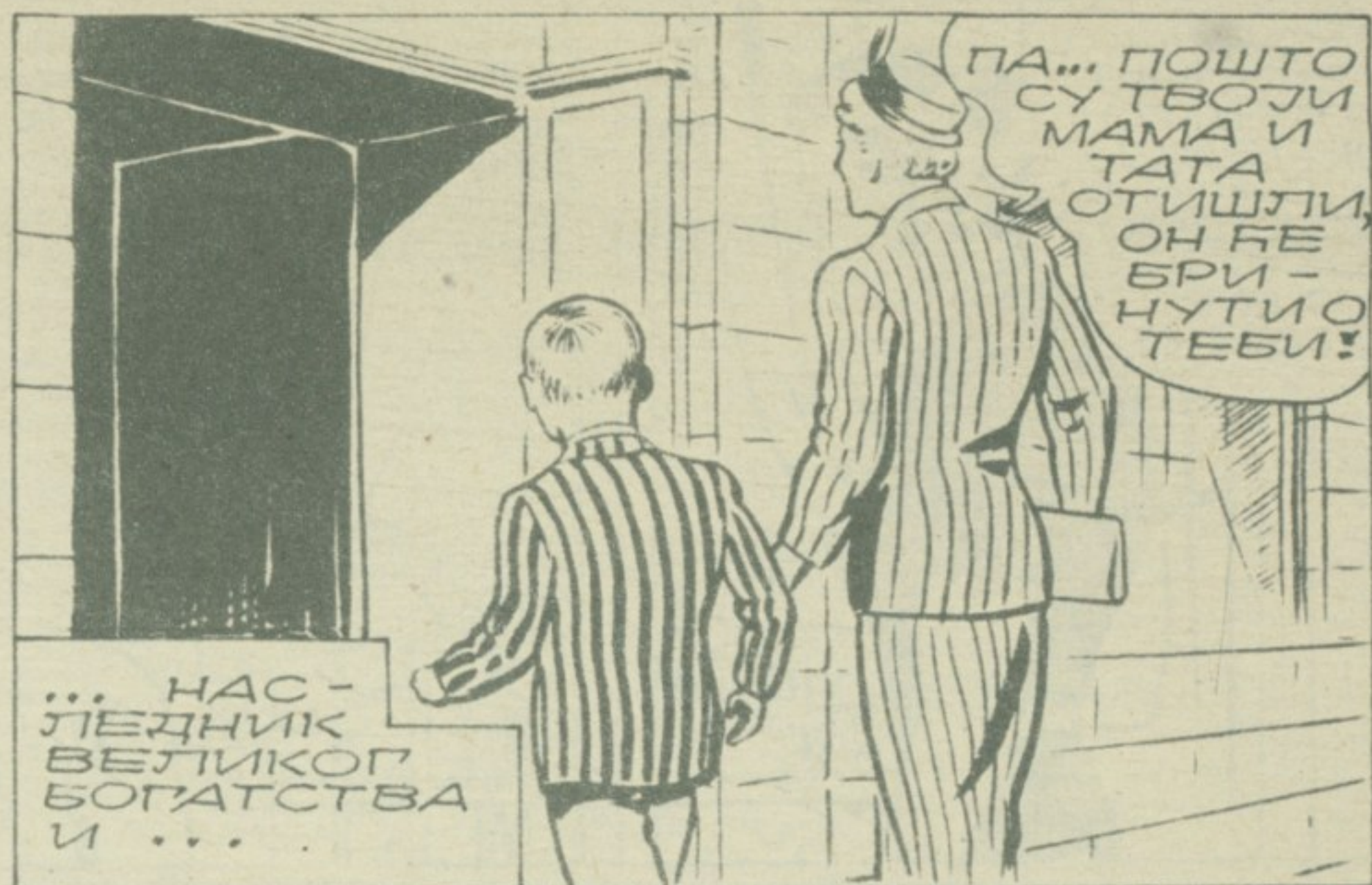
НЕ...
НЕФЕ!

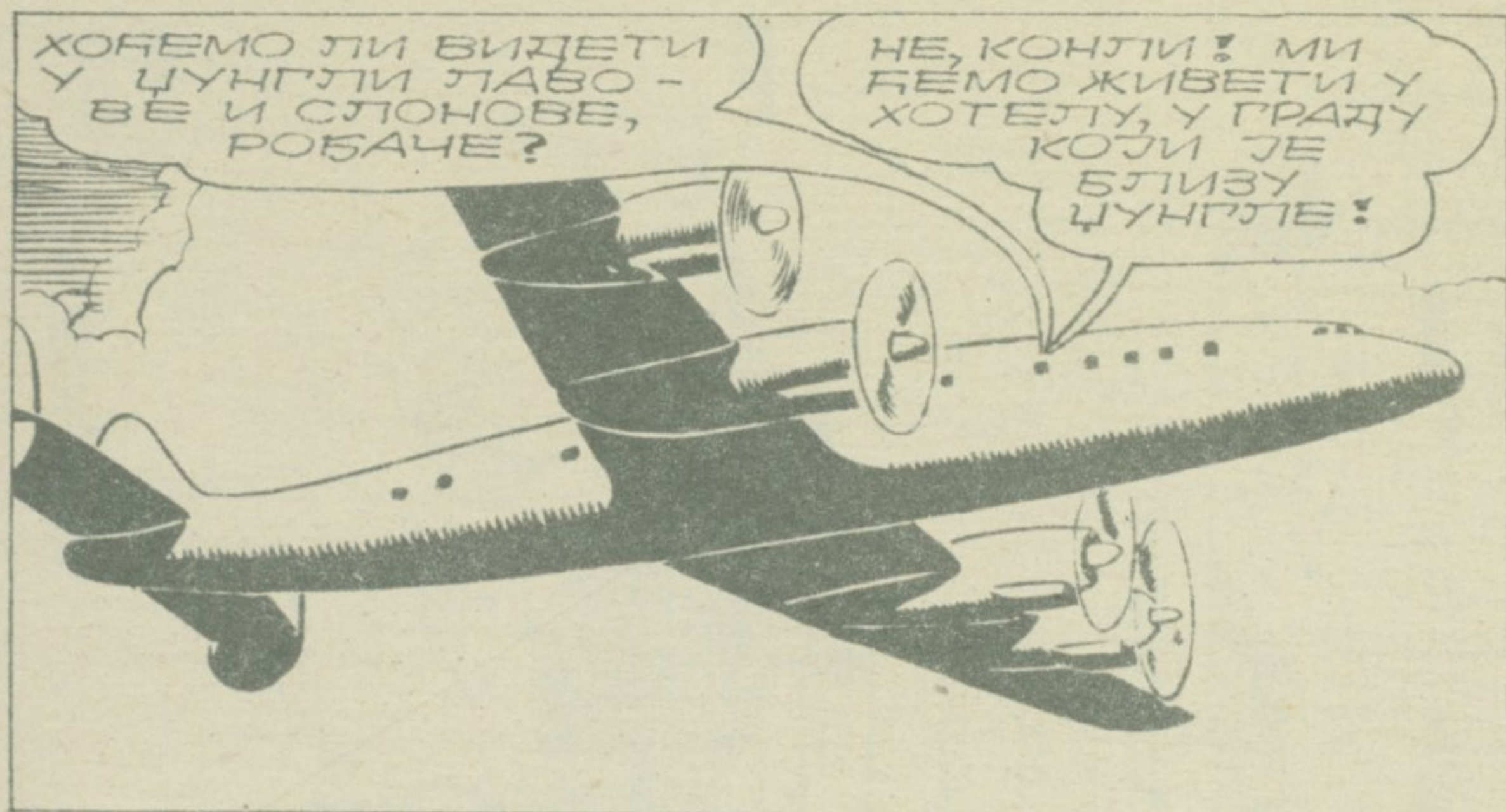

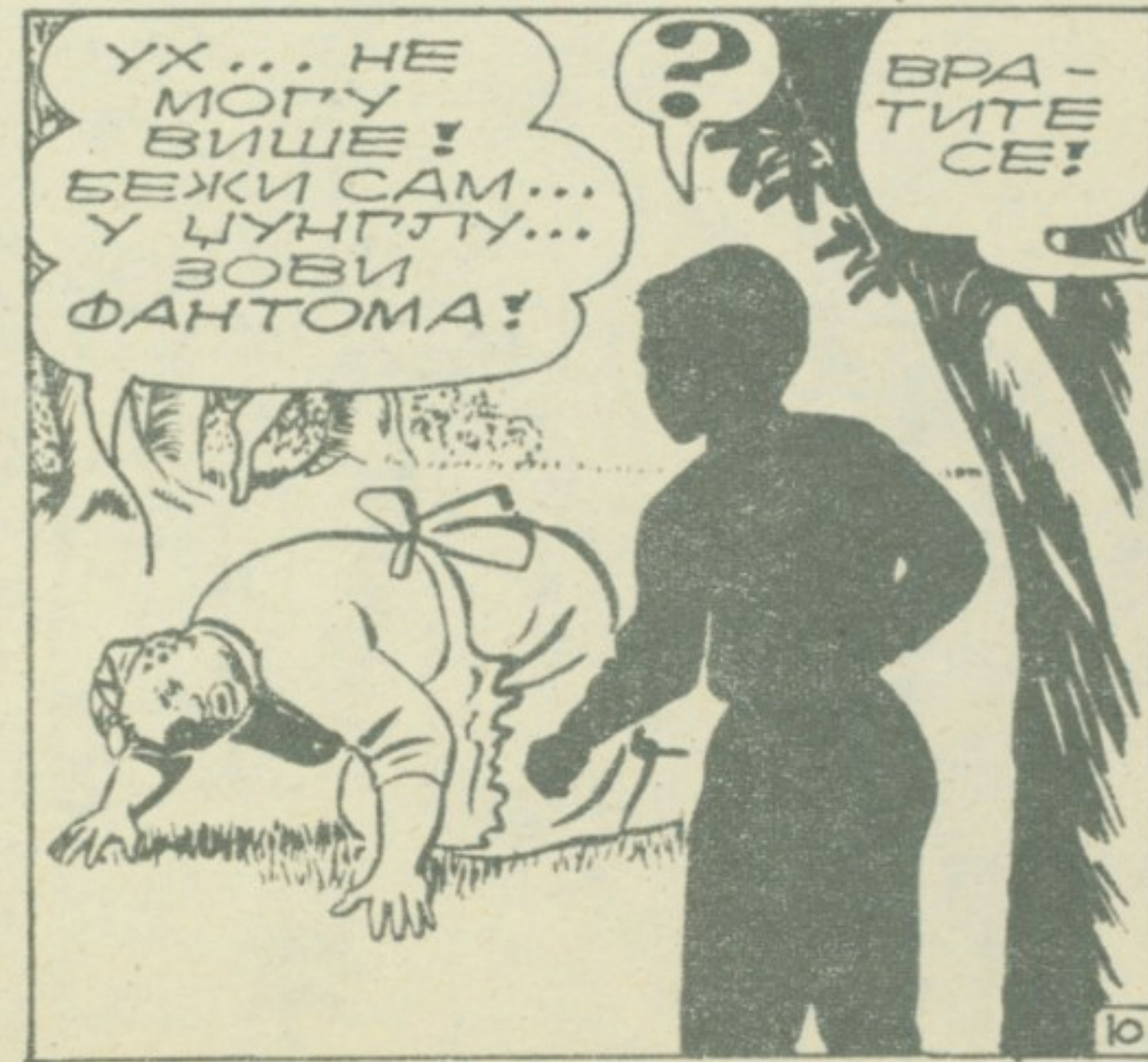

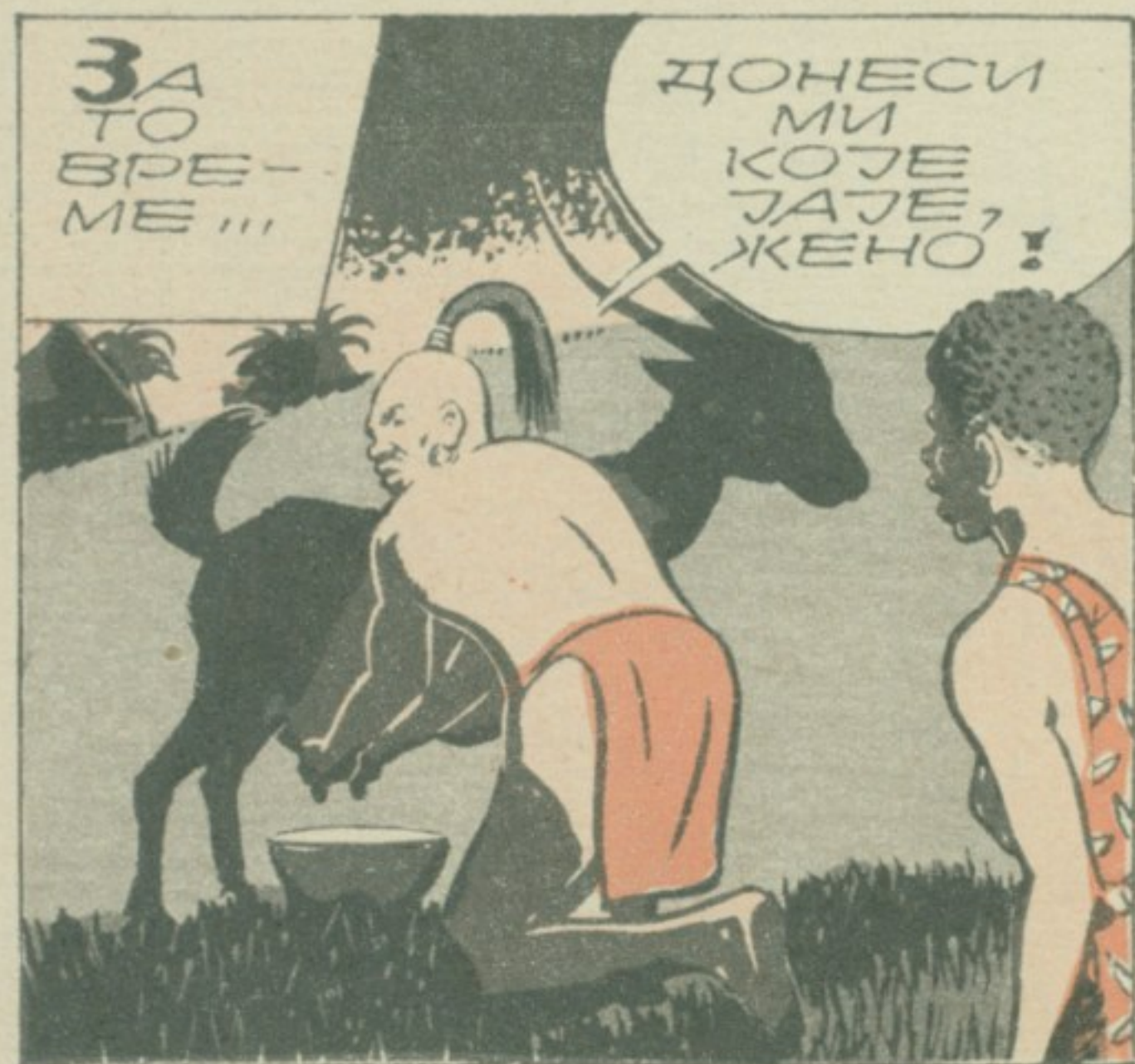

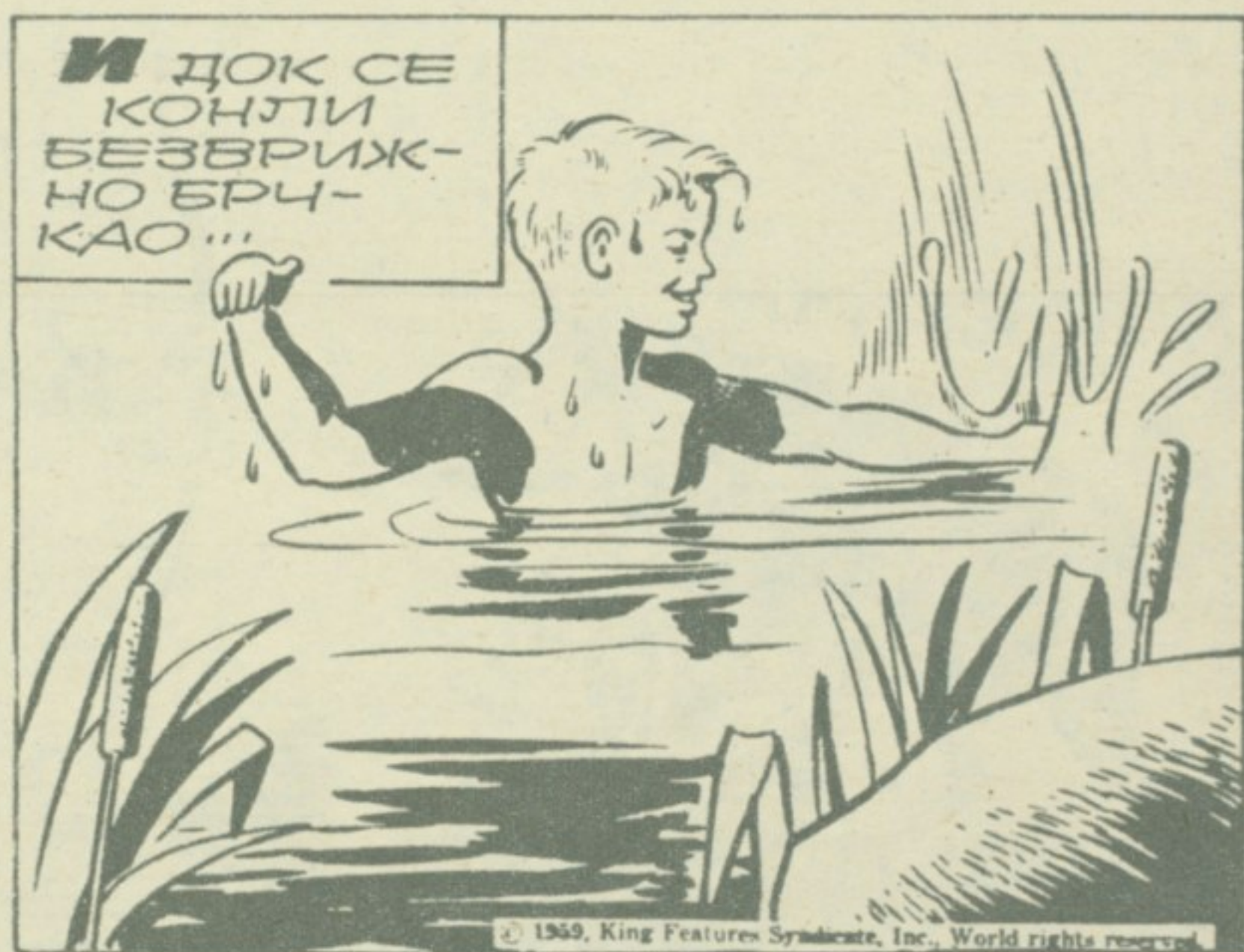

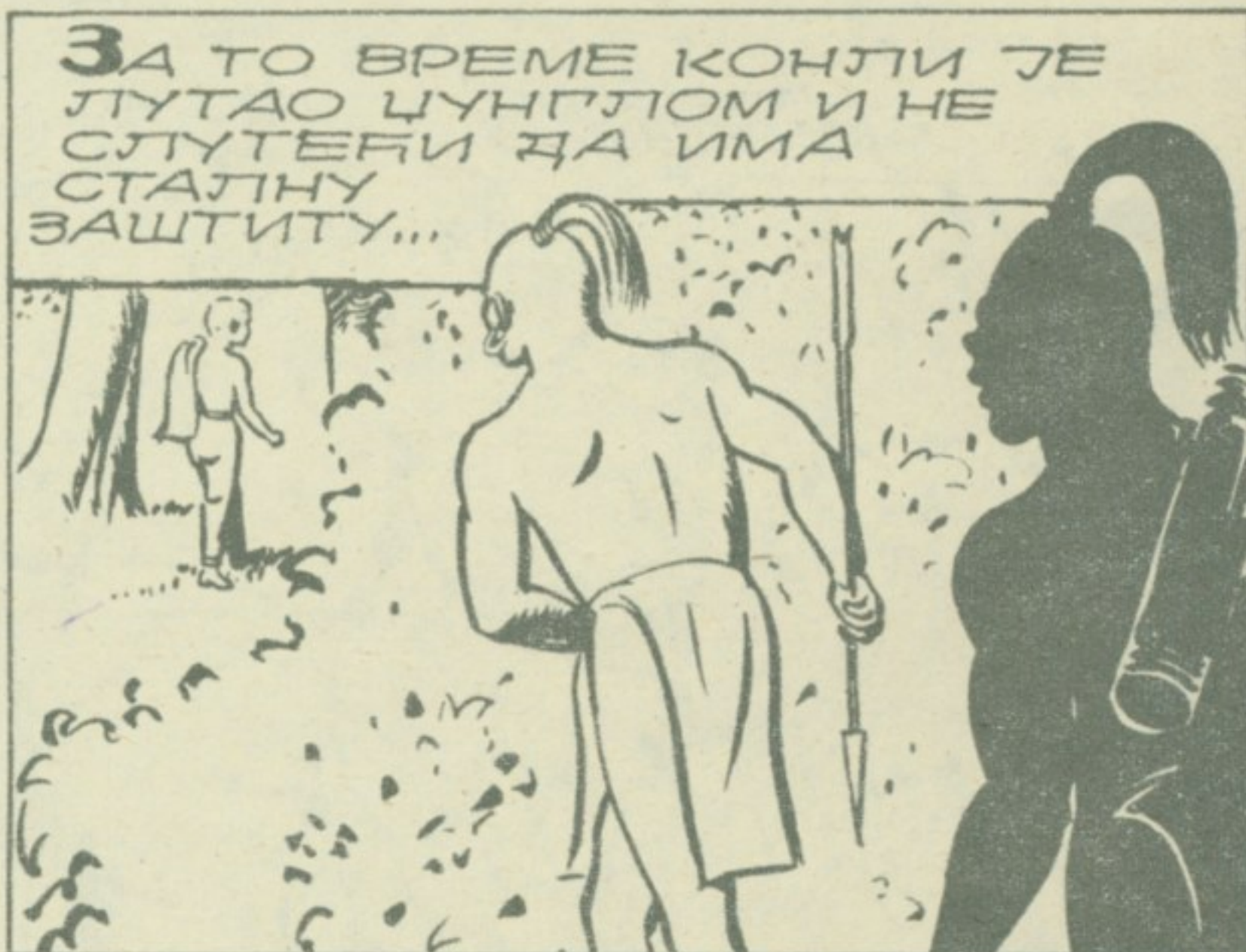
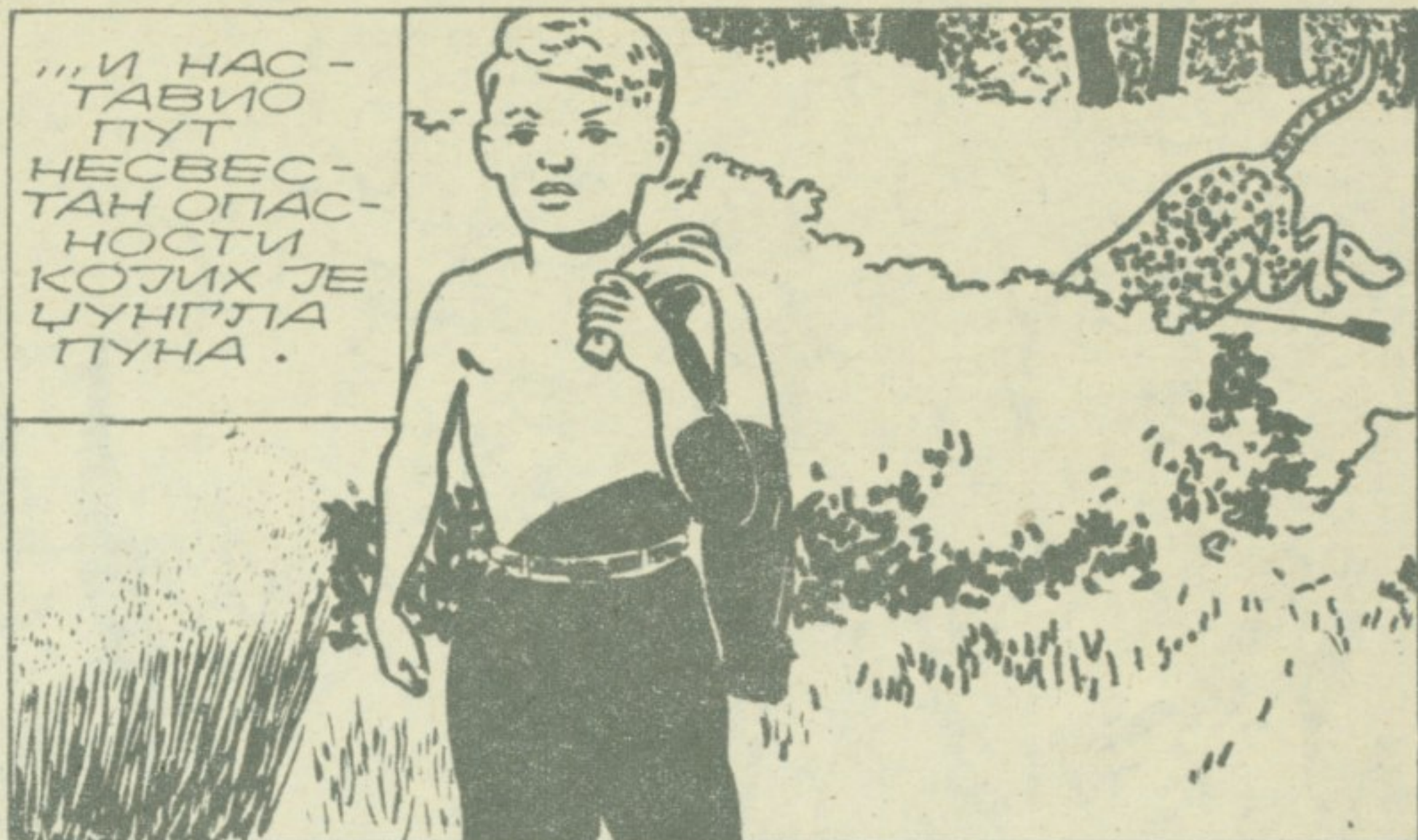

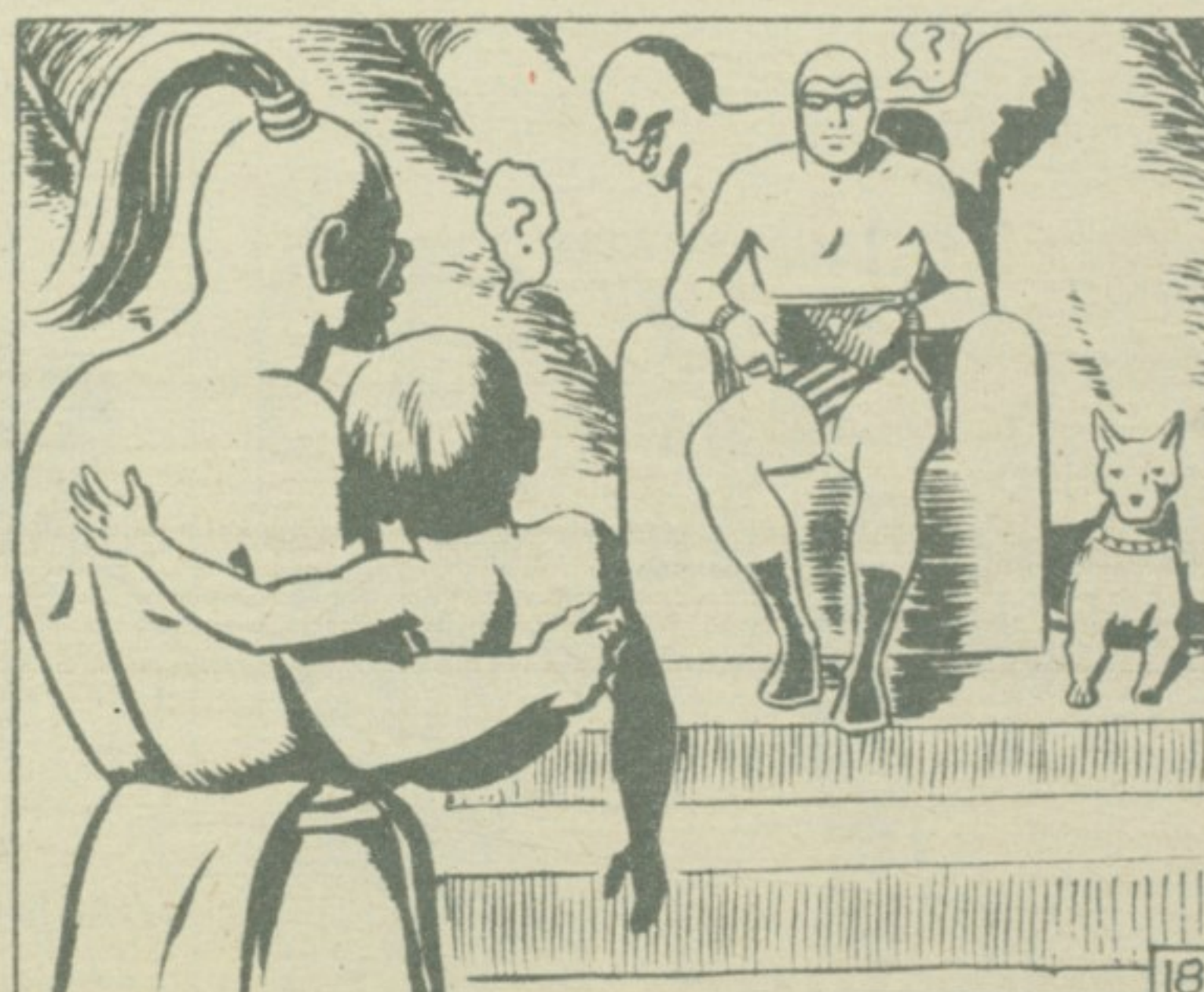

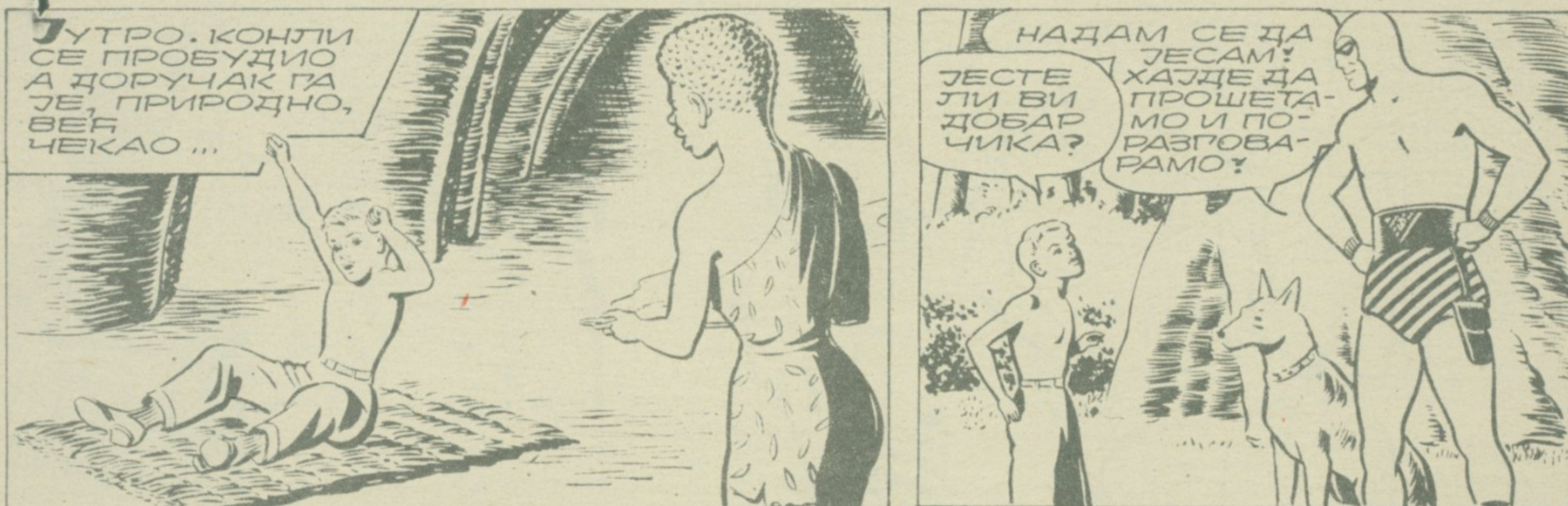
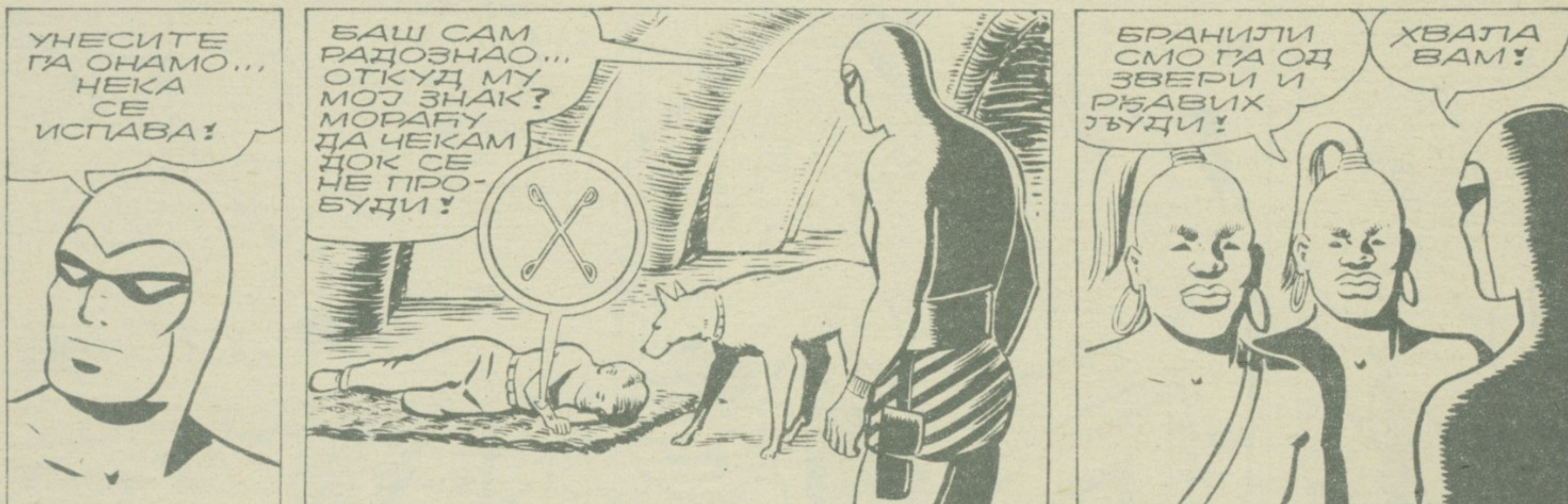
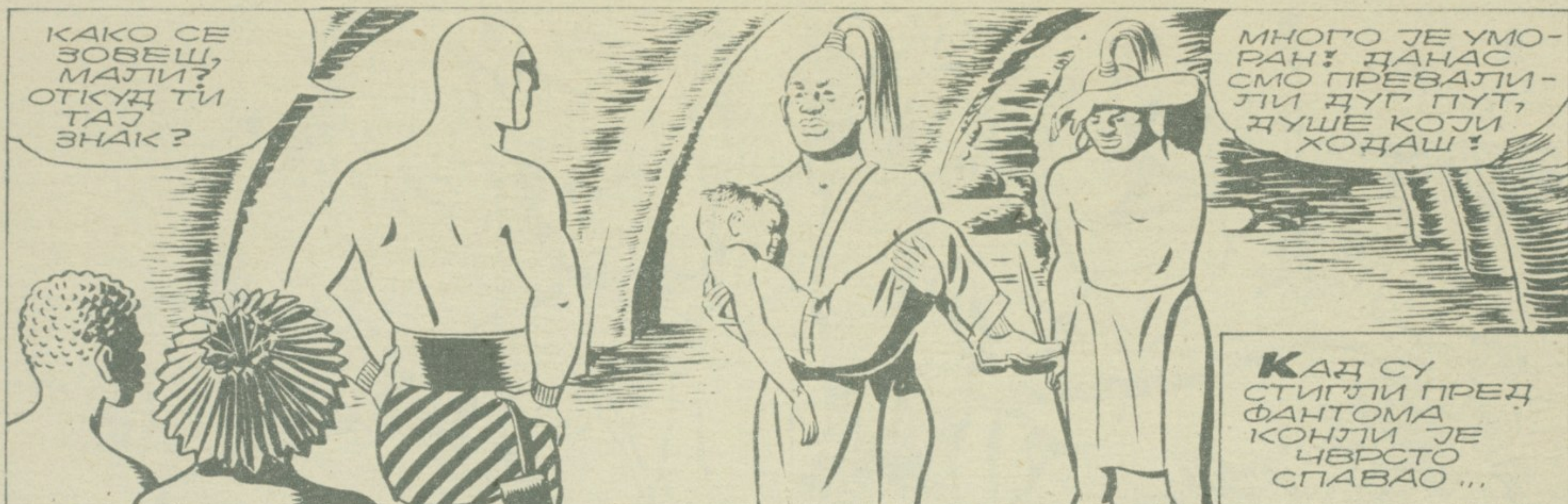

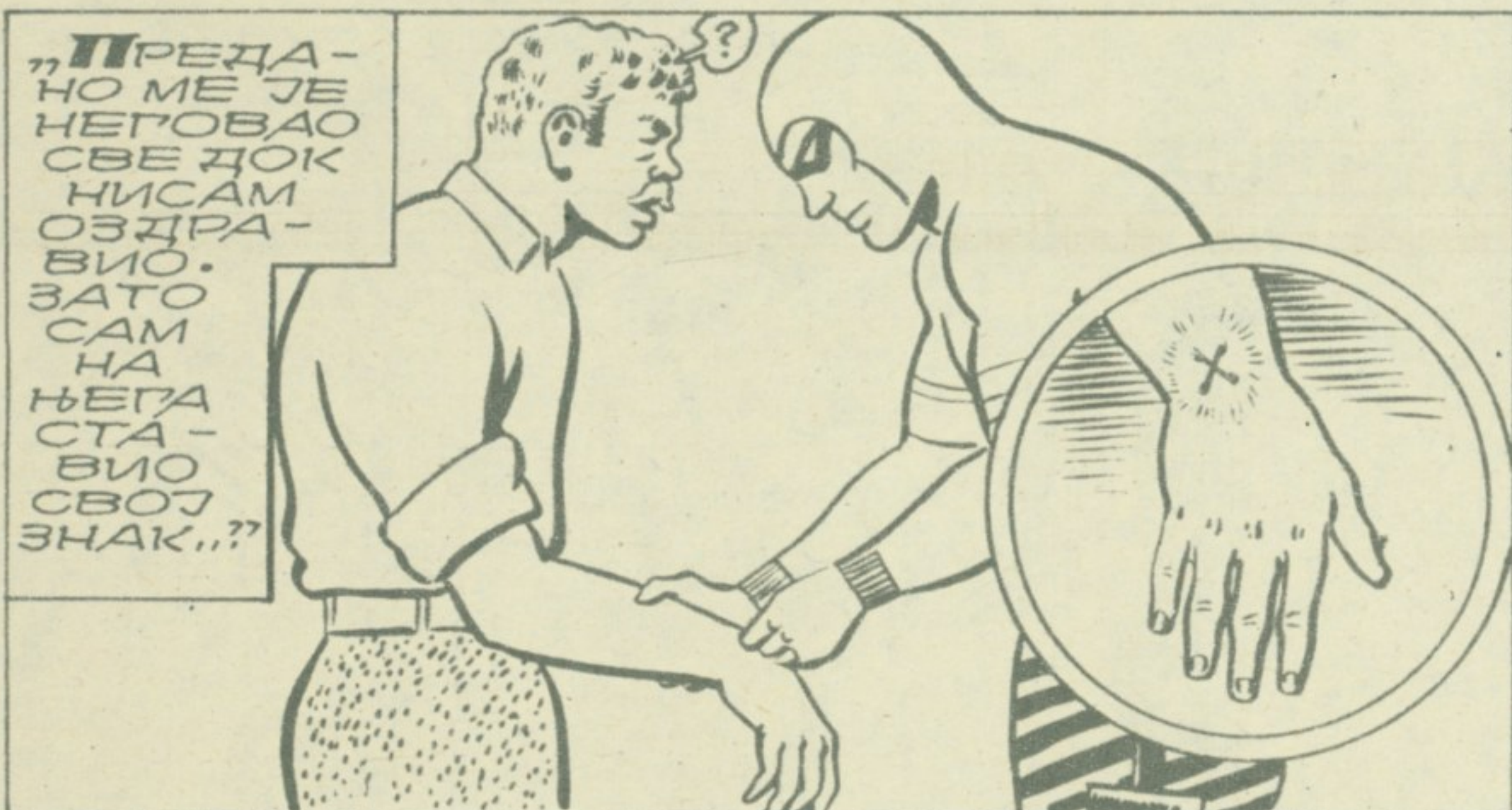
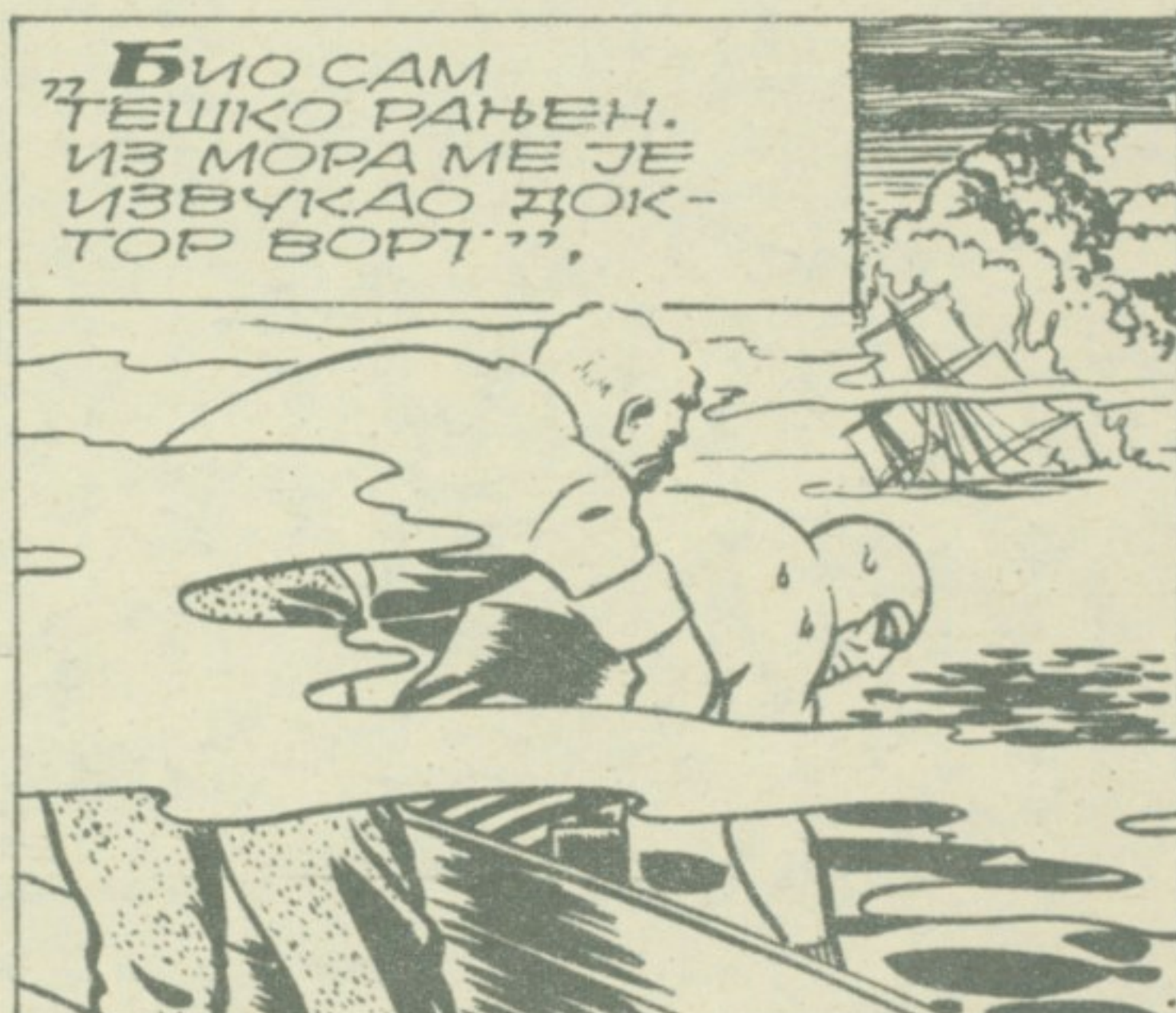

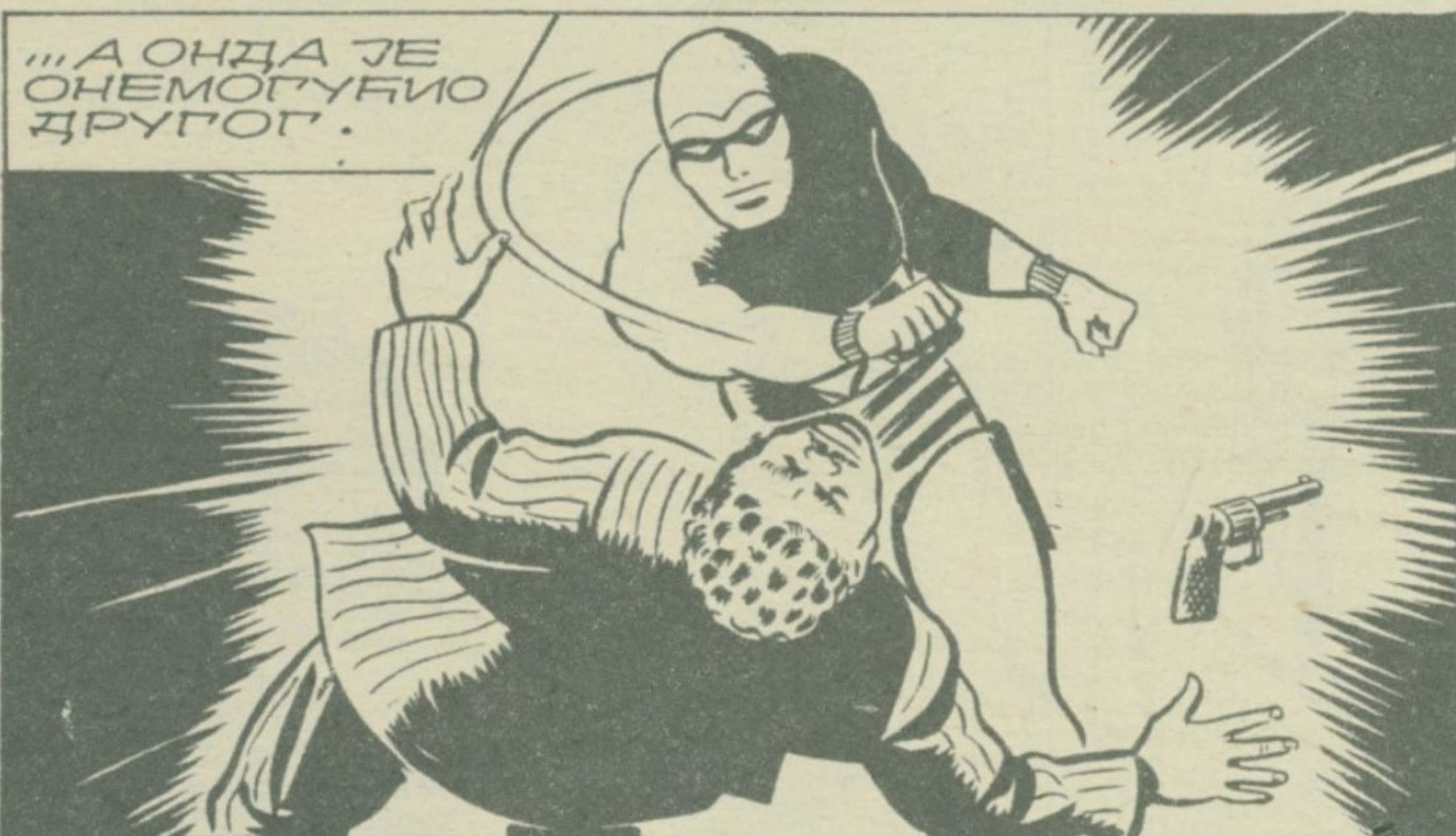

СКАНДАЛ на ТЕЛЕВИЗИЈИ

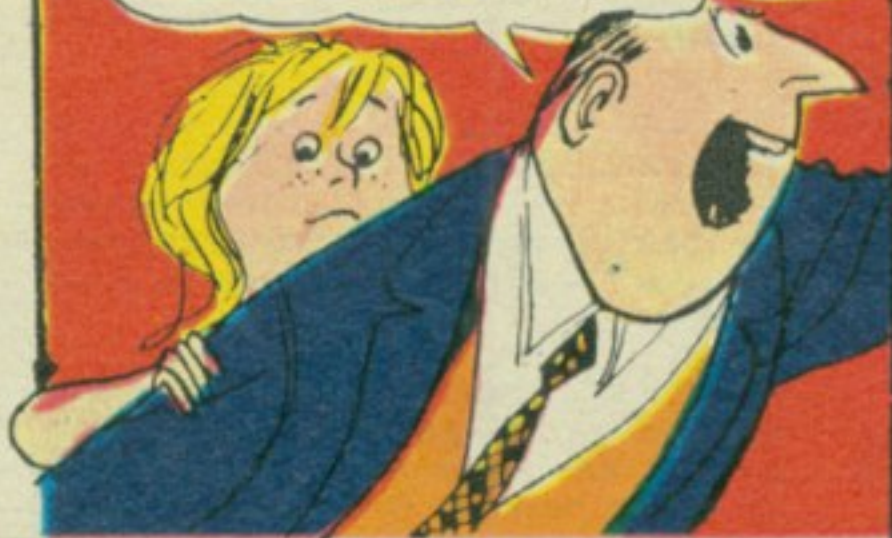
ПОЖУРИ, СТИЖУ
КОЛА
ТЕЛЕВИЗИ-
ЈЕ!

ТАТА РОКИЊ НАСТОЈИ ДА ЊЕГО
ВА ВЕСНА ШТО ПРЕ СТИГНЕ У ТВ СТУ-
ДИО ДА ЗАМЕНИ МЕРИ ШОКИЊ
КОЈА ЈЕ УПРСКАЛА САМИ ПОЧЕ-
ТАК НАЈАВЕ ПРОГРАМА „ПРО-
ЛЕЋЕ“. ЧЕКАЈУ СЕ КОЛА...

АЛИ НЕДАЛЕКО ОД КУЋЕ РОКИЊА
КОЛА РТВ УДАРИШЕ У ТРАМВАЈ...

БРЗО, ТАКСИ! МОЈА
КЕРКА ЈЕ ПОЗВАНА НА
ТЕЛЕВИЗИЈУ!

АЛИ ТАКСИЈА НЕМА, УТО
НАЈБУ КОЛА НЕКИХ НЕМАЧ-
КИХ ТУРИСТА...

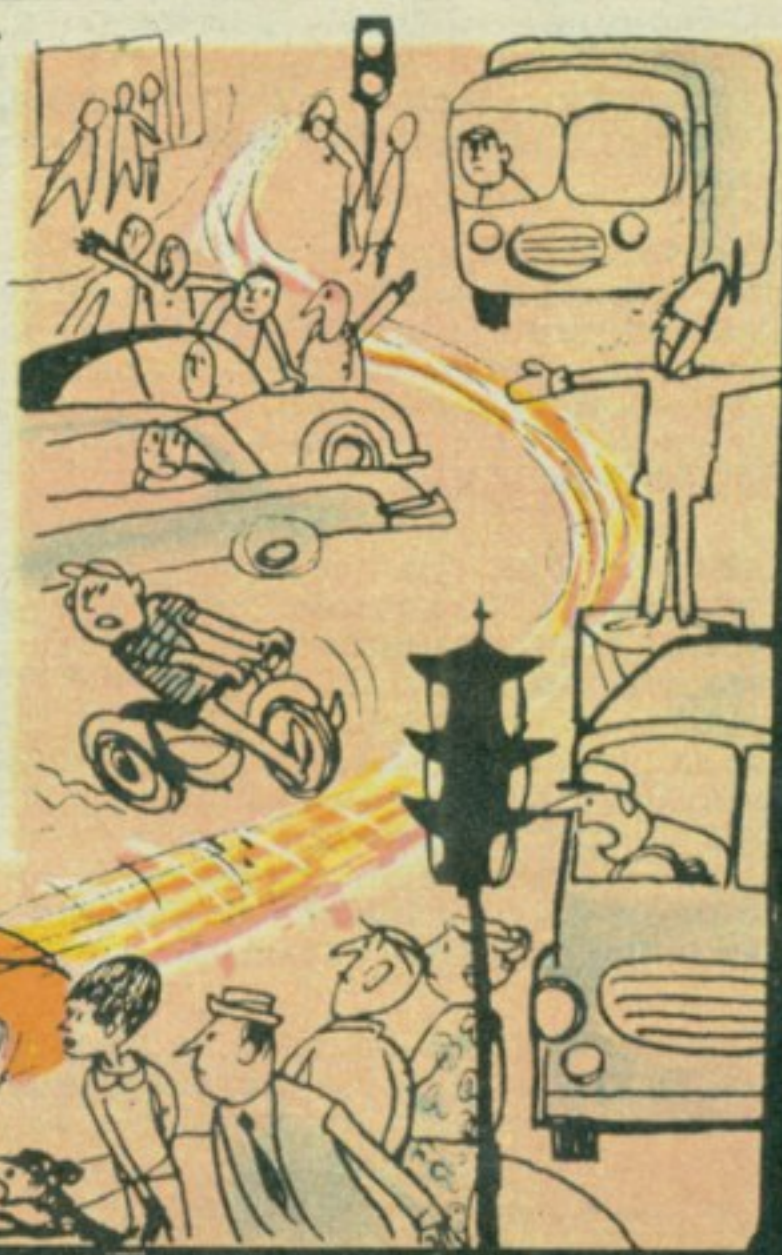
WAS WOLLT
IHR
DENN?*

WAS
IST
LOS?*

СИЛАЗИТЕ! ТРЕБАЈУ МИ
ВАША КОЛА! ОДМАХ!

. ШТА ОВИ КОЋЕ? ШТА СЕ ДЕШАВА?

ЊЕМАЧКИМ ТУРИСТИ-
МА РОКИЊЕВА ЛУЛА
УЧИНИЛА СЕ КАО РЕ-
ВОЛВЕР ПА ИЗИЋОШЕ.
РОКИЊ УПУТА
ВЕСНУ У КОЛА, ПА ЈУР-
НУШЕ БЕОГРАД-
СКИМ УЛИЦАМА ПРЕ-
МА ТЕЛЕВИЗИ-
ЈИ НЕ ОБАЗИРУЈИ
СЕ НА СЕМАФОРЕ И ПРОТЕСТЕ
ГРАЂАНА...

КОЛА МИЛИЦИЈЕ УЗ УРАК СИ-
РЕНЕ ДАДОШЕ СЕ У ПОТЕ-
РУ...

РОКИЊ ЈЕ ИМАО САМО
ТОЛИКО ВРЕМЕНА ДА
ИСТОВАРИ ВЕСНУ ПРЕД
ТВ, А ОНДА ГА УХАП-
СИШЕ.

УХАПШЕ-
НИ СТЕ!

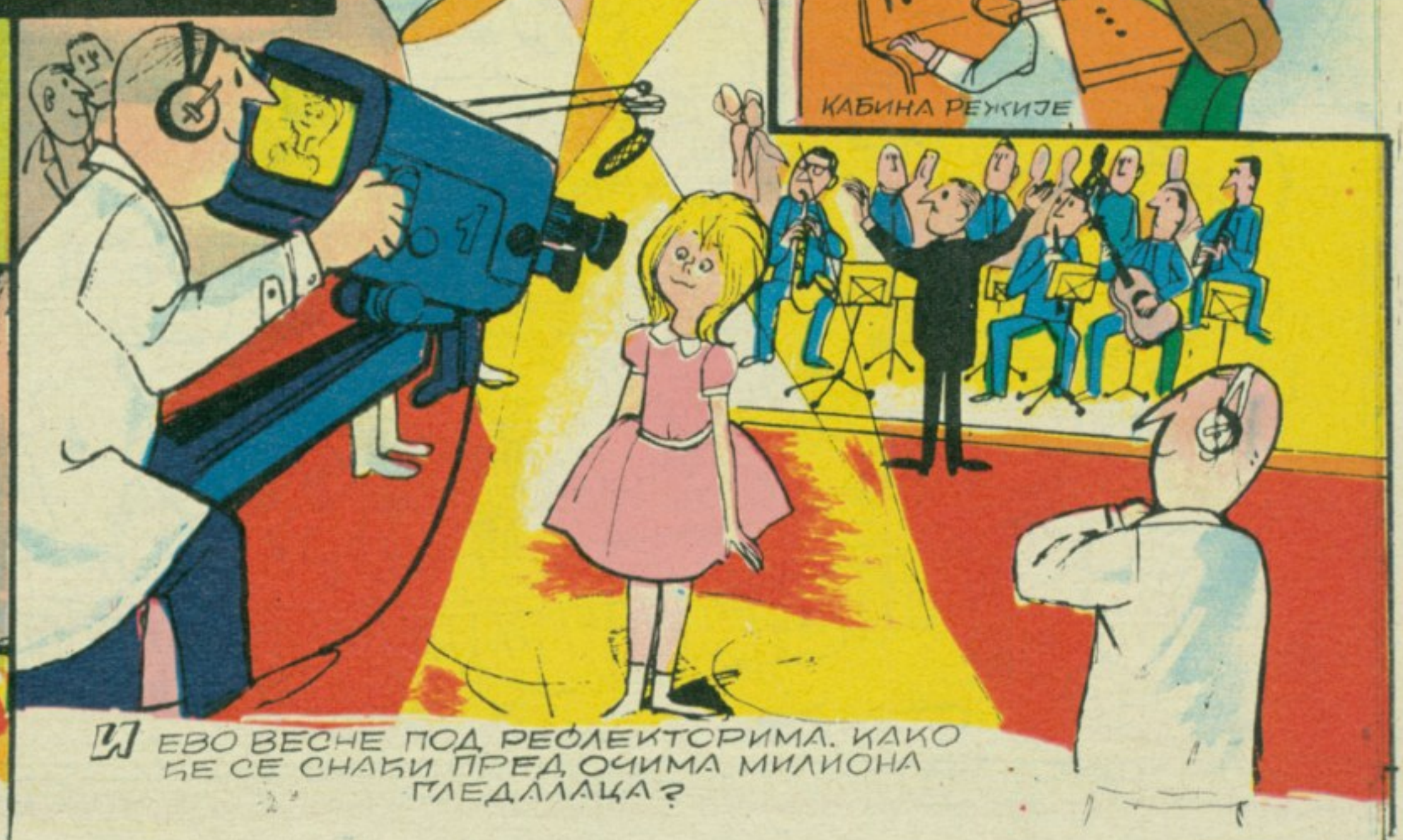
ЗБОГОМ,
ВЕЋО!

ЗДРАВО,
ТАТА! ЈА
ИДЕМ!

РАДИОТЕЛЕВИЗИЈА

ВЕСНА РОКИЊ?
ПОЖУРИ!

ДА, ЈА
САМ!

И ЕВО ВЕСНЕ ПОД РЕФЛЕКТОРИМА. КАКО
ЋЕ СЕ СНАЈИ ПРЕД ОЧИМА МИЛИОНА
ГЛЕДАЛАЦА?

Тражимо пријатеље

Желим да се дописујем са читаоцима Политикиног забавника на руском језику. СССР, Московска област, г. Коломна, ул. Красновардерска, д. 2, Лошманов Андреј.

Имам 18 година и желела бих се дописивати са девојчицама и дечама из Југославије. Волим фудбал и музику. Иван Јанчик, Родича — Мишева 24, 61230 Домжале.

Имам 17 година и желим да се дописујем са младима из наше земље. Волим народну и забавну музику. Од певача волим: Меху Пузића, Ацу Матића, Мишу Ковача и Кишу Слабинца. Језик дописивања: македонски, српскохрватски и бугарски. Ивица Димитровски, Фетка Наскова 20, 91300 Куманово.

Чланови Интернационалног клуба пионира желе да се дописују са пионирима из Југославије на руском језику. СССР, Украина, Днепропетровска обл. г. Днепродзержинск, ул. Кирова 22, Дворец пиониров, КУД.

Желео бих да се дописујем са друговима и другарицама широм наше земље и иностранства. Имам 14 година. Скупљам значке и плоче. Језик дописивања српскохрватски и француски. Зоран Јовановић, Ричека 47, 38000 Приштина.

Ученица сам 6. разреда и желим да се дописујем са другарицама и друговима из Југославије. Је-

зик дописивања руски. СССР, г. Новосибирск 75, а/а 125, Грибченко Лена.

Имам 14 година. Жеља ми је да се дописујем са младима из наше земље. Молим фотографију у писму. Цана Роглић, Мала чесма 20, 11060 Вишњица — Београд.

Желим се дописивати с младима из наше домовине и иностранства. Имам 15 година. Сакупљам марке и разгледнице. Волим тенис и одбојку. Јасна Кадих, Ђ. Таковића 26, 51000 Ријека.

Имам 13 година и желим да се дописујем са друговима и другарицама широм Југославије. Свирам хармонику, волим плес и забавну музику. Језик дописивања српскохрватски и немачки. Edith Freund, Zahnlergstr. 12, 7921 Ochsenberg, Deutschland.

Ученица сам VIII разреда. Волим забавну музику и Кишу Слабинца. Желим да се дописујем са младима из наше земље. Дрина Милошевић, Ул. Доња бр. 8, 11221 Београд — Кумодраж.

Желела бих се дописивати са друговима и другарицама из наше земље. Скупљам салвете и разгледнице. Имам 13 година. Нивес Голдин, Каштанјер 29, 52000 Пула.

Желим да се дописујем са младима из Југославије на руском језику. СССР, Витебска обл. ст.

Верхнедвинск, ул. Железнодорожна 4, кв. 1, Косопаликов Веле-слав.

Желела бих да се дописујем с друговима и другарицама из наше земље и иностранства. Језик дописивања српскохрватски и руски. Навијам за „Првену звезду“. Волим кошарку а сакупљам фотографије певача и плуцаца, значке и салвете. Јасна Весић, Савеза бораца 25/7, 35327 Ресавица.

Ученик сам грађевинске техничке школе. Имам 16 година. Волим спорт забавну музику и народну музику. Желим да се дописујем са младима из Југославије и иностранства. Милован Митровић, 7. јула бр. 83, 11000 Београд.

Желела бих да се дописујем са дечама и девојчицама од 13 до 17 година, широм земље и иностранства. Волим бит музику и спорт. Молим фотографију у писму. Zdenka Kekezović, uč. VII razreda, Bahnhofstr. 20, 8501 Cadolzburg, Deutschland.

Имам 13 година и жељела бих се дописивати са својим вршњацима. Волим музику, дискотеку и коње. Olivera Sušić, Tunavägen 25, Tumba 14700, Sverige.

Имам 17 година. Желео бих да се дописујем са друговима и другарицама из целе земље. Волим гимнастику а посебно обожавам поезију. Саво Ђирић, Школска 9, 56223 Борово.

Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама из Југославије на српскохрватском и

румунском језику. Волим народну и забавну музику. Сакупљам разгледнице и салвете. Ivanka Zarici, Bul. 6. marti, nr. 26 Timisvara, Romania.

Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама широм наше земље. У писму молим и фотографију. Имам 11 година. Скупљам грамофонске плоче и салвете. Соња Батоњски, Вошка Бухе Е-4/VIII ст. 7, 23000 Зрењанин.

Желела бих да се дописујем са онима који су рођени 13. III 1960. године. Мирјана Александрић, Пазинска 11, 11000 Београд.

Имам 14 година. Желела бих да се дописујем с друговима и другарицама из целе Југославије. Скупљам салвете и разгледнице. Данијела Дамијањевић, ЈНА 63, 51550 М. Лошињ.

Желио бих се дописивати са младима из наше земље. Ученик сам II разреда гимназије. Волим сликарство, музику и спорт. Скупљам значке. Хамдија Кадих, Војводића 13, 72000 Зеница.

Желим да се дописујем с друговима из Југославије на руском језику. Ученик сам 6. разреда. СССР, КССР, ВКО, г. Лениногорск 3. микрарајон 5-32, Черненко Константин.

Имам 13 година и желим да се дописујем с друговима и другарицама из Југославије и иностранства. Језик дописивања српскохрватски и француски. Biserka Bugar, 19. Av. de France, Rabat, Maroc.

И деца и одрасли подједнако уживају у циркусу. У циркусу на нашем цртежу уживаће још више јер у њему се може видети заиста свашта. Покушај да у року од 5 минута набројиш шта ти је на цртежу необично, односно шта се не може видети ни у правом циркусу.

ЦИРКУС ПОД ЛУПОМ

ОДГОВОР:

1. У нашем циркусу нема улаза за арену 2. На току, на коме нема жипа, вози се девојка по разгледницама коношу 3. Цин држи у руци терет несразмерно мали у односу на његову величину 4. Цифре на часовнику не улазе 5. Гледаоци седе с унутрашње стране позорнице 6. У кругу ис-пред позорнице не-ко је ухватио ексер 7. Човек с пилг-дром има на левој руци шест прстију 8. Дивље звери крећу се слободно између извођача и публике 9. Медвед са бичем и дресер променили су улоге 10. Тигар има на задњем делу трупа пантерове пеге 11. Слон има на нотама ципеле и лављи реп и 12. Слон стоји и постоји испод које лежи дресер.

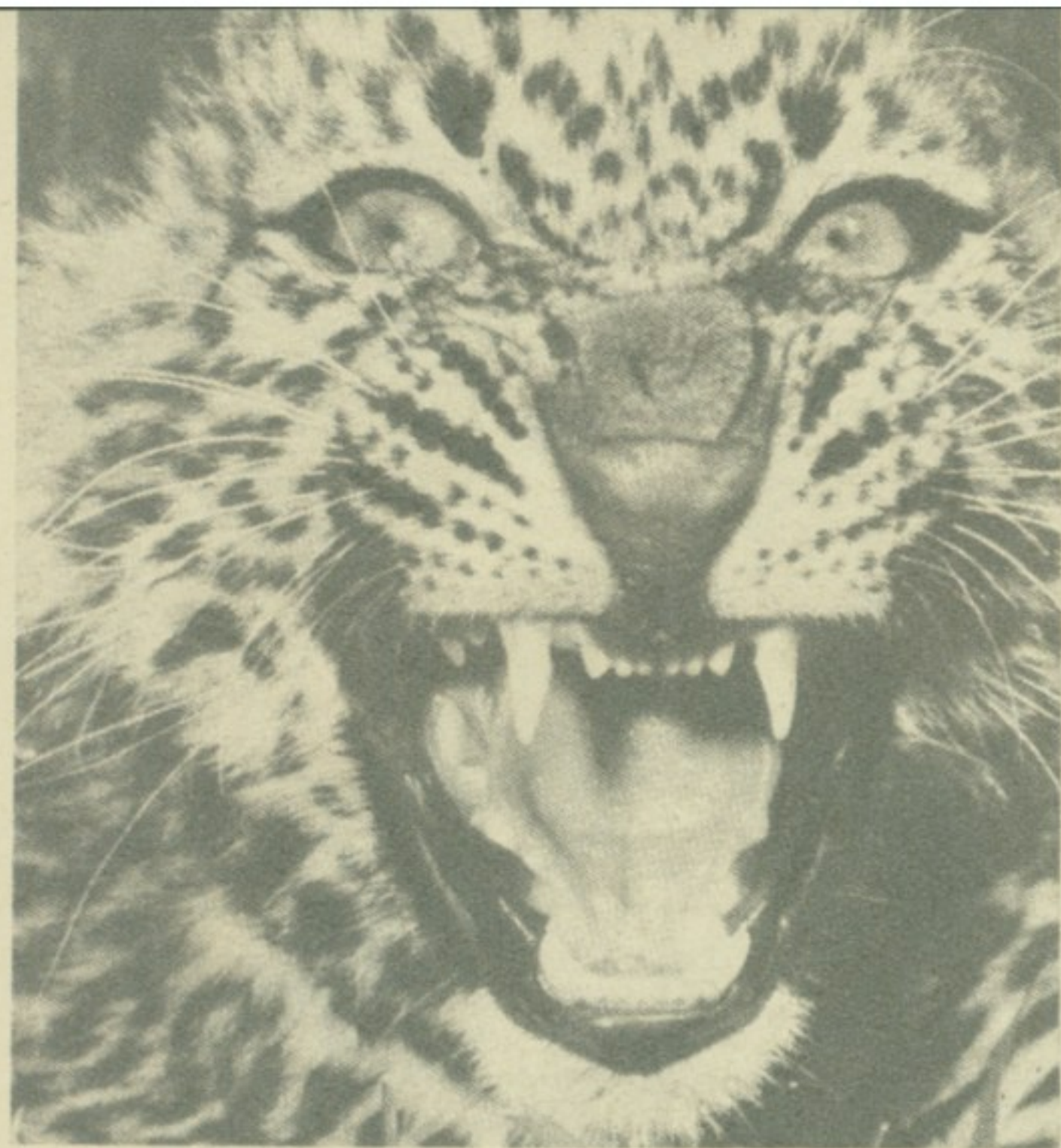
Don
BARRY

ФЛАШ ГОРДОН

© King Features Syndicate, Inc., 1985.
World rights reserved.

1083

ПРИЧА ИЗ ЖИВОТА

Док је пун месец обасјавао долину, ранчери су на једном дрвету у подножју брда разапели велику мрежу и крај ње поставили магнетофон

ТАЈГ

НИЈЕ ОПРОСТИО

Тајг
фотографисан
одмах
после
хватања.

Био је један сат по поноћи а Ед Холингс и његова жена Марија још увек су чекали у једној гаражи да откљоне квар на њиховом камионету. Кад је најзад све било готово, пустим споредним путем на југозападу Новог Мексика пожурили су кући. Али, после свега неколико километара Холингс је изненада тако нагло зачочио да су предњи точкови камионета слетели у израк.

— Еде! Шта се догодило? — викнула је Марија уплашено.

Холингс није одмах одговорио. Угасио је мотор и у мраку напицао револвер.

— Зар не видиш? — рекао је затим. — Јагуар! Велик је сигурно два метра и ми смо скоро налетели на њега.

Преплашени човек је с револвером у руци опрезно изишао на палучицу камионета а његова жена, која никад није чула да у овом крају Америке има јагуара, помислила је да му се привиђа.

— Еде! — викнула је скоро прекорно, али је у истом часу у помрини угледала два светлуцава ока и једва угушила врисак.

Огромна звер изишла је из сенке, па су се под светлошћу фарова јасно оцртавале крупне прнотачке на њеном светлом крзну.

ЉУБИМАЦ БЕНА ЛОМАКСА

Приметивши како велика мачка гледа право у њега, Холингс претрну. Тада је одједном Марија гриснула, јагуар се унезверно и он брзо повуче ороз. Уплашена пуцњем звер хитро скочи у мрак а Холингс за њом испали још неколико метакка. Затим је завладала тишина. Кад се мало прибрао, Ед Холингс је упалио мотор, журно извукао ка-

мионет из јарка и наставио пут кући.

Следећег дана обишао је суседне ранчере и испричао им да је видео јагуара. Људи су га слушали с неверицом, али нешто је ипак изводило на сумњу: исте ноћи кад је Холингс видео јагуара на једном ранчу су задављене две краве, а следећег поподнева један човек је видео велику тачкасту мачку како се шуња уз брдо изнад долине у којој се налазила већина ранчева. Иако нису били сигурни да се ради о јагуару, ранчери су се од тада држали на опрезу.

Два дана касније Џеф Толивер, чувар стоке код Еда Холингса, јахао је кроз долину. Његов коњ се одједном уплашио, пропео се, збацио јахача из седла и одјурио. Оша мућен од пада, човек је лежао неколико тренутака на земљи а кад се подигао, угледао је велику мачку која је стајала недалеко у високој трави и посматрала га.

Толивер је био више изненађен него уплашен. Уместо да покуша да побегне, стајао је непомицно и гледао мачку. Био је то јагуар, без икакве сумње. Кренуо је полако према Толиверу и овај је већ очекивао да га нападне. Али, јагуар је одједном застao, подигао главу, онушио ваздух и, окренувши се, пошао у брда. Била је то срећа за Толивера јер је његов коњ однео пушку везану за седло.

Кад је Толивер стигао на ранч и испричао Холингсу о свом сусрету са јагуаром, он је одмах позвао све ранчере на договор. Овог пута људи су поверовали у причу о тајанственом јагуару и одлучили да још исте вечери организују лов.

— Највише ме чуди одакле јагуар у нашој долини? — гласно се питао Холингс на скупу.

Сви присутни су само одмахи-вали главом, али један човек међу њима је ипак знао одговор. Био је то Чико Валдез, Мексиканац који је радио на ранчу Бена Ломакса, а Ломакс се тада, због повреда задобијених у саобраћајној несре-

ћи, налазио у болници удаљеној преко седамдесет километара.

— Тајг! — промрмљао је Чико тихо себи у браду и напустио скуп.

Тајг је било име јагуара за кога су знала само два човека у долини — Чико Валдез и Бен Ломакс. Валдез је, као и други, био забринут јер је Тајг наносио штету и доводио у опасност људске животе, али како да каже да је то љубимац Бена Ломакса и да не би требало да га убију.

Кад га не би бар открили тако брзо.

ПРОКРИЈУМЧАРЕН ИЗ МЕКСИКА

Две године пре овог догађаја Бен Ломакс је отпутовао у лов у Мексико. С једном групом водича и доваца зауставио се у богатом лозишту дивљих свиња. Била је то велика висораван на којој су водичи једног дана, у потрази за дивљим свињама, нашли мртву женку јагуара а поред ње младунче старо свега неколико дана. Не знајући ни сам зашто Ломакс га је узео, прокријумчарио на мексичкој граници и донео на свој ранч у долини у Новом Мексико.

Није му било тешко да младог јагуара држи сакривеног на свом ранчу; живео је сам а ранч му је био прилично удаљен од осталих. У почетку га је скривао и од Валдеза који је долазио повремено да ради, али једног дана му је ипак показао свог љубимца, веровао је да ће Мексиканац ћутати и чувати тајну. Валдез је ускоро заволео животињу и са Ломаксом јој саградио пространу колибу. Свог љубимца назвали су Тајг што је био надимак од ел тигре, како Мексиканци зову јагуара.

У току следеће две године мла-

дунче је израсло у велику мачку, али нежну, скоро стидљиву и не вероватно паметну. Ломакс је често, кад је био сам на ранчу, пуштао Тајга да слободно трчи и овај је тада радознато загледао стоку, али је није нападао јер га је Ломакс добро хранио. Како је јагуар волео да се купа, Ломакс га је водио до велике баре где је могао да се брчка.

Ломакс је стрпљиво дресирао јагуара и он је слушао сва његова наређења. Кад је дивља мачка већ сасвим одрасла, задавала је велики страх Валдезу, па је Ломакс морао да је затвара увек кад је Мексиканац долазио на ранч. Али Валдез се убрзо ослободио страха, јагуар га је прихватио као саставни део ранча, играо се и умиљавао око

њега. Ипак, слушао је само свог господара.

А онда се Ломакс једног дана преврнуо у ципу и морао да оде у болницу. Валдез је остао неколико дана крај њега и потпуно заборавио на јагуара а кад се вратио на ранч, Тајга више није било — провалио је своју кућицу и побегао.

БОРБА С ПСИМА

Оставши неколико дана сам на ранчу, Тајг је ожеднео и огладнео, па је снажним шапама провалио врата своје штенаре. Једно време се сигурно шетао по Ломаксовом имању а онда одлутао и даље. И док су оног поподнева после договора ранчери припремали хајку, он је лежао у хладу испред једне пећине и ослушкивао лавез паса у долини. Кад је угледао коњанике предвођене псима, уплашио се и одјурио у пећину.

Чико Валдез је гада већ био стигао у болницу и све испричао Ломаксу.

— Ја ништа не могу учинити сам — убеђивао га је Мексиканац. — Тајг ће само вас послушати, треба да чује ваш глас.

Ломаксу је одједном синула идеја.

— Врати се брзо у долину! — рекао је Валдезу — замоли Еда Холинкса да дође. Ако он прихвати мој план, остали ранчери ће га послушати и можда ћемо спасти Тајга...

За то време пси су све више стезали обруч око пећине у којој се јагуар налазио. Људи су још били у долини, али три пса, који су нађушили траг, већ су јурили

ка улазу у пећину. Тајг их је пустио да се сасвим приближе а онда нагло искочио међу њих и шапама почео да дели смртоносне ударце. После жестоког боја, одгурнуо је њихова беживотна тела у долину међу остале псе. Ови су тада подвили репове и почели да беже. Људи су били принуђени да пођу за њима.

Кад је опет остао сам, Тајг је легао на земљу и, лењо лижући своје крзно, ускоро заспао.

Звучи потпуно сумануто! — рекао је Ед Холинкс Ломаксу кад је дошао у болницу и саслушао његов план. — Али, настојају да ти помогнем. Уосталом, можда је то једини начин да га уловим живог или мртвог.

Ломакс је молио ранчере да Тајга ухвате живог и да га сместе у неки зоолошки врт а он ће платити сву штету коју је јагуар направио на њиховим имањима.

После разговора са Ломаксом, Холинкс и Валдез су се упутили у долину са магнетофонском траком на којој је био снимљен Ломаксов глас. Уз пут су купили велику мрежу.

Следеће ноћи, док је пун месец обасјавао долину, ранчери су на једном дрвету у самом подножју

брда разапели велику мрежу и крај ње ставили магнетофон. Холинкс се с камером у руци попео на дрво, желео је све да сними јер му људи неће веровати да је уловио јагуара у Новом Мексику.

Кад је Тајг чуо глас свог господара, не слутећи да се ради о превари, пошао је ка месту са кога је допирао. У близини дрвета застао је и оћушио ваздух. Иако није осетио добро познати мирис свог господара, кренуо је даље. У том тренутку, верујући да је с Тајгом свршено, један ранчер је неопрезно изврио из заклона. Тајг је скочио али мрежа се спустила на њега.

ДОЋИ, МОМЧЕ!

У току ноћи два човека су кришом превезла јагуара у Мексико и поклонили га једном зоолошком

врту. Скоро месец дана после тога, кад је пуштен из болнице, Ломакс је пожурио с Валдезом у Мексико. Кад су се у зоолошком врту приближили кавезу с натписом Ел тигре, Ломакс је тихо викнуо:

— Тајг! Дођи, момче! Дођи!

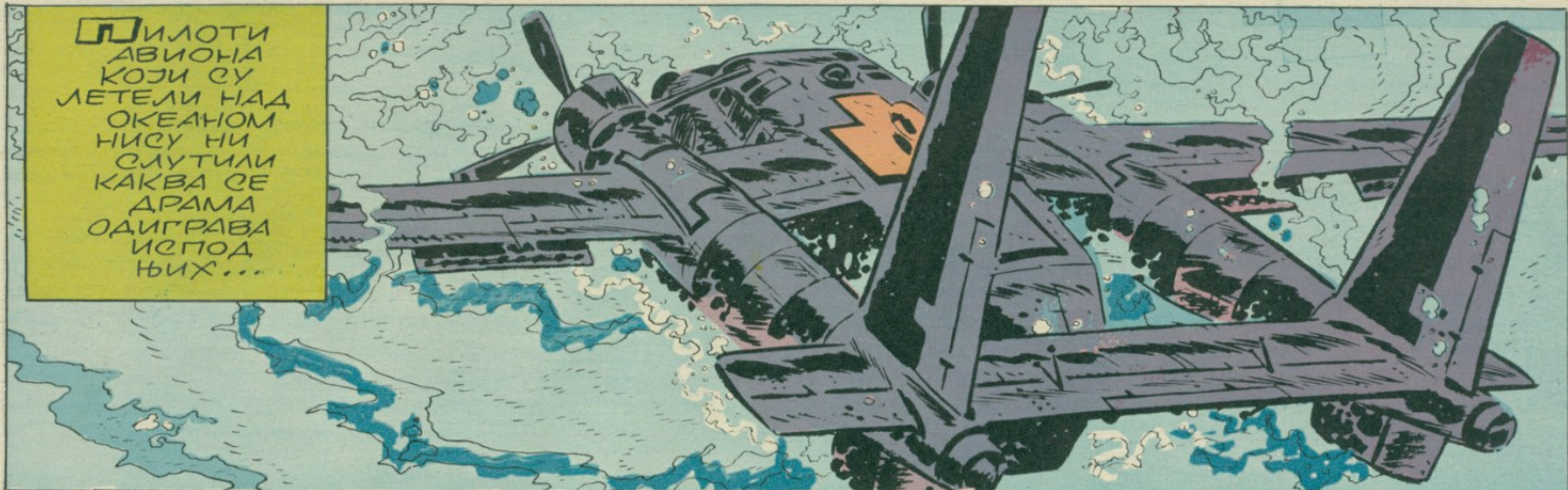
Јагуар је устао и споро пришао решеткама. Ломакс га је и даље звао и одједном му се учинило да су жуте очи напоскон блеснуле у знак распознавања. Али, већ следећег тренутка мачка га је безизражајно гледала.

— Али, он ме је препознао, сигуран сам! — рекао је Ломакс Валдезу и поново почео да дозива јагуара. Најзад је одустао. Одлазећи још једном се осврнуо и видео како га велики јагуар испраћа с презиrom у очима. Схватио је да се Тајг осећа изневереним...

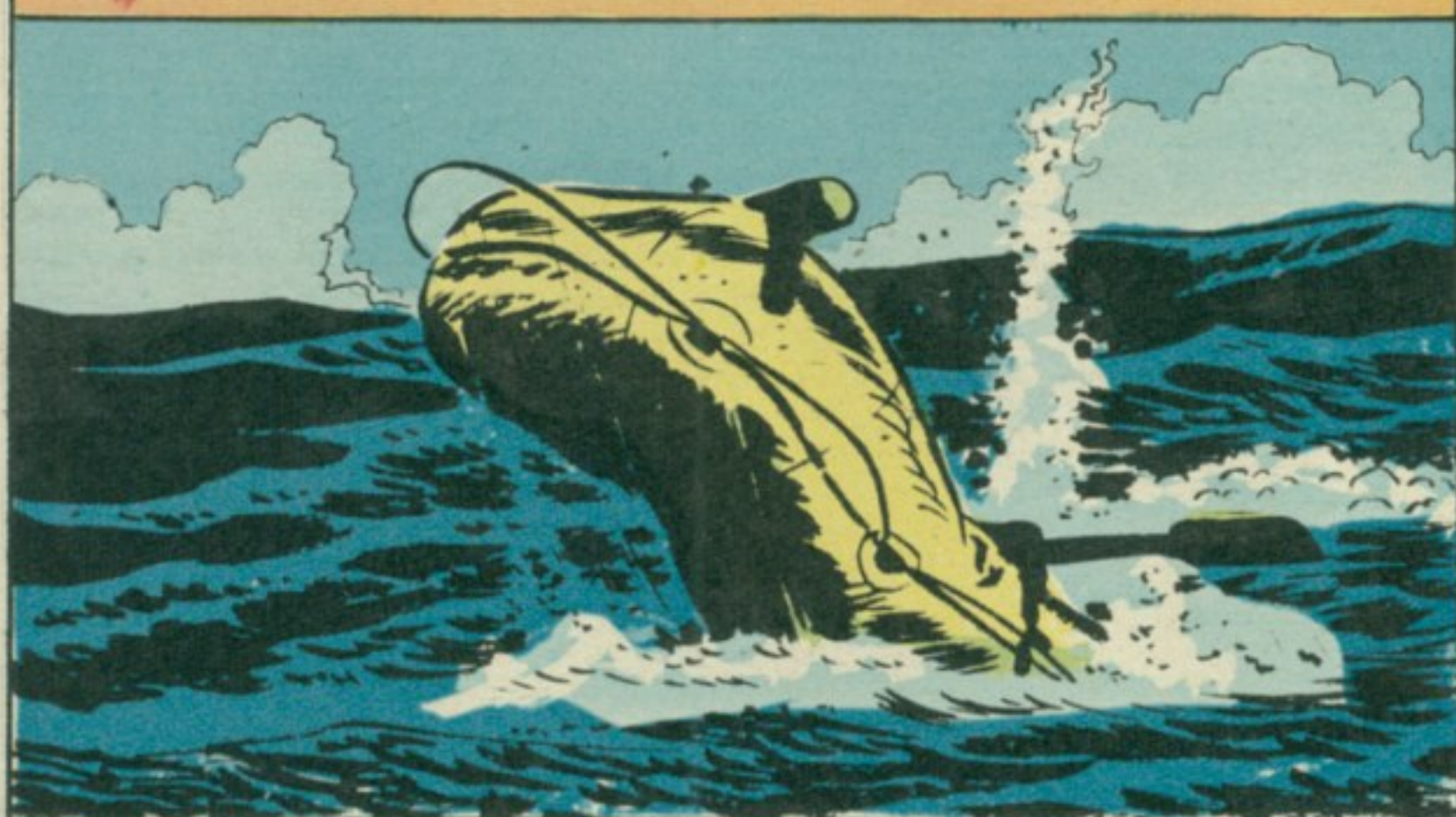
М. Ј.

Пилоти авиона који су летели над океаном нису ни слутили каква се драма одиграва испод њих...

Неколико секунди пошто је авион потонуо, на површину је искочио један чамац за спасавање... ПРАЗАН!

А нешто касније...

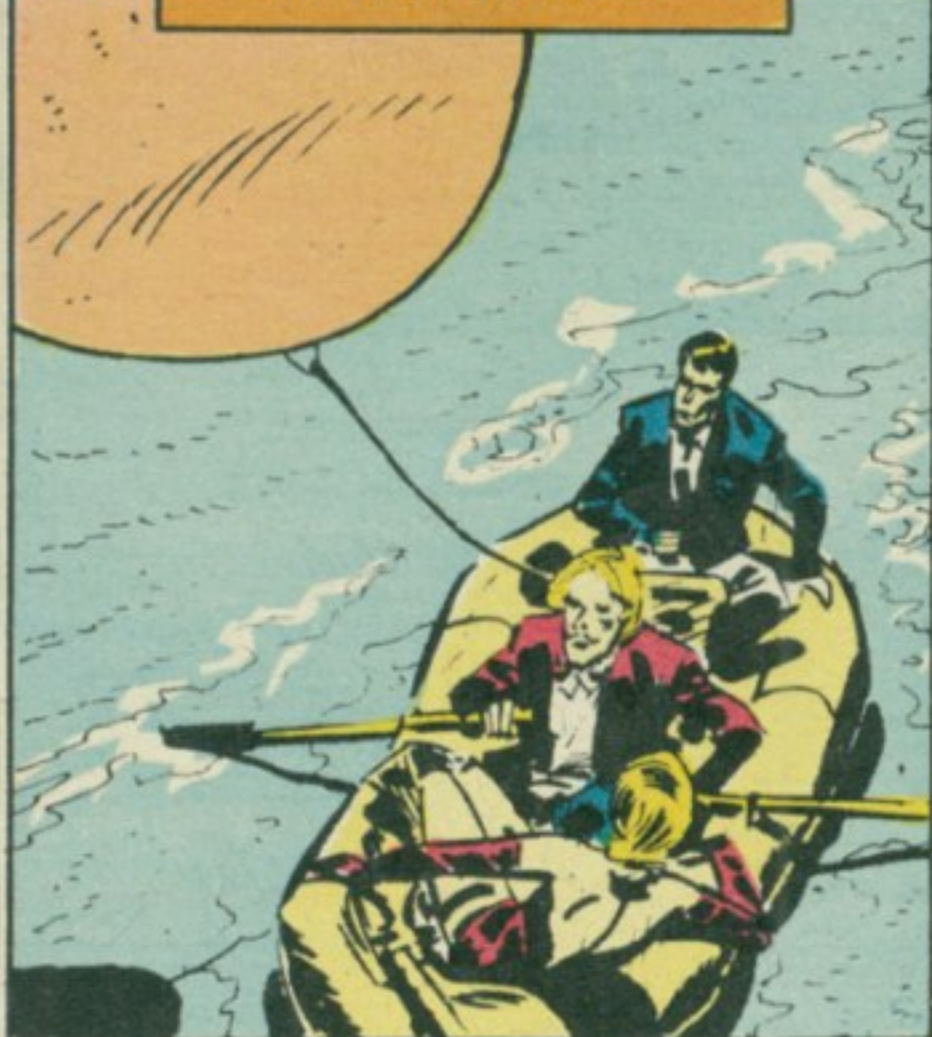
ХУ! Џили, драга! Ви сте одличан медијум... Наредио сам вам у мислима да не дишете... и ви сте послушали!

Била сам превише уплашена... да дишем!

Да кебот није постигао рекорд и издржао 7 минута под водом... било би готово!

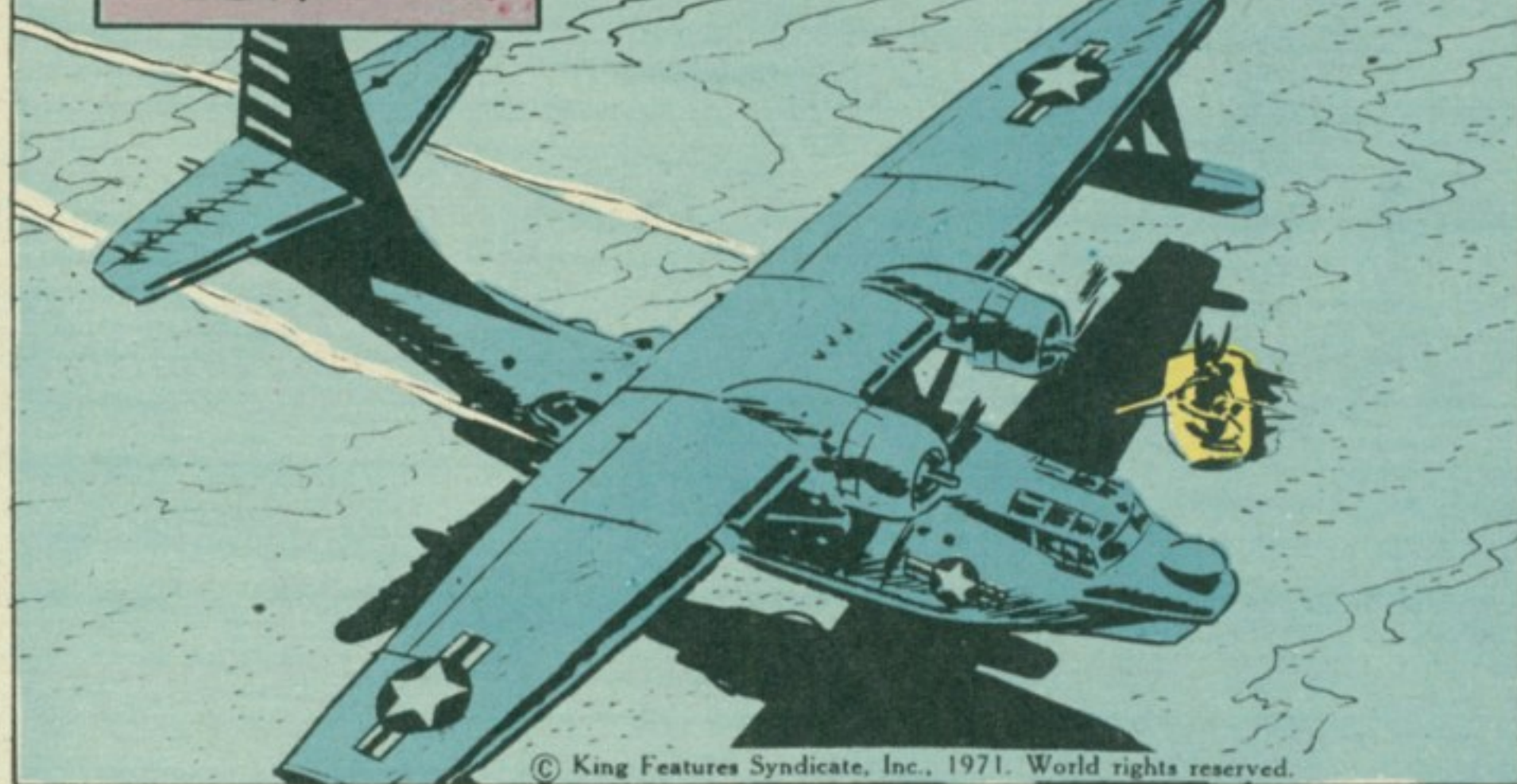
Њихов позив за помоћ...

...примила је хавајска обалска стража...

...и после неколико часова хаза-рда, Џили и кебот били су спасени...

Чамац са отимачима ухваћен је још на пучини...

На аеродрому у Сан Франциску чекала је полиција...

Добар дан, мис макроу! Билете под нашом заштитом све до субје-ња!

Док су се хаза-рда и остали возили према гра-ду, живот на аеродрому се одвијао на уобичајени начин...

КРАЈ ЕПИЗОДЕ

ОПЕРАЦИЈА ТИГАР

ДОК СУ СЕ ЈАПАНЦИ ИСКРЦАВАЛИ, КОМАНДОСИ СУ НАПУСТИЛИ ОСТРВО И ПРЕШЛИ НА СУСЕДНО ОСТРВЦЕ ОБРАСЛО ГУСТИМ РАСТИЊЕМ...

ОВО ЈЕ ЊИХОВ ЛОГОР, ВИДИ СЕ ДА СУ ГА НЕДАВНО НАПУСТИЛИ! ПРОЧЕШМАЈТЕ ОСТРВО! АКО НИСУ ОВДЕ, СИГУРНО ЋЕМО ИХ НАЋИ НА ОНОМ ОСТРВЦУ. ОВОГ ПУТА НАМ НЕЋЕ УМАЋИ!

НЕКОЛИКО ЧАСОВА КАСНИЈЕ, ПОШТО СУ СЕ УВЕРИЛИ ДА НА МОПОЛУ НЕМА НИКОГА, ЈАПАНЦИ СУ КРЕНУЛИ НА ОБЛИЖЊЕ ОСТРВЦЕ...

СВИТАЛО ЈЕ КАД СУ СЕ ЈАПАНЦИ ИСКРЦАЛИ. ПЕЈЧУ ИХ ЈЕ ПУСТИО ДА ПРИЂУ БЛИЗУ...

У БОРБИ ЈЕ ПОРИНУЛО ПЕТ ПЕЈЧОВИХ КОМАНДОСА А ОСТАЛИ СУ ЗАРОБЉЕНИ И ОАВЕДЕНИ У СИНГАПУР...

6/1083

НАСТАВИЋЕ СЕ

ИСТОРИЈА НАШЕГ СВЕТА

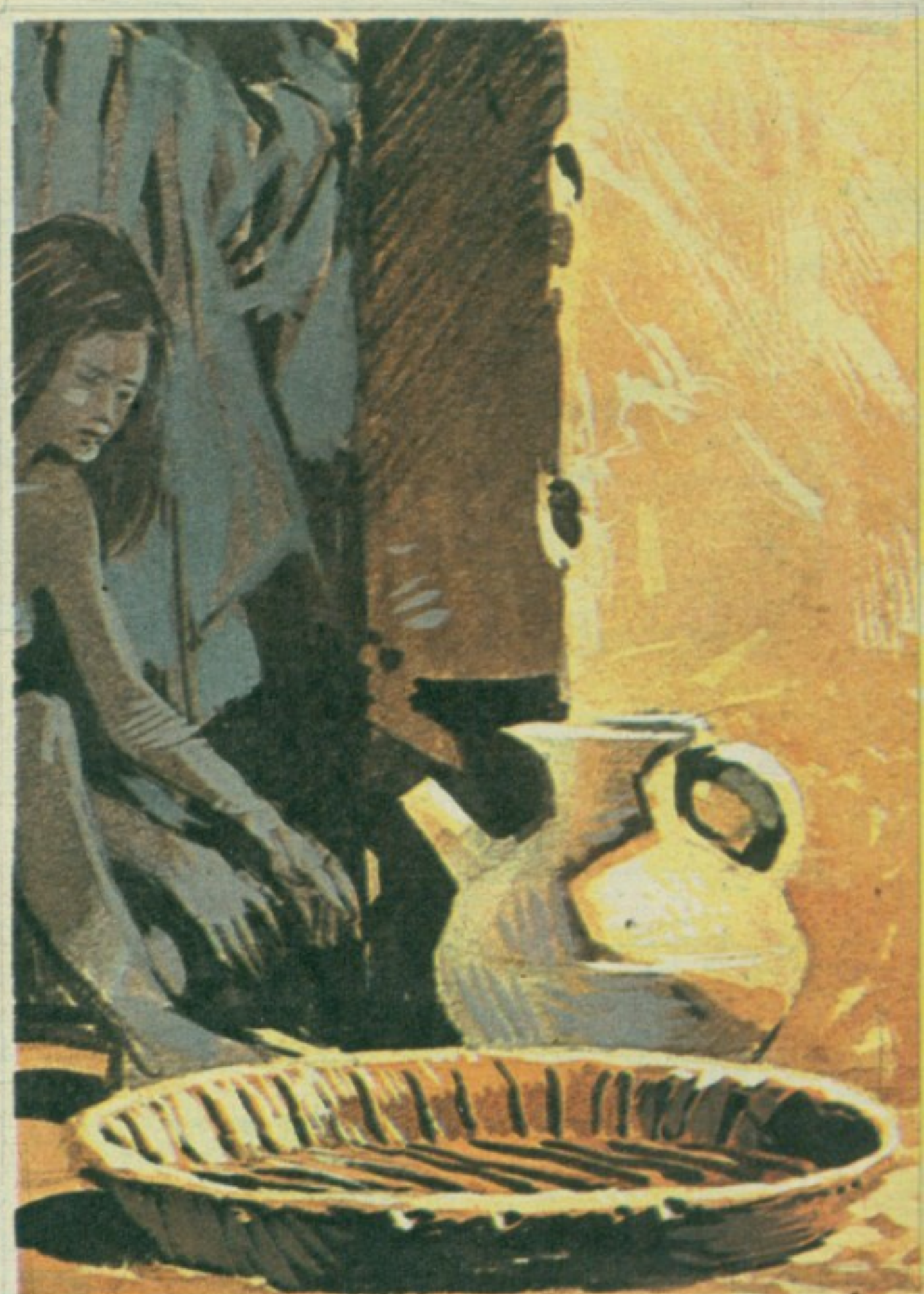

Пут у цивилизацију

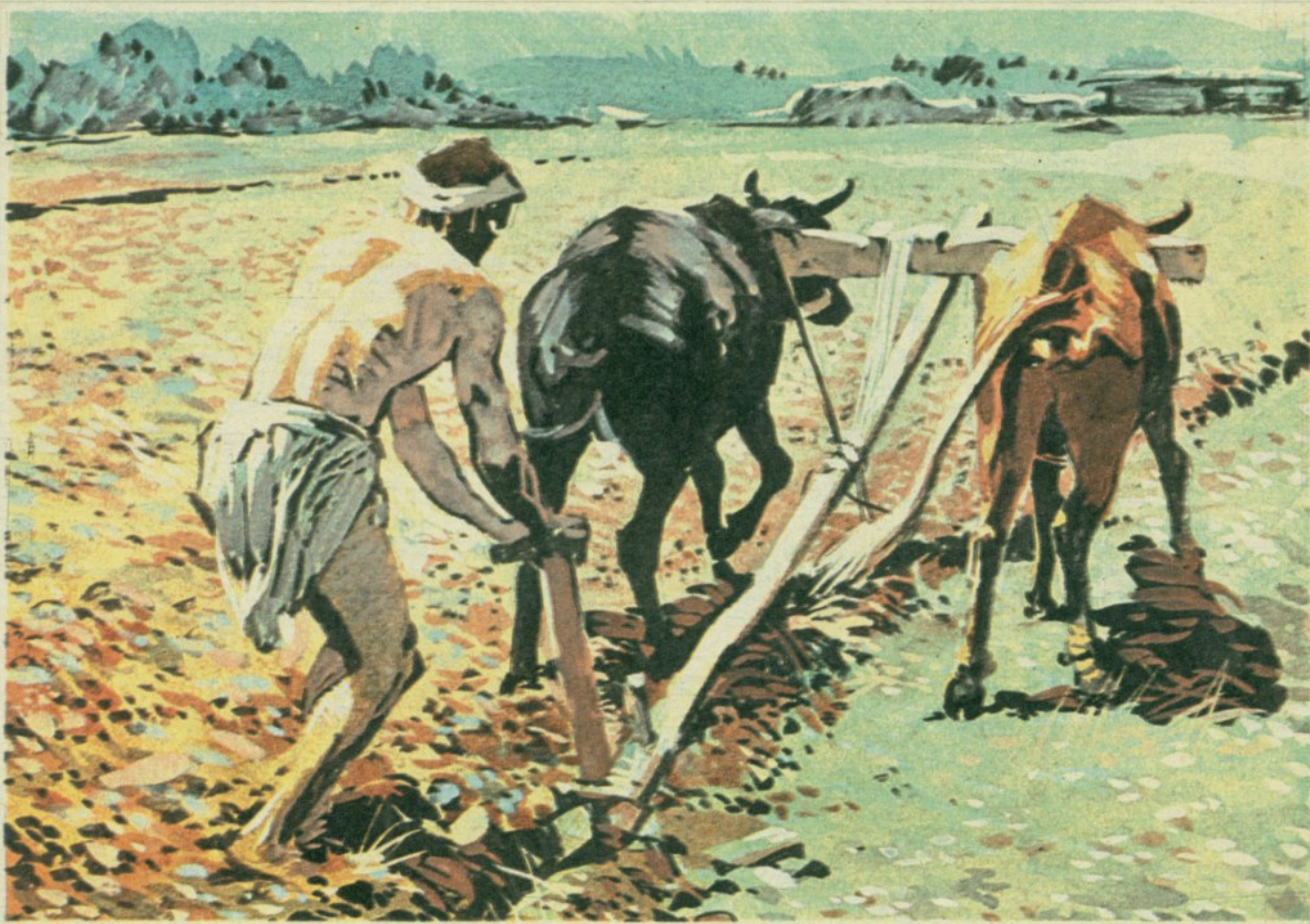
19

ПЛОВИ БАРКА — Све интензивније бављење риболовом натерало је човека да се отисне од обале. Прво „водено“ превозно средство било је обично дебло. Оно се тек коју хиљаду година касније претворило у чамац — када је издубљено! У следећој фази „бродоградње“ човек је научио да прави чамце од погодних комада дрвета које је облагао кожом премазаном машћу да би била непромочива. Сада је могао безбедно да отплови до удаљенијих обала, пронађе богатија ловишта и улов брзо превезе кући.

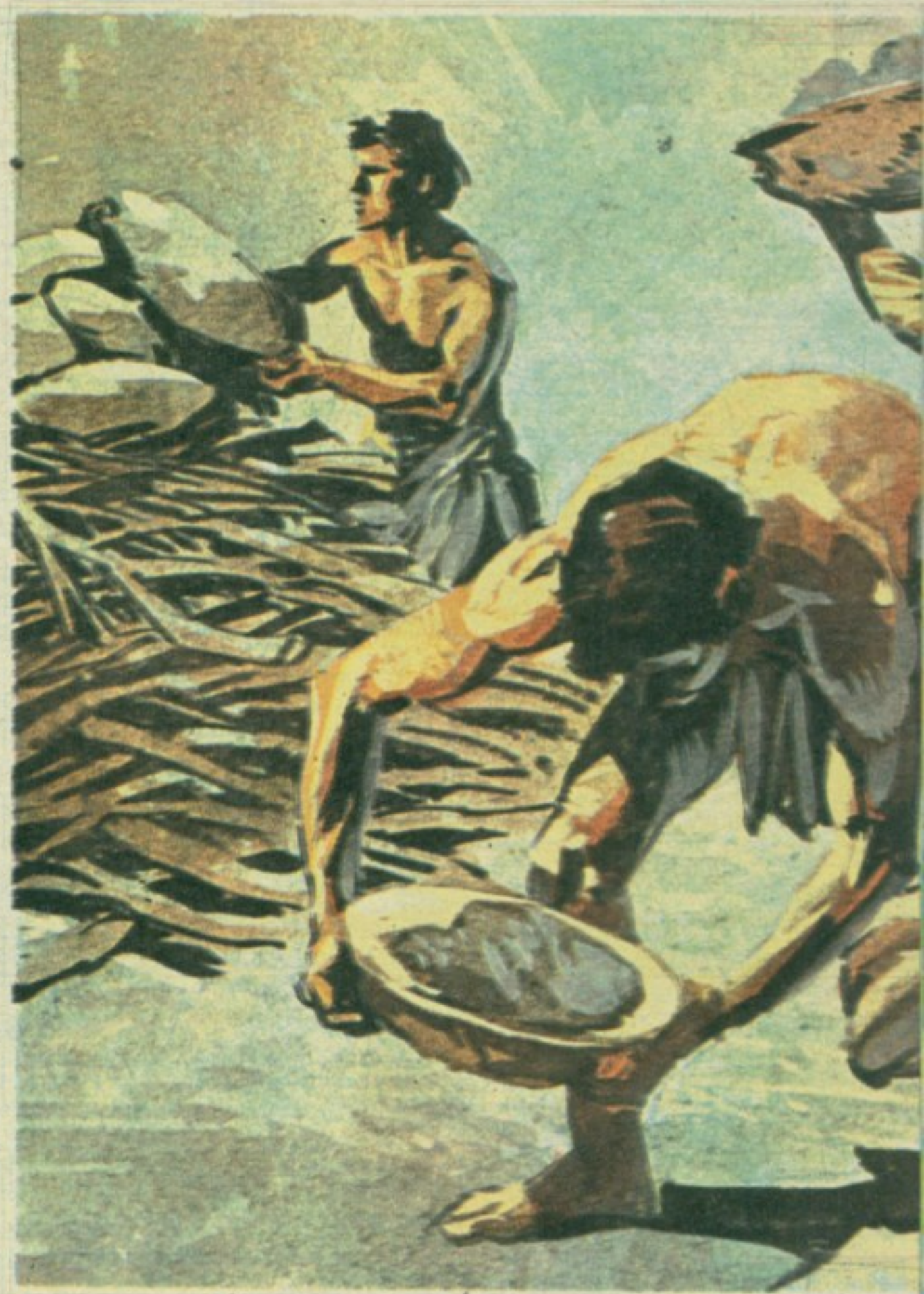
20

ПРАВЕ КУЋЕ — У млађем каменом добу људи су престали да се сељакају с једног места на друго у потрази за храном, престали су да буду номади који своје лаке колибе од коже носе са собом и подижу

22

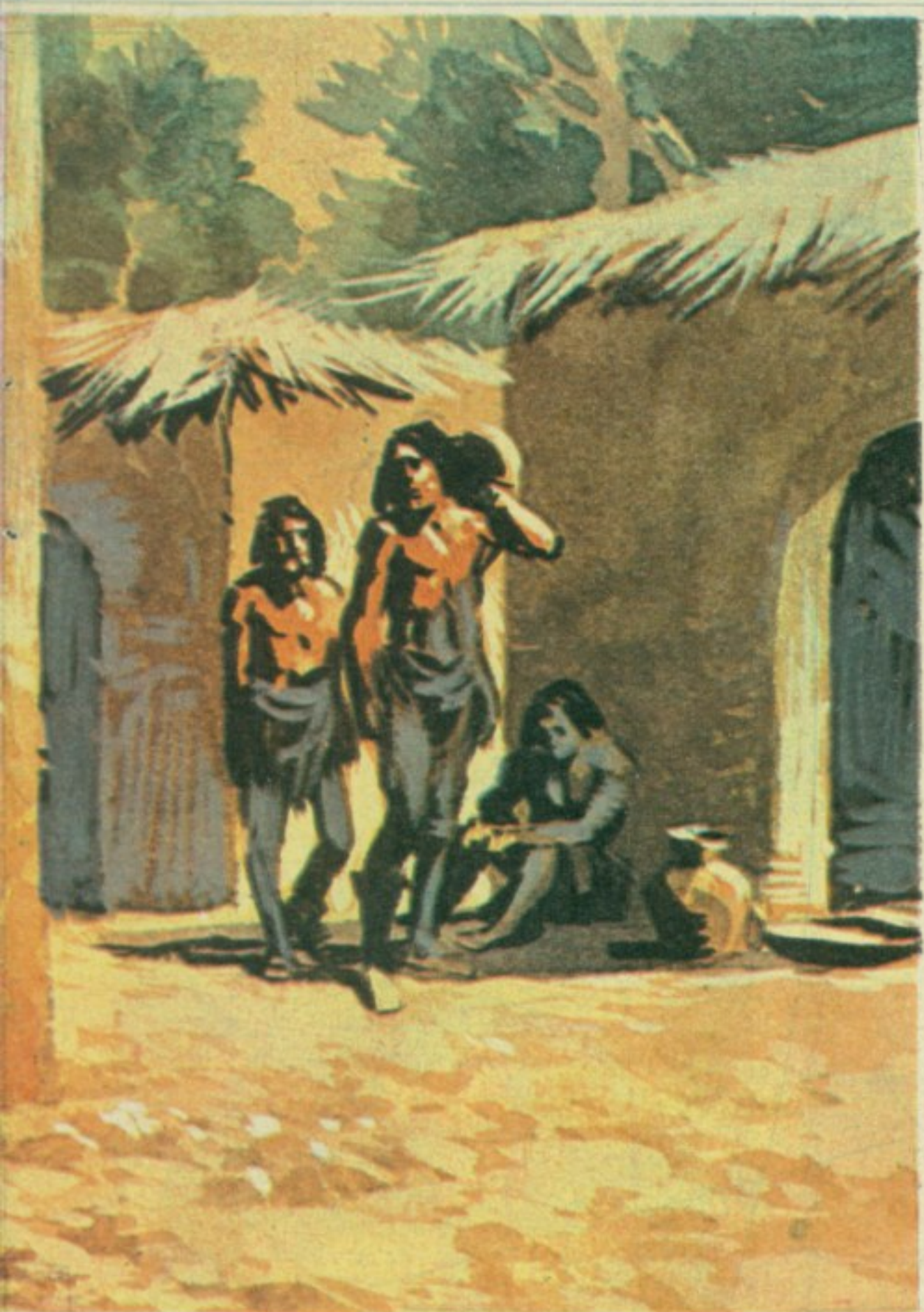
ДАВАЊЕ И УЗИМАЊЕ — Сакупљање плодова на које се случајно наишло и које је пружила сама природа није човеку, у вечитој борби да се прехрани, пружало довољну сигурност. Вероватно је страх од глади и натерао човека да постане земљорадник — да схвати како земљи треба давати да би се од ње добијало! Ова ситуација није се променила до данас. Обрађивање земље коначно је везало човека за кућу и натерало га да размишља о коришћењу домаћих животиња као помоћне снаге.

23

ЖУТА БИЉКА — Прве биљке које је човек смишљено посејао сигурно су биле житарице. О томе сведочи и зрнвље проса, пиринча, пшенице, пронађено у праисторијским гробовима. Житарице су брзо давале

ПРАИСТОРИЈА

где заноће. Уместо њих никла су права села са колибама од дрвета и сламе „зацементираним“ блатом. Новост је представљала и врста глине која је, умешена и испечена на сунцу, била отпорна на ватру. Од ње су начињена огњишта, а такође и први судови — крчизи, чаше, тепсије,

21

ДОМАЋЕ ЖИВОТИЊЕ — У млађем каменом добу људи су учинили још једно велико откриће — да је неке животиње корисније ухватити и чувати него убити и појести. Прве животиње које је човек довео својој кући и припитомио била су говеда и овце. Тако се зачело сточарство које је веома променило начин живота праисторијских људи. Човек је ослобођен дотадашњег страха од мршаваг лова и гладних периода, мање је зависно и од плодова земље. Када није било меса, пило се млеко и јео сир и кајмак.

плод, било их је лако гајити. Човеку је убрзо постало јасно да је довољно посејати зрнавље у влажну земљу и чекати да избије зелена биљчица. Затим поново чекати неколико месеци да биљка пожути и пожњети је пре него што се опница отвори и зрело зрно падне.

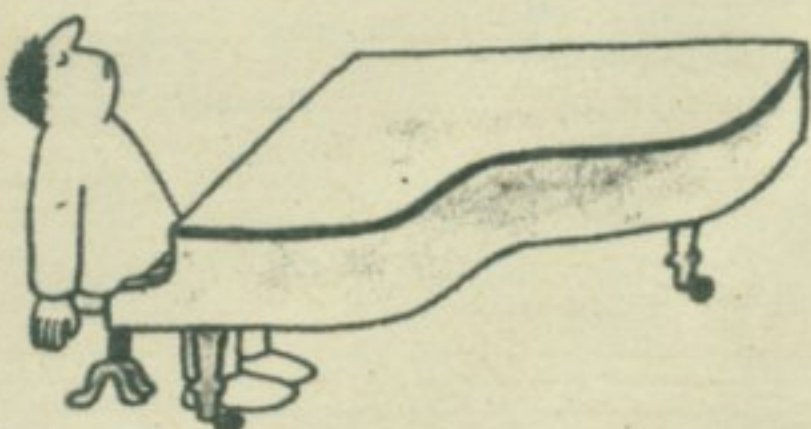
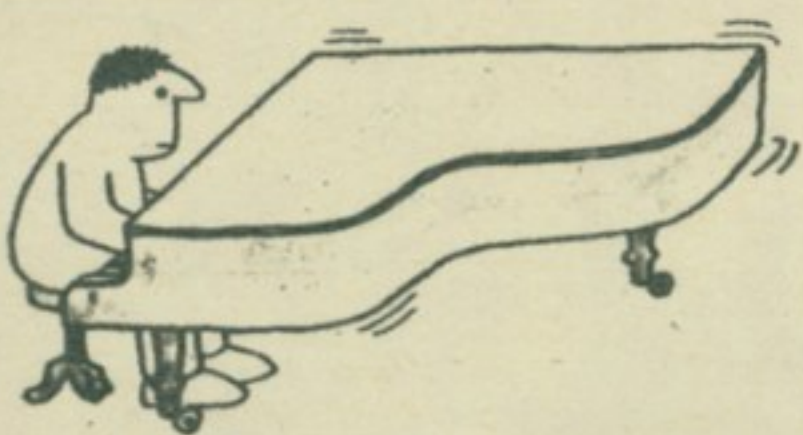

24

ГВОЖЂЕ ЗА РАТ — До првих правих ратова између људи дошло је вероватно због земље и стоке. Тада, пре око 4.000 година, већ су се увелико топили метали и човек је, поред оруђа која су му олакшавала домаће послове, исковао и моћно гвоздено оружје: мачеве, сабље, буздоване, стреле, копља. То је доба великих инвазија на туђе, плодне земље и доба рађања првих цивилизација на обалама Средоземног мора. То је истовремено, доба када престаје праисторија и почиње историја човечанства.

КРАЈ

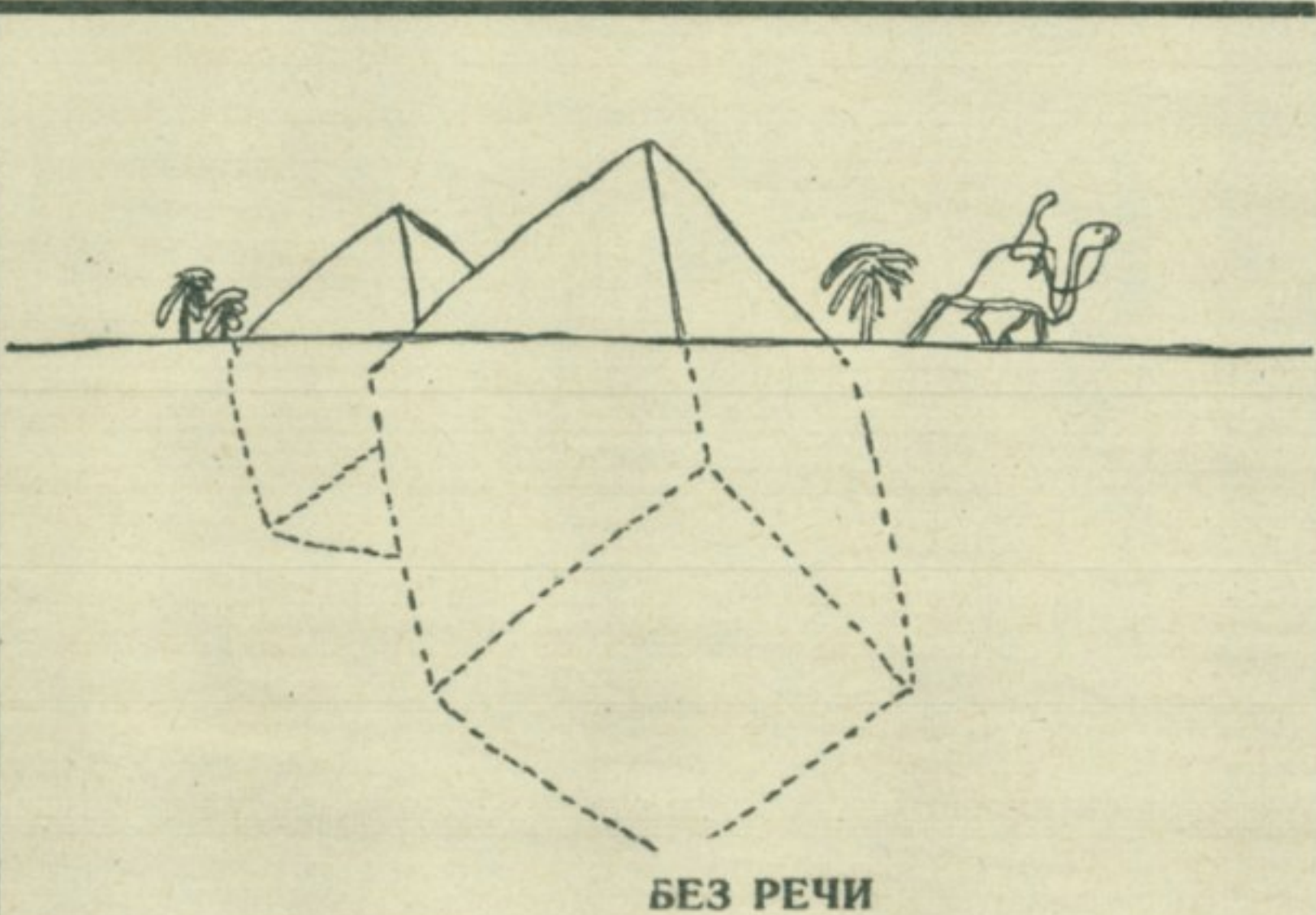
хумор

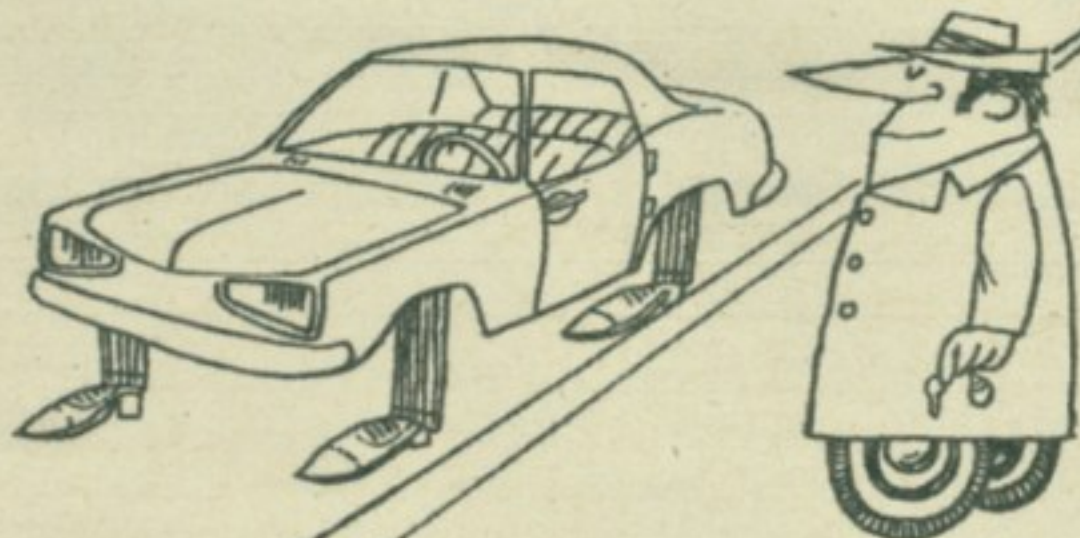
БЕЗ РЕЧИ

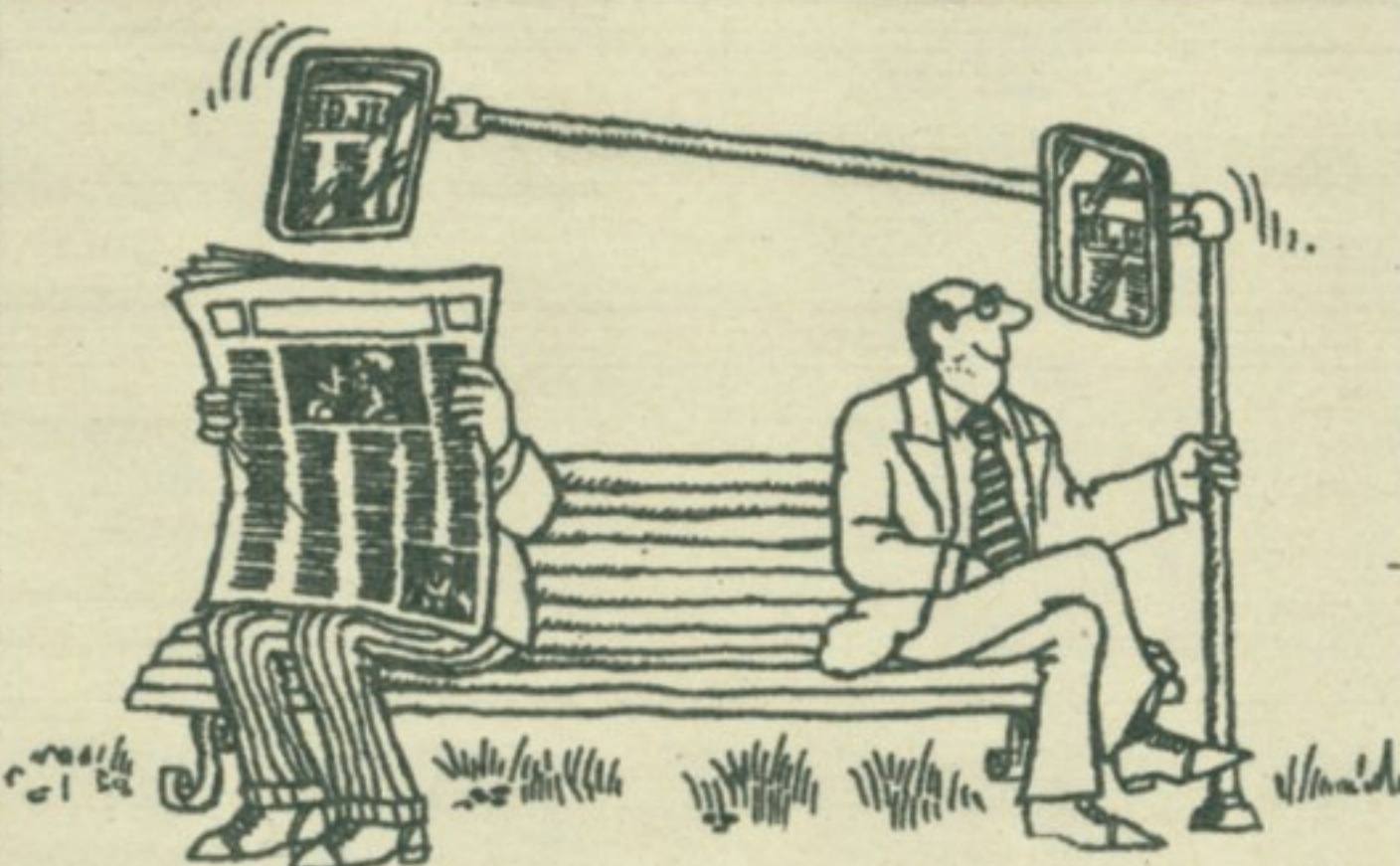
— Извините, да ли знате где станује господин Виљем Тел?

БЕЗ РЕЧИ

БЕЗ РЕЧИ

БЕЗ РЕЧИ

БЕЗ РЕЧИ

Ништа нисмо заборавили

— Хајде молим те, Марија!
Што толико крестиш због је-
дног мравца!?

БЕЗ РЕЧИ

У ИДУЋЕМ
БРОЈУ
КОМПЛЕТАН СТРИП

ТЕДИ
ТЕД —
Човек који је
пуцао обема
рукама
I део

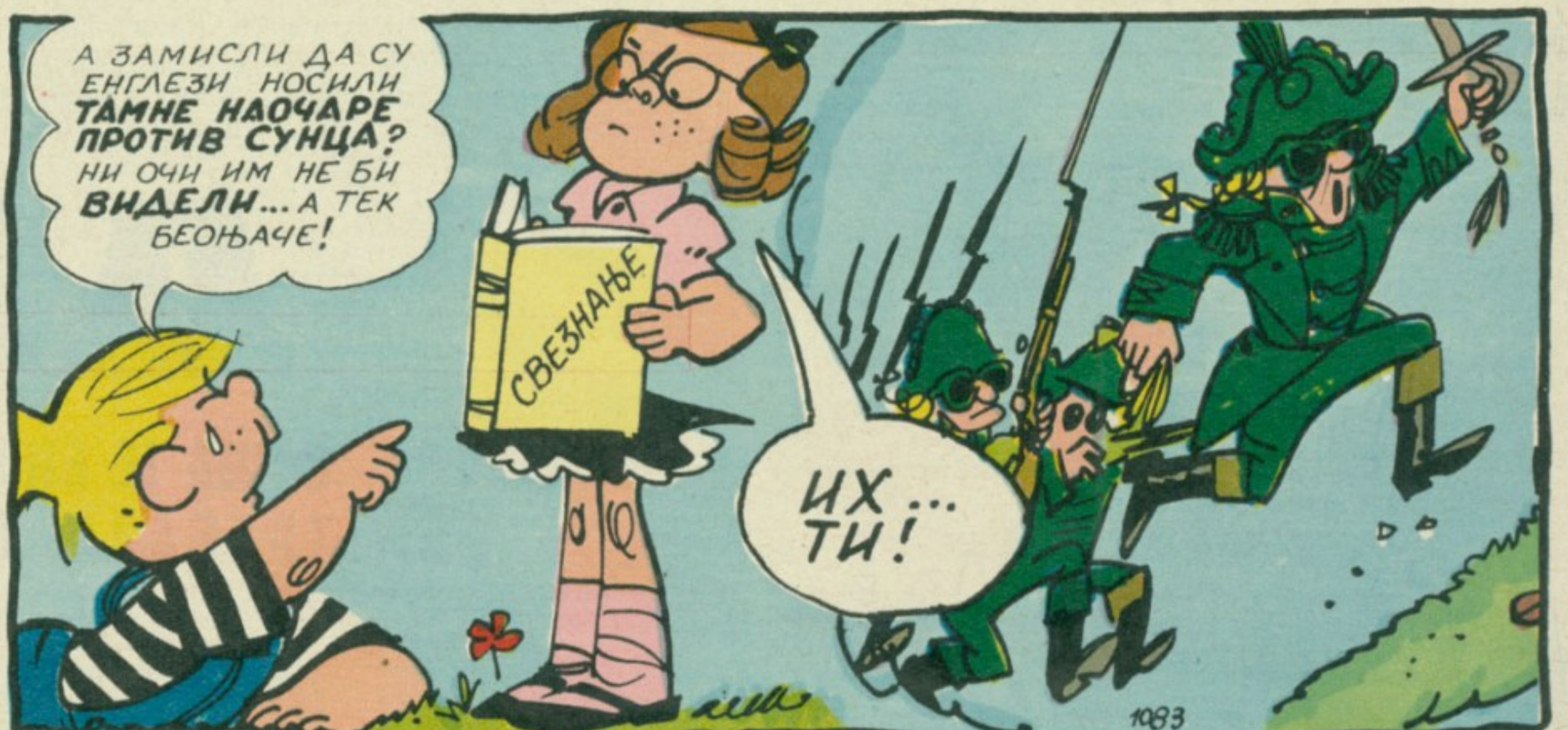
НАРОДНИ УНИВЕРЗИТЕТ
„ВЕСЕЛИН МАСЛЕША“
БЕОГРАД
Генерала Жданова 78
тел. 641-342, 642-036
Организује за одрасле,
школску и предшколску
децу течајеве
БАЛЕТА И КЛАВИРА

ЈЕДНА
АЛИ
ВРЕДНА

Лето скупља — зима
троши
(Француска пословица)

КАКО ЈЕ ДЕНИС ПРОВЕО ЛЕТО

85 ВРСТА РАЗНИХ ПИТА!

»НАРОДНА КЊИГА« ОБЈАВЉУЈЕ ЈЕДНАЕСТО ПРОШИРЕНО ИЗДАЊЕ ЧУВЕНОГ »ПОЛИТИКИНОГ« КУВАРА ОД ПРЕ РАТА

● 900 СТРАНИЦА! ● ИЛУСТРАЦИЈЕ У БОЈИ ● 240 ВРСТА ТОРТИ ● ПАСУЉ НА 25 НАЧИНА ● 85 РАЗНИХ ПИТА, НЕ РАЧУНАЈУЋИ 14 ВРСТА САВИЈАЧА ● ШНИЦЛЕ ● ШТАНГЛИЦЕ ● КРОФНЕ ● КНЕДЛЕ ● ПАЛАЧИНКЕ ● ЧОРБЕ ● ЋЕПАВЧИЋИ ● САРМЕ ● САЛАТЕ ● ПОГАЧИЦЕ ● КИФЛИЦЕ ● РЕЗАНЦИ ● ЂУРКА НА ПОДВАРКУ ● СУТЛИЈАШ ● И ЈОШ СТОТИНУ ДИВНИХ ЈЕЛА, ПРЕДЈЕЛА, СПЕЦИЈАЛИТЕТА, ПА ЧАК И ДИЈЕТА!

СА ВЕЛИКИМ НАРОДНИМ КУВАРОМ СВАКО УМЕ ОДЛИЧНО ДА КУВА!

Цена КУВАРА 250,00 д. ЧИТАОЦИ ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА (који купују за готово) ДОБИЈАЈУ СПЕЦИЈАЛНИ ПОПУСТ ОД 20% И МОГУ ДОБИТИ КУВАР ЗА 200,00 ДИН; НА ОТПЛАТУ У 10 МЕСЕЧНИХ РАТА по 25,00 дин.

ИП „НАРОДНА КЊИГА“, 11001 Београд
Шафарикова 11

НАРУЧБЕНИЦА

Овим неопозиво наручујем ВЕЛИКИ НАРОДНИ КУВАР

1. ЗА ГОТОВО по цени од 200,00 дин. и платићу поштару кад ми донесе КУВАР (поузећем)
2. НА ОТПЛАТУ (250,00 д.) у 10 м. рата. Прву рату 25,00 дин. платићу поштару кад ми донесе КУВАР и уплатнице.

(Читко: Име и презиме)

(Пошт. број, место, улица и број)

(Овера предузећа — за купце на отплату) (Потпис)

Попуни, изрежи, залепи на дописницу, и пошаљи на адресу: ИП „НАРОДНА КЊИГА“, 11001 Београд, Шафарикова 11.

Карту за детињство, молим — казао сам на билетарници и већ после пет минута седео сам у старинском вагону и с нестрпљењем очекивао звиждук за полазак.

Са мном у купеу била је старица која је на крилу држала корпичу с воћем и бомбонама. Јер, она је путовала малој девојчици, у своје детињство. А деца воле слаткише, она се тога сећала.

Преко пута мене седео је мушкарцац с проседом косом. Знао сам га по фотографијама из новина. Био је познати пијаниста.

У купеу нико није ни речи проговорио. Путовали смо један час а онда се иза окуке појавио перон.

— Стигли смо, станица! — објавио је кондуктер.

Сви су пожурили према излазу. — Сузда! — задивљено је казала старица.

Зе мене је то био Загорск. А за

њу — Сузда! За музичара Пенза или Сизран. Свако од нас стигао је у град свог детињства.

Зашто није дошао?

Вагон је брзо опустео. Старица је у гомили оних који су чекали воз угледала буцасту девојчицу, махнула јој марамицом и заплакала. Пијанист је ставио руку на раме једном дечаку и они су пошли према излазу. На перону је био бучно и гужва, али постепено су се људи разишли.

Мене нико није дочекао. Неколико пута махнуо сам неким дечацима али њима је баш у том часу неко пришао. Нисам то био ја. Тешко ми је било да замислим како сам изгледао у детињству јер нисам имао ниједну фотографију из тог времена. Усталом, сумњао сам да сам их уопште икад имао.

После десет минута на перону није било никог више. Једино је на самом његовом крају неки десе

В. КОЛУПАЈЕВ

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

тогодишњи дечак у избледелој мајици и превеликим панталонама врхом ципеле гуркао празну чашницу од сладоледа.

— Саша! — викнуо сам, али он се и не осврну. Прешао је пругу и нестало иза станичне зграде.

Није имало никаквог смисла да га тражим по граду. Бесциљно сам шеткао пероном нестрпљиво очекујући час за повратак. Али, читавог пута натраг до Уст-Манска није ме напуштало осећање да сам нешто изгубио. Зашто није дошао? Зашто?

У Уст-Манску нисам стигао ни честито да изађем из вагона кад су ме позвали отпразнику возова.

— Опростите — рече ми он. — Ми смо криви. Вероватно се нешто догодило са системом таласовода темпоралног поља. А можда темпограм није стигао ономе коме је

— Да видим какав си?! — у његовом тону било је нешто од одраслог човека. И уопште, изгледао је сувише озбиљан за једног дечака. И био је много мршав.

— Значи, ипак си ме познао, Саша?

— Како да не! Само, ја нисам Саша. Зовем се Ролан. Али, сви ме зову Рољка.

— Али, ја се зовем Александар. Према томе, ти си Саша.

Он слеже раменима као да каже „Како хоћеш“. — Зашто си тако мршав? Требало би боље да једеш и да се бавиш спортом иначе богам нећеш моћи...

За тренутак ми се учинило да ми се његове очи подсмевају. Насмејаш се. Какву сам глупост извалио! Па ја у педесетој години стојим пред њим жив и здрав. Како би онда могло да он не поживи?

САША ЈЕ БИО ПРЕОЗБИЉАН И МНОГО МРШАВ. ТРЕБАЛО БИ БОЉЕ ДА ЈЕДЕ, ИНАЧЕ...

Он се такође насмеја, први пут, а ја се обрадовах.

Ускоро, можда

— Па, Саша, — рекох кад смо се нашли на тргу испред станице. — Изгледа, тешко је у почетку да причамо а да једном од нас нешто не буде смешно. Зато хајде да за почетак негде добро ручамо а после...

— Ја нећу. Нас су нахранили.

— А сладолед? То можеш?

— Аха! — одговори радосно.

Купио сам му чашницу обичног млечног сладоледа јер другог није било. Он као да је одмах заборавио на мене. Било је јасно колико је желео сладолед. Обичан десетогодишњи дечак — закључио сам — чија машта и жеље не иду даље од тога. Покапао је сладоледом своје прешироке панталоне, али их је брзо обрисао лактом.

— Јеси ли научио да лечиш неизлечиве болести? — упита ме изнебуха.

— Откуд ти то знаш? — збунио сам се. Та ја се тиме бавим тек тридесет година. И гај проблем почео је да ме занима сасвим случајно. Зар је могуће да сам о томе размишљао још пре четрдесет година?

— Па ја сам ти — одговори ми он. — Само у детињству. Ја знам о теби више него ти о мени зато што сам увек желео да личиш на мене, да се бавиш оним чиме ја желим да се бавим. И то жарко желим...

— Не, Саша, још нисам научио да лечим неизлечиве болести. Али, мислим да ће и то ускоро бити могуће.

— Занста?

— Занста — потапшах га по рамену.

— И још нешто — настави он — желео бих да будеш срећан. И још бих желео да људи буду срећни због тога што ти постојиш.

Зиг се срушио

Ја сам био срећан. Али, да ли су и људи били срећни због мог постојања? Не, то нисам могао са сигурношћу да тврдим.

— Сувише си озбиљан, Саша. У твојим годинама то није добро...

— Добро је — успротиви се он тврдоглаво.

— Хајде, нећемо да расправљамо. Реци, зашто ми јуче ниси пришао?

— Па ни ти ниси пришао мени. Што бих онда ја пришао теби? И ја сам тебе чекао.

Учинио ми се да се међу нама

Карт ДЕТИЊЊО

подигао некакав зид неразумевања и да ја никако не могу да разумем тог десетогодишњака. Можда због тога што одрасли уопште тешко разумеју децу, или зато што је он мудрији и паметнији од мене. Али, ту последњу мисао сам одбацио јер нисам могао да се помирим с тим да сам с годинама оглулавио.

Дуго смо шетали по граду. Дознао сам да он не памти оца и мајку који су, вероватно погинули у рату, да живи у интернату. Његову затвореност и ћутљивост објашњавао сам тиме што је ово наш први сусрет. Тешко је много говорити и бити весело кад први пут сретнеш самог себе.

Касније сам схватио да је он, иако је мање говорио, био тај који је управљао нашим разговором. Испитивао ме је, чинећи то неприметно, као узгред. И морао сам да признам да је он ипак паметнији од мене. Не по количини знања, јер ја сам га за ових педесет година доста накупио. Тиме сазнао сам да је он ипак паметнији од мене. Не по количини знања, јер ја сам га за ових педесет година доста накупио. Тиме сазнао сам да је он ипак паметнији од мене. Не по количини знања, јер ја сам га за ових педесет година доста накупио.

Договорили смо се да се опет видимо. Отпутовао сам последњим возом. Кад сам већ био у вагону, он се весело насмејао и довикнуо ми:

— Не секирај се! Ниси баш онакав како сам замисљао, али се ипак не секирај. До виђења!

Зид који је био међу нама нестало је. И опет је то учинио он. И то кад је зажелио. Необична, несхватљива радост испунила ми је груди.

Нисам могао ни да слутим колико ми је био потребан овај сусрет. Почео сам да радим као што нисам давно. И све ми је ползало за руком. Сад сам био сигуран да ћу постићи оно о чему сам, изгледа, маштао још у детињству. Неколико месеци протекло је готово не-

приметно и за то време мој институт је успео да разради нехируршки метод лечења смртоносних озледа на даљину. Сада сам могао да кажем: „Људи су срећнији зато што ја постојим“.

Вештачки човек

Опет сам купио карту за детињство. Али, Саше није било на станици. Можда се увредио што нисам тако дуго долазио? Вратио сам се погружен у Уст-Манек.

— Нешто се догодило с темпо-прамом? — запитао сам с надом отправника возова.

— Не! Темпограм смо послали. Али... ствар је у томе што ви нисте имали детињство. То је невероватно, али тачно.

а за ство

— У заблуди сте. Па ја сам видео... разговарао сам са Сашом. — То није био Саша, то јест то нисте били у детињству. Био је то Ролан Естафјев. Кажем вам, ви уопште нисте имали детињство.

Једва сам се довукао до лабораторије. Седео сам за својим столом и покушавао сам да се сетим, да повежем успомене. Пре тридесет година био сам дуго и тешко болестан. И за време болести изгубио сам памћење, тако су ми рекли. Нисам се сећао ни пријатеља, ни познаника, ни самог себе од пре болести. Међутим, у мом сећању одлично се сачувало све знање и искуство младог научника. Ишчезло је само оно што се тицало лично мене...

Позвао сам телефоном шефа администрације и замолио да ми издикује списак лица која су радила у институту пре тридесет година. Монотони глас рекао је имена... Абрамов, Волков, Ролан Естафјев... Стоп! Значи, он је радио овде кад и ја. Требало би да га се сећам. Не, не сећам се.

Прегледајући његов досије дознао сам да је Ролан Естафјев умро оног дана када сам ја изгубио памћење. Изгубио памћење! И тада сам схватио. Ја никад нисам изгубио памћење. Ја просто нисам постојао. Настао сам, постао оног дана кад је он умро. Ко сам ја? Вештачки човек? Он ме је створио и умро. Створио је и моје тело и мој начин мишљења и мој интелект. И о свему томе он је мислио још кад је имао десет година. Зато је и разговарао са мном тако чудно. Он је већ онда знао шта ћу ја, то јест он, створити у будућности зато што сам неће стићи да учини све што је замислио. Створио ме је. Зато ја и нисам имао детињство. Он ми је покљонио делић свога.

Он, тај десетогодишњи дечак, учи нио је све за мене не тражећи ништа у замену. Само једну порцију сладоледа.

ПЛОЧА ЗА ВАС

ХАД

Групу Хад основали су у јуну прошле године Давор Бркић из Осијека, Загребчанин Веселко Оршוליћ и Рајко Свилар из Славонског Брода. Група већ има за собом многобројне успешне концерте. Композиције „НЕБЕСКИ ДАР“ и „ПУТ У НИШТА“, које је са великим успехом извела на фестивалу „Поп-Бум“ одржаном ове године у Љубљани, налазе се на стерео синглу у продукцији новоосноване загревачке куће Сузи. Цена је 11,40 дин.

ТАЈМ

Оснивач супергрупе Тајм Дадо Топић окупио је музичаре високог квалитета: Ведрана Божића (гитара), Попа Асановића (оргуље), Марија Маврина (бас), Бранета Живковића (клавири и флаута) и Ратка Дивјака (бубњеви). Група је за кратко време постигла изванредан квалитет музицирања. Њена прва лонг плеј плоча у издању Југотона сигурно ће овај квалитет потврдити. Цена је 41,30 дин.

АТЛАСИ ЗНАЊА

БАЧКА ЕНЦИКЛОПЕДИЈА У ШЕСТ КЊИГА

АТЛАСИ ЗНАЊА — за све разреде основне и средњих школа! То су илустроване књиге из свих области науке које су доживеле велики успех у Европи. Сlike изванредно допуњују занимљиво писан текст који се лако памти.

Библиотека „Атласи знања“ штампана је ћирицом на најфинијем картону (250-гр). Свака књига (просечно) има 100 страна од тога 50 страна са илустрацијама у боји. Формат: 21 x 14 cm.

СПЕЦИЈАЛНИ ПОПУСТ ЗА ЧИТАОЦЕ ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА

Читаоци Политикиног забавника који купе за готово добијају комплет (6 књига) за 150 динара. Једну књигу по цени од 25 динара. Износ ће платити поштару кад приме књиге — поужећем.

Купци на отплату добијају комплет за 180 динара. Једна књига је 30 динара. Наручбенице се примају најмање за 60 динара (јер се за мање не исплати слати због поштарине). Месечна рата најмања 20 динара.

Свака књига има свој број. Упиши на наручбеницу бројеве књига које желиш да купиш или комплет. Попуњену наручбеницу надели на дописницу и пошаљи на адресу: „ВУК КАРАЏИЋ“ 11000 Београд, Краљевића Марка 9.

ИП „ВУК КАРАЏИЋ“, 11000 Београд,
Краљевића Марка 9

НА Р У Ч Б Е Н И Ц А

Овим неопозиво купујем:

1. ЗА ГОТОВО — књиге број: _____

за укупну суму од _____ динара, коју ћу платити поштару кад ми донесе књиге.

2. НА ОТПЛАТУ — књиге број: _____

за укупну суму од _____ динара. Износ ћу платити у _____ рата месечних. Прву рату платићу поштару кад ми донесе књиге.

(непотребно прецртати)

Купац _____

Улица и број _____

Пошт. број и место _____

Радн организација _____

(Печат и потпис овл. лица) _____

(Потпис купца) _____

Пензионери прилажу одрезак од пензије.

(У случају спора признајем надлежност II општинског суда у Београду)

БОТАНИКА

БИБЛИОТЕКА
АТЛАСИ ЗНАЊА

1

• ВУК КАРАЏИЋ •
БЕОГРАД

ЗООЛОГИЈА

БИБЛИОТЕКА
АТЛАСИ ЗНАЊА

2

• ВУК КАРАЏИЋ •
БЕОГРАД

ХЕМИЈА

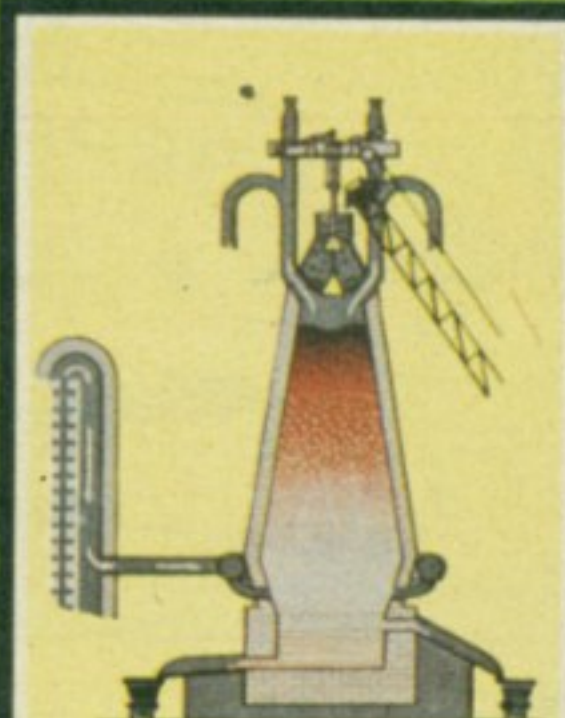

БИБЛИОТЕКА
АТЛАСИ ЗНАЊА

3

• ВУК КАРАЏИЋ •
БЕОГРАД

ФИЗИКА

БИБЛИОТЕКА
АТЛАСИ ЗНАЊА

4

• ВУК КАРАЏИЋ •
БЕОГРАД

АНАТОМИЈА ЧОВЕКА

БИБЛИОТЕКА
АТЛАСИ ЗНАЊА

5

• ВУК КАРАЏИЋ •
БЕОГРАД

ОПШТА БИОЛОГИЈА

БИБЛИОТЕКА
АТЛАСИ ЗНАЊА

6

• ВУК КАРАЏИЋ •
БЕОГРАД

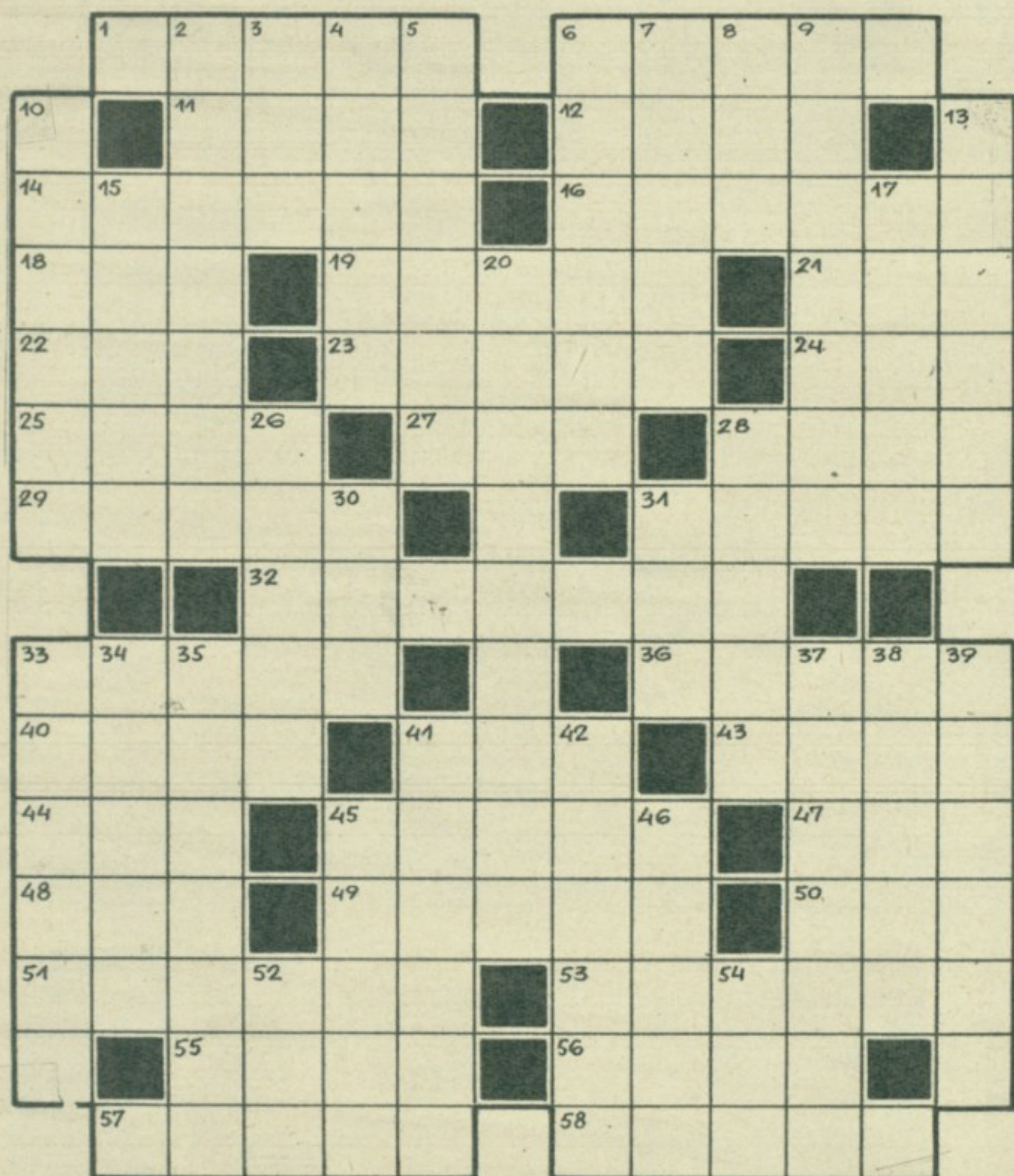

ВОДОРАВНО:

1) део зграде, 6) ваздушна лопта, 11) име филмског и позоришног глумца Марковића, 12) врста жита, 14) преимуштво, 16) олакшица, 18) показна заменица, 19) узорак, мустра, 21) плесан, 22) назив за острво Вис у старом веку, 23) званична потврда преписа, 24) језеро у Северној Америци, 25) птица без крила са Новог Зеланда, 27) орган чула вида, 28) показна заменица, 29) летописи, 31) пантљика, 32) говорници, 33) шаргарепа, 36) путнички ковчег, 40) ужаре на вулканска маса, 41) дипломатско тело, 43) небеска сфера, 44) старојудејски цар, 45) мишићни орган у устима, 47) део лица, 48) прилог за време, 49) штампарске грешке, 50) надимак италијанске певачице Биљоле Чинквети, 51) означење имена, презимена и места становања на поштанским пошлицама, 53) врста тканине, 55) позив, 56) део тела, 57) камен, 58) женско име.

УСПРАВНО:

2) пријављивање, 3) оквир, 4) француски певач (Салваторе), 5) град у Македонији, 6) кратак женски огртач, 7) планина у близини Београда, 8) раствор смоле у органским растварачима, 9) својство, карактер, 10) наука о светлости, 13) чаролија, 15) француски драмски писац („Федра“), 17) бунда-кратак зимски капут постављен крзном, 20) грождани шећер, 26) река у Славонији, 28) једно сазвежђе, 30) богиња срџбе код старих Римљана, 31) трчање, 33) загребачки телевизијски водитељ (Оливер), 34) саднице, 35) врста четвороугла, 37) појава, 38) личност из опере „Дон Карлос“ Бузепе Вердија, 39) име италијанске глумице Скијафино, 41) држава у Индији, 42) витезови, 45) једно годишње доба, 46) запаљење слузокоже, 52) врста кратког мача, 54) марка аутомобила.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) гитара, 7) трином, 13) Одисеј, 14) Европа, 15) раса, 16) кер, 18) Иван, ш, а, 19) путар, и, е, 21) „ТТ“, 23) одлазак, 24) кв, 25) алат, 27) Апис, 28) сир, 29) Кораб, 31) ај, 32) „Мати“, 33) ован, 35) елан, 37) зима, 39) ао, 41) исток, 44) ага, 45) ости, 47) када, 48) со, 49) вртешка, 51) АП, т, д, 53) Татић, с, е, 55) Ахил, 58) „Виј“, 59) слет, 61) висина, 63) антика, 65) Арктик, 66) „Сло-ван“.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА“ 11000 Београд, Македонска 29. Директор Милољуб Лазаревић. Главни и одговорни уредник Живород Стојановић, технички уредник Владимир Горбунов. Претплата за нашу земљу: годишња 88,00 дина, полугодишња 44,00 дина, тримесечна 22,00 дина. Претплата за иностранство: годишња 176,00 дина, полугодишња 88,00 дина, тримесечна 44,00 дина. Уплате на текући рачун 608-1-82-1. Годишња претплата у иностранству: ДМ 52.— \$ 14.— Ег 78,40.— Сгр 61,60.— Сгр 72,80. Девизне уплате из иностранства преко Београдске банке — Београд на рачун 608-620-3-3-32000-10-54. Поштански факс 124. Телефони: 24-471, централа 24-191 и 25-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 31/1 тел. 22-711.

На основу нишљења републичког секретаријата за културу СРС број 413-21/72-03 од 20. VII 1972. године не плаћа се порез на промет.

СТОЈИ МИ ВИШЕ ГЛАВЕ

Желела бих да сама радим домаће задатке али ме мама ни тренутка не оставља без надзора. Сигурна сам да бих

боље учила кад ми она не би стајала изнад главе. Како да она то схвати?

МАРИНА САЦАКОВИЋ,
уч. II раз. осн. шк.,
град не могу да кажем да
ме мама не позна и наљути се.

То је лако: предложи јој једну пробу која ће трајати недељу дана. За то време видеће се јеси ли ти у праву и умеш ли сама да бринеш о свом учењу. Прво и прво, у школи добро запамти шта имаш за домаћи да после не мораш да трчиш другарици јер онда опет не радиш сама. Друго, кад наиђеш на неку тешкоћу, не запиткуј ни маму ни друге у кући. Ако успеш у томе неколико дана, значи да си самостална, а та се особина данас све више цени. Нико не воли на послу људе који за сваку ситницу запиткују. Ни твоја мама неће се бунити јер ће и њој овако бити лакше.

Правдољуб Добрић

ЧОВЕК КОЈИ ЗНА 200 ЈЕЗИКА

Интересује нас који човек данас на свету зна највише језика?

Група читалаца са катедре
за пољски језик,
Београд

Најтежи су му за учење били мађарски, пољски и кинески.

Поред свих главних језика др Шултајс зна: санскрт, гуарани, ирски, старосиријски, гуђерати, еве, горласки, игбира, хаида, амхарски, папуанске дијалекте, суданске језике и још много десетина језика за које већина људи не зна ни да постоје.

Број од 200 језика не треба никако схватити као дефинитиван, др Шултајс је толико знао пре десетак година, а сада је тај број сигурно много већи, ако уопште има шта више да он научи.

$$\frac{\tan 45^\circ}{\sqrt[3]{64}} = ?$$

КАКО СЕ РЕШАВАЈУ ЗАДАЦИ ИЗ МАТЕМАТИКЕ

Лако и брзо можете и сами научити из књига „ИЗРАЂЕНИ ЗАДАЦИ ИЗ МАТЕМАТИКЕ“ (I књига за први, II књига за други, III књига за трећи разред гимназије, техничких и осталих средњих школа). Књиге садрже комплетну израду свих задатака! Наручите дописницом или писмом са назнаком које књиге желите на адресу: МАТЕМАТИКА — 71001 Сарајево, п. п. 64. Књиге ћете одмах добити и платити поштару кад вам донесе (поузећем). Цена сваке књиге је 40 динара. Ко наручи све три књиге заједно, платиће свега 100 динара!

